

Ensenyar-aprendre català: per què, què, com?

Definició d'un Nivell de suficiència de la llengua catalana i concreció d'una programació, amb continguts i activitats, per tal de poder crear unitats didàctiques diverses, segons les necessitats comunicatives dels aprenents

Autora: **Marta Mas Prats**

Curs escolar: **2000-2001**

Sumari

Introducció	IV
Primera part: Nivell de suficiència	1
I. A. Tipus de text segons la funció: tipologia textual	3
1. El text narratiu	5
2. El text descriptiu	10
3. El text argumentatiu	15
4. El text explicatiu	21
5. El text dialògic	26
6. El text instructiu o directiu	31
7. Bibliografia	36
I. B. Tipus de text segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal.....	39
1. Interacció comunicativa en relació amb les situacions	
1.1 Àmbits que marquen una actuació comunicativa	39
1.2 Temes que marquen una actuació comunicativa	40
1.3 Característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa	43
1.4 Canals que marquen una actuació comunicativa	44
2. Tipus de text	45
2.1 Textos orals productius (i receptius)	45
2.2 Textos orals només receptius	47
2.3 Textos escrits productius (i receptius)	48
2.4 Textos escrits només receptius	50
3. Bibliografia	52
II. Activitats per treballar les habilitats lingüístiques, la gramàtica i el lèxic	53
1. Procediments	55
2. Tipus d'activitats per habilitats lingüístiques, gramàtica i lèxic	56
2.1 Habilitats expressives	56
2.1.1 Expressió oral	57
2.1.2 Expressió escrita	60
2.2 Habilitats comprensives	62
2.2.1 Comprensió oral	63
2.2.2 Comprensió lectora	66
2.3 Gramàtica i lèxic	68
III. Funcions lingüístiques.....	71
1. Funció socialitzadora	77
2. Funció informativa	78
3. Funció expressiva	82
4. Funció valorativa	88
5. Funció inductiva	90
6. Funció metalingüística	93
IV. Elements Formals de la llengua.....	99
1. Components gramaticals	99
1.1 Morfologia, usos sintàctics i semàntics	99
1.2 Gramàtica textual	101
2. Fonètica i fonologia	103
3. Aspectes gràfics i ortogràfics	103
4. Lèxic	105

Segona part: Programació.....	106
1. Primer nivell.....	109
1.1 Tipus de text (segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen l'actuació comunicativa i el canal), activitats lingüístiques i temes	109
1.1.1 Pel que fa a als textos orals productius	109
1.1.2 Pel que fa als textos escrits productius	116
1.1.3 Pel que fa als textos orals receptius	122
1.1.4 Pel que fa als textos escrits receptius	130
1.2. Funcions lingüístiques i tipus de text (pel que fa a la funció)	138
2. Segon nivell.....	144
2.1 Tipus de text (segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen l'actuació comunicativa i el canal), activitats lingüístiques i temes	144
2.1.1 Pel que fa a als textos orals productius	144
2.1.2 Pel que fa als textos escrits productius	150
2.1.3 Pel que fa als textos orals receptius	157
2.1.4 Pel que fa als textos escrits receptius	165
2.2. Funcions lingüístiques i tipus de text (pel que fa a la funció)	173
Tercera part: Mostres d'unitats didàctiques.....	179
1. Unitat primera: continguts possibles	183
-	Tas
ca: <i>Elaboració d'un climograma</i>	186
-	Tas
ca A	186
-	Tas
ca B	187
-	Tas
ca C	188
-	Tas
ca final	190
- Resum	192
2. Unitat segona: continguts possibles	193
-	T
asca: <i>Enregistrament d'un reportatge</i>	199
-	Tas
ca A	199
-	Tas
ca B	207
-	Tas
ca C	214
-	Tas
ca final	217
-	Op
cions addicionals. Tasques derivades	219
3. Bibliografia	222
Conclusions	223
Bibliografia general	225

Introducció

1. Antecedents del tema objecte de treball

L'antecedent més immediat d'aquest treball és la definició d'un nivell de llengua d'ús, dissenyat per a aprenents principiants de llengua catalana. Aquest nivell, elaborat a partir de les directrius del Consell d'Europa, es va anomenar *Nivell lliandar per a la llengua catalana*¹ (versió provisional) i va servir per fer la programació del curs *Digui, digui...*² i l'elaboració de les unitats didàctiques que el van conformar. La darrera versió del *Nivell lliandar per a la llengua catalana*³ va elaborar-se prenent com a referent la darrera versió del *Threshold Level*⁴.

Per a l'elaboració dels materials que es presenten a continuació s'ha tingut en compte el *Vantage level*⁵, que es defineix com un nivell per sobre del *Threshold Level*, i el *Modern Languages: Learning, Teaching and Assessment. A Common European Framework of Reference*⁶, que és un document marc per, entre d'altres objectius, definir nivells de llengua instrumental.

2. Objectius que es pretenen assolir

Els objectius que es pretenen assolir en aquest treball es refereixen a l'àrea de llengua catalana i tenen una triple finalitat.

- Determinar els continguts necessaris d'un *Nivell de suficiència* de la llengua catalana, amb l'articulació dels quals es puguin realitzar intercanvis lingüístics amb efectivitat i autonomia en les situacions habituals en què es puguin trobar els aprenents.

---

¹ *Nivell lliandar per a la llengua catalana (versió provisional)*. M. Mas, J. Melcion. R. Rosanas, M. H. Vergés. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona, 1983.

² *Digui, digui...*. Marta Mas, Joan Melcion, Rosa Rosanas, M. Helena Vergés. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Enciclopèdia Catalana S.A. Barcelona, 1a. edició, 1984.

³ *Nivell lliandar per a la llengua catalana*. Marta Mas, Joan Melcion. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona, 1999.

⁴ *Threshold Level*. Jan A. van Ek i John L.M. Trim. Council of Europe Press. Strasbourg, 1990.

⁵ *Vantage level*. Jan A. van Ek i John L.M. Trim. Council for Cultural Co-operation. Education Committee. Council of Europe. Strasbourg, 1996

⁶ *Modern Languages: Learning, Teaching and Assessment. A Common European Framework of Reference*. Council for Cultural Co-operation. Education Committee. Council of Europe. Strasbourg, 1996

- Programar dos cursos a partir de les especificacions establertes en la definició del *Nivell de suficiència*.
- Exemplificar, amb unitats didàctiques concretes, la manera d'elaborar materials didàctics per cobrir de la programació establerta.

3. Explicació del tema

El treball "*Ensenyar-aprendre català: per què, què, com?*" està dividit en tres parts.

La primera part, titulada *Nivell de suficiència*, intenta definir un nivell de llengua d'ús que començaria a partir del *Nivell Llindar* i abraçaria els continguts d'un nivell que en el marc europeu referencial, *Modern Languages: Learning, Teaching and Assessment. A Common European Framework of Reference* (citada anteriorment), es defineix com la franja alta del Nivell Avançat, d'un usuari independent.

Aquesta part s'ha dividit en 4 capítols i s'hi ha inventariat:

- els **tipus de text segons la funció**,
- els **tipus de text segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal** (amb l'especificació dels **àmbits** i dels **temes**),
- les **activitats** per treballar les habilitats lingüístiques, la gramàtica i el lèxic,
- les **funcions lingüístiques**,
- els **elements formals de la llengua**.

En la segona part, titulada *Programació del Cicle Superior d'ensenyaments de llengua catalana a adults, pensada per als departaments de català de les escoles oficials d'idiomes de Catalunya*, s'hi presenta una programació en dos nivells, perquè pugui ser utilitzada, sobretot, pels departaments de català de les escoles oficials d'idiomes de Catalunya. Malgrat haver estat pensada per a aquest àmbit educatiu concret, també podria ser útil per a altres centres o institucions educatives en què s'ensenyi català a adults d'un nivell superior al Llindar.

S'ha elaborat a partir dels inventaris de la primera part i s'ha organitzar tenint en compte els rols dels aprenents en àmbits diversos; és a dir, s'ha programat amb l'objectiu de considerar l'aprenent com a usuari de llengua en diverses

actuacions de la seva vida, des de les relacions més íntimes i privades, fins a les més externes i socialitzadores.

En la tercera part, i a tall d'exemple, s'hi donen dos models d'unitats didàctiques adreçades a àmbits i nivells d'ensenyament diferents, perquè es vegi la viabilitat de treballar amb els inventaris i les programacions que s'han proposat en les dues parts anteriors. Aquestes unitats s'han presentat en forma de tasques.

La primera tasca s'ha desenvolupat per a escolars de l'ESO. El tema de la tasca (*El temps i el clima*) està directament relacionat amb la realitat dels aprenents, en tant que alumnes de l'ESO. Els aprenents realitzaran una tasca, l'objectiu final de la qual és fer el climograma d'una ciutat, a partir d'uns textos extrets d'un crèdit de l'àrea de Ciències Experimentals. El treball de l'àrea de Llengua es comparteix, doncs, amb el de l'àrea de Ciències Experimentals i la llengua que s'aprèn es fa servir no només en l'elaboració del producte final, sinó també com a vehicle de comunicació a l'aula.

La segona tasca s'ha elaborat a partir de la programació de la segona part d'aquest treball. Va adreçada, per tant, a aprenents adults de segon nivell del segon cicle de català d'escoles oficials d'idiomes o aprenents d'un nivell equivalent. S'inclou en l'àmbit de l'esfera social, concretament en el subàmbit: usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions... Està pensada perquè els aprenents hagin d'entendre i expressar els components lingüístics i extralingüístics necessaris per explicar el desperfecte d'una màquina o aparell, reclamar un servei i entendre informació específica sobre el funcionament d'un aparell.

Els aprenents realitzaran una tasca, l'objectiu final de la qual és enregistrar un reportatge en un vídeo, per poder-lo utilitzar com a material d'aprenentatge. Així doncs, els alumnes no només fan un treball de llengua, sinó que mentre el fan van participant en tot un procés que els implica directament en el seu aprenentatge.

Cada part del treball té una petita presentació en que s'explica la metodologia emprada i els recursos que s'han utilitzat, així com la bibliografia específica de cada una d'elles.

4. Marc teòric

Aquest treball s'emmarca en un projecte general de consideració de l'ús de la llengua com a instrument de comunicació, en el sentit descrit per Hymes⁷ i per Widdowson⁸, i per molts altres documents elaborats pel Consell d'Europa com el citat *Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment. A Common*

---

⁷ Hymes, D.H. (1972) "On Communicative Competence", dins J.B. Pride i Holmes (eds.), *Sociolinguistics*. Peguin, Harmondsworth.

⁸ Widdowson, H.G. (1987): *Teaching Language as Communication*. Oxford, OUP

European Framework of Reference. És a dir, es pretén definir un nivell ampli de la llengua catalana a partir d'uns components que s'hauran d'articular per ensenyar-aprendre una llengua per ser usada.

PRIMERA PART

Nivell de suficiència de la llengua catalana

En primer lloc cal dir que seria molt pretensions per part meva dir que els materials que es presenten a continuació conformin la definició d'un nivell de suficiència, perquè per fer tota la descripció d'un nivell de llengua cal alguna cosa més que una sèrie de descripcions i d'inventaris, que és el que es fa en aquesta part del treball.

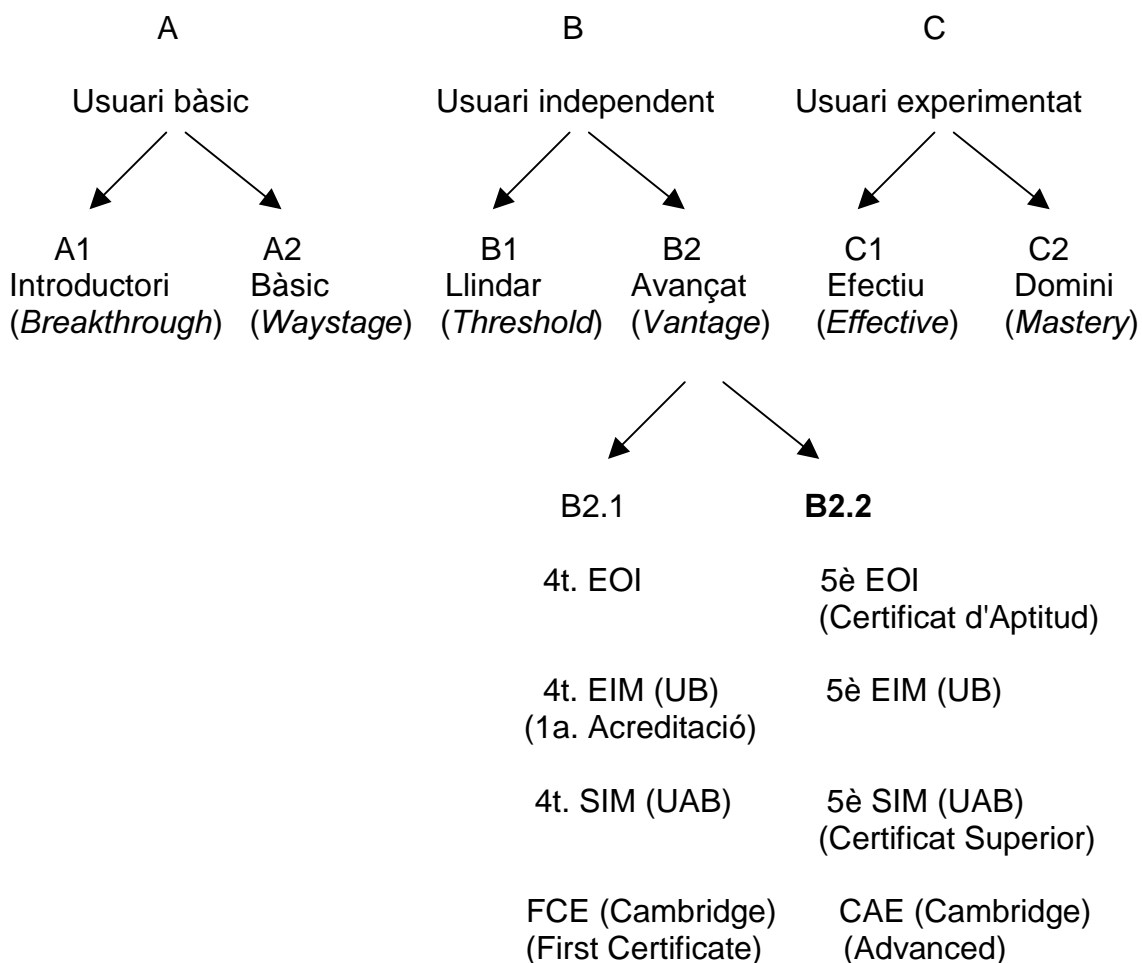
La meva intenció ha estat elaborar un document útil, per possibilitar la concreció de programacions, la creació de materials didàctics i l'elaboració de proves de llengua catalana, amb l'objectiu d'ensenyar-aprendre aquesta llengua amb una finalitat comunicativa.

En aquest document s'han inventariat: els tipus de text segons la funció; els tipus de text segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal (amb l'especificació dels àmbits i dels temes); les activitats per treballar les habilitats lingüístiques, la gramàtica i el lèxic; les funcions lingüístiques, i els elements formals de la llengua. No s'hi ha introduït ni les Nocions generals ni les Nocions específiques perquè s'ha cregut que el *Nivell Llindar* en conté un repertori prou ampli. (En el cas que aquests repertoris es volguessin ampliar caldria recórrer a gramàtiques i vocabularis específics.)

Les llistes d'aquests continguts s'han d'entendre com a inevitablement revisables i estan condicionades per les aplicacions didàctiques que se'n vulgui fer; en cap cas es presenten com un model preceptiu ni exhaustiu, sinó més aviat com un model referencial i utilitari.

En segon lloc caldria aclarir quin nivell representa aquest nivell de suficiència dins d'una escala de nivells en el coneixement de les llengües. És evident que aquest *Nivell de Suficiència* començaria a partir del *Nivell Llindar*, el que ja no és tan evident és on acabaria. Doncs bé, després de consultar programacions diverses i sobretot el *Modern Languages: Learning, Teaching and Assessment. A Common European Framework of Reference*, (ja citat a la introducció del treball), el grau de coneixements en llengua que es presenta en aquest capítol vindria a ser el que en el marc europeu se situa a la franja alta del Nivell

Avançat, d'un usuari independent. Aquest nivell correspon al Certificat d'Aptitud (5è) de les Escoles Oficials d'Idiomes (EOI) del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, al 5è. de l'Escola d'Idiomes Moderns (EIM) de la Universitat de Barcelona, al Certificat superior (5è) del Servei d'Idiomes Moderns (SIM) de la Universitat Autònoma de Barcelona i a l'*Advanced Certificate in English* (CAE) de la Universitat de Cambridge, per dir-ne un quants de coneguts. Vegeu l'esquema del marc europeu i les correspondències amb els nivells de les entitats esmentades, a la pàgina següent.

El Nivell de Suficiència, doncs, correspondria al nivell B2.2 en el marc europeu. Per a l'adquisició d'aquest nivell es calcula un total d'unes 600 hores d'aprenentatge.

I. Tipus de text

A. Tipus de text segons la funció⁹

Tipologia textual

La competència discursiva d'un parlant no en té prou de saber quan un text és correcte i genuí o quan és adequat a la situació comunicativa concreta, també ha d'esbrinar i decidir davant de quina mena de text es troba. Aviat aprenem a diferenciar una conversa telefònica d'un poema, un article d'opinió d'un anunci. I això ho hem de començar a fer en plena època socialitzadora, ja que condiciona, des del començament del contacte comunicatiu, la nostra futura interpretació del text. Cada tipus de text exigeix una mena d'estratègia o competència interpretativa.

La capacitat per esbrinar davant de quina mena de text ens trobem s'anomena *competència textual* o *metatextual*, segons autors diversos. Copsem, per exemple, que som davant d'un text narratiu, per l'abundància de passats perfets que hi trobem; d'un text descriptiu, per la quantitat d'adjectius que inclou; d'un argumentatiu o explicatiu, pels connectors que els caracteritzen, i un d'instructiu, per la gran quantitat d'imperatius que l'acompanyen.

En general podem dir que les tipologies textuais que s'han aconseguit amb l'observació són de tres menes.

- Les que tenen en compte les característiques textuais internes (Werlich i Posner). Es fixen en els elements lingüístics dels textos, com poden ser les marques textuais: temporals, modals, etc. També hi inclouen la coreferència, en els elements nominals (l'anàfora) i els elements contextuais (la dixi).
- Les que tenen en compte les característiques textuais externes (Rieser, Sitta, Ebck...) es fonamenten en els elements pragmàtics. Es fixen en la intencionalitat de l'emissor, les característiques del receptor, el tipus de situació comunicativa, etc. En general, es preocupen de com és el context extralingüístic.

---

⁹ Tota la informació referent a aquest apartat ha estat treta del desenvolupament dels temes d'oposicions per a professorat d'Escoles Oficials d'Idiomes (redactats per Marta Mariñosa), els quals fan referència a autors diversos que es relacionen al final d'aquest apartat.

- Les que les combinen totes dues (Sandig, Van Dijk, Adam...) o bé segueixen la relació entre les estructures proposicionals presents en el text i en el context extralingüístic, o bé es basen en la descripció de plans d'organització diferents, tant del discurs com de les formes lingüístiques.

La tipologia textual que va fer més fortuna, però, va ser la de Werlich (1975), que ens dona cinc tipus de textos:

- Descriptiu: lligat a la percepció de l'espai
- Narratiu: lligat a la percepció del temps
- Explicatiu: associat a l'anàlisi i la síntesi de representacions conceptuals
- Argumentatiu: centrat en el judici i la presa de posició
- Instructiu: lligat a la percepció del comportament futur

Adam, al 1987, ja avisava que la lingüística textual havia d'abandonar qualsevol idea de tipologia textual perquè, com el discurs, el text és un fenomen extremadament complex. Calia trobar una unitat més petita, més manejable i identificable: la seqüència textual. Un text és una unitat composta d' n seqüències i una seqüència se situa dins l'estructura textual entre els paràgrafs i els textos, és una unitat textual que té un conjunt de propietats elementals i que està formada per proposicions.

Un text pot estar format per un seguit de seqüències iguals o diferents i per tant es pot parlar de textos

- d'estructura homogènia (amb una única seqüència) o amb n seqüències iguals (per exemple un seguit de descripcions)
- d'estructura heterogènia amb n seqüències de diferent tipus. Dins d'aquests n'hi ha que relacionen les seqüències diferents mitjançant:
  - la inserció en què un tipus de seqüència s'introdueix dins d'una altra estructura diferent; per exemple: narrativa - argumentativa - narrativa
  - la dominant seqüencial en què malgrat tenir seqüències diferents, el text resultant correspon a una seqüència.

Adam va refer diverses vegades la classificació de les seqüències. Finalment, la versió del 1991 és la següent:

- Narrativa
- Descriptiva
- Argumentativa
- Explicativa
- Dialogicoconversacional

A partir d'aquest cos teòric, i amb l'observació d'altres estudis, he decidit incloure en aquesta classificació la seqüència instructiva, de manera que en aquest capítol s'hi recolliran les característiques dels textos:

- Narratiu

- Descriptiu
- Argumentatiu
- Explicatiu
- Dialògic
- Instructiu o directiu

1. El text narratiu

1.1 Definició i característiques

Els elements comuns que podem extreure de totes les definicions dels estudiosos són els següents.

- *Actor fix*: al llarg d'una seqüència narrativa hi ha, almenys, un actor estable que afavoreix la necessària unitat d'acció. Aquest actor pot ser individual o col·lectiu, agent o pacient, però en qualsevol cas la seva acció ha d'afectar persones. D'altra banda aquest actor s'ha de transformar al llarg de la seqüència. La transformació s'esdevé per obra del predicat funcional (FER) que dóna a l'*actor-subjecte* el paper d'*agent* i que assigna també els altres papers.
- *Procés orientat i complicat*: tota narració inclou una successió mínima d'esdeveniments caracteritzats per la seva *orientació* cap a un final i la seva *complicació*. El fet que estigui orientat cap a un final implica un *caràcter temporal* i una *integració*, propiciats per la permanència del subjecte i de les relacions *causa-efecte* que s'estableixen entre els predicats. L'ordre dels esdeveniments del relat pot ser diferent de l'ordre dels esdeveniments de la història mentre apareguin integrats en el sentit que siguin disposats de tal manera que mostrin la unitat d'acció i ens l'orientin cap a un final. Hi ha d'haver, a més, una *complicació* o *problematització*; perquè hi hagi acció narrativa, la successió d'esdeveniments ha de ser alterada per algun fet inesperat que produeixi la desviació del curs normal de les coses, altrament podria ser una descripció d'accions.
- *Avaluació* (moral): és el motor que genera el relat. No cal que hi sigui explícita, pot ser inferida del relat. La seva existència és decisiva ja que impulsa el narrador a explicar els fets: n'és el punt de partida i els dóna sentit.

Una seqüència narrativa s'esdevé en tres fases:

- Situació inicial o *plantejament* (ABANS)
- Transformació o *nus* (PROCÉS)
- Situació final o *resolució* (DESPRÉS)

La narració sol comportar una certa *heterogeneïtat textual*. Gairebé sempre hi trobem descripcions, fins al punt que hi ha autors que diuen que no hi ha relat sense descripció.

- *Narració-descripció*. Poden aparèixer en qualsevol moment de la narració, però, sobretot en el plantejament quan es presenten els actors i el marc espaciotemporal on es desenvoluparà la trama.
- *Narració-argumentació*. Tot text narratiu té una dimensió argumentativa que és donada per la moral. A més, la narració s'usa sovint per il·lustrar textos argumentatius, fer entenedors conceptes difícils i captar l'atenció del públic.

1.2 Trets pragmàtics, modalitat i punt de vista

Una narració ha de tenir les característiques pragmàtiques següents:

- concisió
- claredat
- versemblança
- interès

Quan observem o recordem uns fets per fer-ne un relat adoptem un punt de vista.

- *Punt de vista espaciotemporal*: ens situem en un moment històric (anem avançant segons els segments narratius) i un punt de l'espai (exterior, observador mòbil segons el lloc dels fets) per muntar el món de ficció. Es gramaticalitza amb els díctics.
- Una altra possible perspectiva de l'autor és *l'orientació emotiva i cognitiva* d'ell cap allò que és focalitzat: el to afectiu, l'allunyament respecte de la realitat narrada... En aquest sentit cal parlar del *discurs reportat* o referència continuada que el narrador fa al discurs dels seus personatges. Dins del llenguatge reportat diferenciem:
  - l'estil directe
  - l'estil indirecte
  - l'estil directe lliure
  - l'estil indirecte lliure
  - el report narratiu
- *Punt de vista psicològic*: segons el grau d'implicació de l'autor en el text. Generalment es juga amb tres graus de focalització
  - *Focalització 0*: el narrador és omniscient, sap més coses que els personatges. És la narració clàssica.
  - *Focalització interna*: l'omnisciència és restringida, només realitzada plenament en les narracions dels monòlegs interiors.
  - *Focalització externa*: el narrador diu menys coses que les que saben els seus personatges: narracions objectives en què no es pot accedir als pensaments i sentiments dels personatges.

1.3 Morfosintaxi

- Estructura bàsica

Subjecte + FER (passat) + lloc + temps

- Temps verbals: encara que tots els temps del passat -imperfet, plusquamperfet... poden aparèixer en una narració, és el perfet simple o el perifràstic el més representatiu com a temps principal de la narració.

Perfet: és el temps amb què s'explica la *complicació* que pertorba l'estat inicial.

Imperfet: S'utilitza en:

- el moment inicial de determinades narracions (contes, sobretot).
- els incisos descriptius inserits en el relat.

Caldrà tenir molt en compte la correlació dels temps verbals en les subordinacions.

- Subjecte: sol ser humà o ,almenys, antropomòrfic, però també pot passar que no ho sigui. El que sembla irrenunciable és que el "fer" del subjecte afecti a persones.
- Expressions temporals
  - Adverbis de temps
  - Complementos circumstancials de temps. (Sense representació pronominal en cas d'elisió. Amb relatiu fort precedit de preposició o relatiu feble en la introducció d'oracions de relatiu temporals.
- Expressions de lloc
  - Adverbis de lloc dítics, els altres solen ser massa imprecisos.
  - Complementos circumstancials de lloc: preposició + lloc
- Connectors
  - Per expressar la successió temporal dels esdeveniments: *en aquells moments, abans de...*
  - Per expressar la successió causal dels esdeveniments: *perquè, per aquesta raó...*
  - Per expressar alhora la successió temporal i causal dels esdeveniments: *després de/que...; en/al + infinitiu* (discutible des del punt de vista gramatical, però molt rendible i molt utilitzada en els mitjans de comunicació per l'economicitat i l'ambigüitat que comporta); *per + infinitiu compost*.
- Disposició del text: sovint la successió cronològica es dedueix més de la *disposició del text* que dels elements descrits al punt anterior.
- Tipus de discurs
  - Directe: consecució de temps verbals:

Subjecte + Verb (pretèrit perfet) + Oració (present o futur)
  - Indirecte (subordinació):

- oracions substantives en funció d'objecte directe introduïdes per *que*:
     Subjecte + Verb (pret. perfet) + que + Oració (passat/cond. simple)
- nominalització del sintagma verbal

1.4 Gramàtica textual

- En la narració s'utilitzen els mateixos cohesionadors que en altres textos, però certes característiques del text narratiu afavoreixen l'ús de determinades estratègies cohesives. El fet que hi hagi almenys un actor fix obliga (per no fer excessives repeticions cada vegada que apareix) a servir-se de:
  - la referència
  - la repetició lèxica
  - la sinonímia lèxica o textual
  - la definitització
  - l'el·lipsi
- Correlació de temps verbals, reforçada en algun cas per partícules temporals.
- Progressió temàtica: la successió d'elements coneguts (tema) i d'informació nova (rema) ajuda a la coherència textual. Aquesta successió es pot dur a terme mitjançant 5 models diferents, segons ADAM:
  - El rema de la primera proposició esdevé el tema de la següent i així successivament. L'atenció es va derivant cap als successius elements nous que apareixen en la narració. Ex. tema primer: una família; rema primer: el pare; tema segon: el pare; rema segon: una amant...
  - Progressió amb tema constant: al llarg del text es conserva el mateix tema, al qual s'apliquen remes successius. És el més característic del text narratiu. Ex. tema: una família; remes: coses que passen a aquesta família al llarg de la narració.
  - Progressió amb temes derivats d'un hipertema: es tracta de l'enumeració dels diferents components d'un tot. Ex. l'hipertema és una família i els temes, cadascun dels seus integrants.
  - Progressió amb temes derivats d'un hiperrema: el rema de la primera proposició s'interpreta com a compost per dos o més elements, cadascun dels quals s'usa com a nou tema. Ex. tema: un poble, barri...; hiperrema: una família; temes nous: cada un dels membres de la família.
  - Progressió amb salt o forat temàtic: represa d'un tema després d'introduir-ne d'altres.

El model que es presta més en un text narratiu és el del tema constant.

1.5 Lèxic

- Expressions que indiquen
  - Nocions temporals
    - Períodes temporals
    - Seqüència temporal
    - Present
    - Passat
    - Futur
    - Anterioritat
    - Posterioritat
    - Simultaneïtat
    - Imminència
    - Començament
    - Duració i permanència
    - Finalització i cessament
    - Acompliment recent
    - Puntualitat / antelació / retard
    - Freqüència
    - Repetició
    - Unicitat
    - Continuïtat
    - Canvi i transició

2. El text descriptiu

2.1 Definició i característiques

Entre els estudiosos de les tipologies textuais, la descripció és definida de maneres diferents, però per poc que analitzem aquestes definicions, hi veurem elements que són comuns.

- *Organització jeràrquica*. Parteix d'un mot clau o nucli al qual s'apliquen un o més predicats.
- *Progressió*. A partir de la selecció de mots que esdevenen nuclis successius de nous predicats.

Les seqüències descriptives poden formar part de textos homogenis, però sovint apareixen en textos heterogenis sobretot en textos predominantment narratius o argumentatius (PETITJEAN, diu que només la inserció en un text "finalista" dóna sentit a la seqüència descriptiva i permet entendre-la en la seva veritable dimensió.). De tota manera i malgrat PETITJEAN i ROULET, no són pas inexistent textus heterogenis en què la seqüència predominant és la descripció.

Caldria remarcar dos tipus de descripcions particulars o especials:

- *el retrat* d'un ésser animat real o fictici, amb un referent concret, únic, o sense referent, genèric.
- *la descripció d'accions*. (A vegades es podria confondre amb la narració, però a diferència d'aquesta no hi ha *complicació* ni *orientació cap a un final*, sinó que hi ha l'enumeració de les accions d'un procés.)

2.1.1 Principals operacions descriptives

Segons ADAM una descripció es munta sobre quatre operacions fonamentals: ancoratge, aspectualització, posada en relació i tematització.

- *Ancoratge*. És el punt de partida i sol coincidir amb el títol o tema. Algunes vegades, però, l'ancoratge no té lloc fins al final de les seqüències per crear afectació. A vegades hi ha ancoratges diversos; és a dir el mateix concepte es defineix de maneres diferents des del començament.
- *Aspectualització*. Pot ser exhaustiva o selectiva, segons la intenció amb què es faci
  - Enumeració de les parts
  - Enumeració de les propietats
- *Posada en relació* amb el món extern, mitjançant dues operacions:
  - *Emmarcament situacional* pel que fa al lloc i al temps en què s'insereix amb altres objectes que li són pròxims i que ajuden a definir-lo i delimitar-lo.
  - *Assimilació*: comparació i metàfora.

- *Tematització*. Qualsevol element de la descripció pot ser seleccionat per ser descrit i generar noves proposicions descriptives, que es poden analitzar seguint el mateix esquema i que s'inseriran en la macroestructura descriptiva.

2.2 Trets pragmàtics

La selecció dels elements de l'objecte descrit es fa tenint en compte:

- *el propòsit* de la descripció: quan es descriu alguna cosa es fa amb una finalitat determinada:
  - fer l'objecte agradable, rebutjable...
  - fer-ne un retrat precís
  - servir-se'n per evocar un ambient, una situació...
- *el destinatari*: es descriu pensant amb en un receptor determinat, amb uns valors, uns gustos...

Segons el *propòsit* i el *destinatari* es trien les parts pròpies de l'objecte descrit i de les seves propietats, també el situen assimilant-lo a altres objectes mitjançant comparacions i metàfores.

La selecció dels elements diferents ens dóna com a resultat una modalitat diferent de descripció.

- *Objectiva*, de manera neutra (objectiva): adjudicant a cada paraula i a cada frase el significat real que tenen. Sol ser una descripció impersonal, que generalment comença amb la visió global de l'objecte per després continuar amb el detall de les diferents parts, disposades de tal manera -de dalt a baix, de dreta a esquerra- que reflecteixen la posició que té l'objecte en l'espai.
- *Impressionista*, de manera figurada (impressionista): l'autor vol evocar emocions més que no pas descriure l'objecte tal com és, per tal de suscitar en el receptor sentiments semblants als que ell va experimentar en l'observació de l'objecte. Acostumen a ser descripcions inserides en altres textos com narracions o explicacions, encara que podrien ser seqüències dominants. Formalment es realitzen amb diversos recursos lingüístics:
  - utilitzant sentits figurats, èmfasi, metàfores, comparacions, frases fetes...: *És grassa... i feliç com un anís, simple i transparent*
  - utilitzant la ironia, la sàtira, el sarcasme: *El seu pare duia barba, la seva mare... també*
  - utilitzant oracions negatives: s'aproxima a l'objecte problemàtic sense abordar-lo directament, fent referència a característiques -propietats o parts- que no té: *No és alta ni baixa, no es vesteix gaire bé...*

2.3 Morfosintaxi

- Estructura bàsica

Subjecte + $\left\{ \begin{array}{c} \text{SER} \\ \text{ESTAR} \\ \text{SEMBLAR} \\ /... \end{array} \right\}$ (en temps duratiu) + lloc

Subjecte + TENIR + Objecte

El verb *ser* pot tenir tres funcions:

- atribuir una característica o qualitat a una cosa, objecte, persona...
  - establir una relació (pertinença...)
  - situar una cosa, objecte, persona...
- Adjectivació
    - qualificatius
    - complements preposicionals
    - aposicions
    - oracions de relatiu (què, qual, on)
  - Adverbis
    - de grau: *molt, bastant, força, poc, massa, més, no gaire*
    - de manera: acabats en *-ment; així*
    - *com*, (introducció de comparacions)
    - de lloc -adverbis i locucions adverbials-: *aquí, allà, a l'esquerra, a dalt...*
  - Conjuncions
    - copulativa: *i*
    - adversativa: *però*
  - Elements d'íctics
    - Referències a persones: vocatius, pronoms personals
    - Referències al temps: temps verbals i adverbis i locucions de temps
    - Referències de lloc: pronoms demostratius, adverbis i locucions de lloc, verbs que indiquen situació o moviment
    - Referències al mateix text: pronoms demostratius, locucions d'ordre
  - Puntuació
    - comes, conjunció *i*
    - punt i coma
  - Estructures comparatives (Vegeu el capítol de funcions) i la metàfora

- Per a descripcions d'accions
  - Verbs d'acció en algun temps perfectiu

2.4 Gramàtica textual

- La *coherència* d'un text la garanteixen dues operacions:
  - la *referència* (elements anafòrics que es refereixen a altres elements del text que han aparegut prèviament: pronoms personals, possessius, demostratius, relatius).
  - la *cohesió lèxica* (repetició o utilització de sèries de paraules relacionades pel coneixement compartit del món o per sinonímia, hiperonímia (un mot el significat del qual n'inclou d'altres), contrast).
- La *subtematització* (aparició progressiva de nous temes-títols) és ben característica de la descripció. Una descripció accepta una gran varietat de temes que progressen de manera lineal, en el qual cada rema (informació nova que apareix a un tema-títol) es converteix en un tema d'una nova proposició.

2.5 Lèxic

- Adjectius i expressions que indiquen
  - Nocions qualitatives
    - Qualitats físiques
      - Forma
      - Dimensió
      - Aspecte
      - Color
      - Gust
      - Tacte i textura
      - Temperatura
      - Visibilitat
      - Audibilitat
      - Olor
      - Edat i antiguitat
      - Gènere i sexe
      - Condició física
      - Accessibilitat i disponibilitat
      - Netedat i brutícia
      - Composició material

- Qualitats avaluatives
  - Apreciacions globals
  - Autenticitat i falsedat
  - Valor i preu
  - Acceptabilitat
  - Adequació
  - Correcció
  - Preferència
  - Èxit/fracàs
  - Utilitat
  - Capacitació
  - Importància
  - Normalitat
  - Facilitat/dificultat

- Nocions quantitatives
  - Quantitat definida
  - Quantitat indefinida
  - Gradació

- Nocions espacials
  - Lloc
  - Posició relativa
  - Distància
  - Direcció i sentit del moviment
  - Dimensions
    - Mides
    - Longitud, alçada, amplada i profunditat
    - Superfície
    - Volum
    - Capacitat
    - Pes

- Nocions espaciotemporals
  - Moviment
  - Velocitat

3. El text argumentatiu

3.1 Definició i característiques

L'argumentació és una operació discursiva orientada a influir en un públic. Per GRIZE argumentar sovint és "cercar, mitjançant el discurs, que el receptor tingui una conducta determinada".

Segons DUCROT les parts d'una argumentació són les següents.

- Premisses: seguit de fets coneguts per tothom i sobre els quals es fonamenta l'argumentació. Estan formades pels elements següents:
  - fets,
  - veritats,
  - presumpcions,
  - valors abstractes,
  - valors concrets,
  - jerarquies,
  - llocs.
- Arguments: es construeixen establint un paral·lelisme entre dos ens, o bé diferenciant-los
  - Arguments per associació:
    - argumentació causal,
    - argument pragmàtic, que proposa l'èxit com a criteri objectiu de la validesa,
    - l'argument que relaciona fins i mitjans,
    - l'argument de la inèrcia. Pot defensar que una cosa continuï, basant-se en la despesa que s'hi ha esmerçat,
    - l'argument de la persona: el valor d'un acte correspon a la persona que l'ha fet i el d'un judici amb el seu autor.

A més, en els arguments per associació, podem fer servir dos recursos finals:

- els exemples: han de ser fets de tal manera que menin a una conclusió,
- les comparacions.
- Arguments per dissociació: pretenen treure partit dels parells contraris admesos per la majoria d'auditors:
  - individual / universal,
  - teòric / pràctic,
  - llenguatge / pensament,
  - lletra / esperit,
  - subjectiu / objectiu.
- Conclusió

3.1.1 Tipus d'argumentacions

Les argumentacions poden relacionar les opinions i els arguments que els corresponen de maneres diverses.

- Argumentacions senzilles: un sol argument dona suport a la nostra opinió.
- Argumentacions múltiples amb diversos arguments, tot i que n'hi hauria prou amb un per justificar l'opinió; però es vol reblar el clau.
- Argumentacions múltiples coordinades, on la suma dels arguments justifica l'opinió.
- Argumentacions múltiples subordinades, on cada argument es desprèn del precedent.
- Les contraargumentacions estan orientades a intentar refusar les opinions dels interlocutors. No, necessàriament, pretén defensar l'opinió pròpia, sinó rebatre la d'altri. Amb tot, el més important no és rebutjar l'opinió del receptor sinó donar una conclusió.

3.2 Trets pragmàtics

L'interlocutor ha de disposar, gràcies al context i al cotext, d'informacions suficients per poder establir una conclusió quan aquesta és implícita. El receptor d'una argumentació no és un ésser passiu perquè pot decidir si es deixa convèncer o no.

Hi ha una associació entre la il·locució argumentar i la perlocució convèncer. Pensem en el cas de les estratègies de convèncer algú que ens deixi fer una cosa que no està permesa, o per convèncer algú que faci una cosa que no li agrada. Veurem que arribem a unes constants discursives.

3.3 Morfosintaxi

- Estructura bàsica:

(no) + SER (present) + SN

- Modalitats que convenen per a l'argumentació:
  - assertiva
  - interrogativa: és una forma hàbil de destrossar raonaments, ja que presenta alternatives, provoca decisions.

Hem de fugir de la modalitat injectiva, perquè els imperatius no són persuasius.

- Temps verbals
  - passats: per a tot allò fet i acabat
  - present: per allò universal, normal, per a les màximes i les sentències.
  - imperfet: per a tot allò transitori

- Article definit com a reforç d'un element
- Pronom reflexiu *es* per disminuir la responsabilitat del parlant i objectivar l'enunciat
- Marques d'ordre que introdueixen els paràgrafs
  - ordinals: *primer, segon...*
  - locucions d'ordre: *en primer lloc, d'una banda, finalment, per acabar...*
- Els nexes que expressen causa o conseqüència (vegeu, també, 3.4)
  - conjuncions: *ja que, perquè, doncs, així doncs...*
  - locucions causals: *amb motiu de, a causa de, gràcies a, per raó de, en ocasió de, per culpa de, com que, atès que...*
  - locucions consecutives: *en conclusió, com a resultat, de manera que, fins al punt que...*
  - adverbis i locucions adverbials: *conseqüentment, consegüentment, en conseqüència...*
- Per expressar oposició, podem utilitzar (vegeu, també, 3.4)
  - oracions introduïdes per nexes com: *però, sinó, tanmateix, encara que, malgrat que...*
  - noms precedits de locucions com: *malgrat, a pesar de, tot i ...*
  - verbs que pel seu significat indiquin oposició: *oposar-se, dissentir...*

3.4 Gramàtica textual

Els textos argumentatius empen un seguit de recursos per estructurar les seves oposicions. Entre d'altres, podem considerar:

- Marques d'ordre i ordinals per introduir arguments diversos: *en primer lloc, d'altra banda, per començar, finalment, per acabar...*
- Les cometes i les citacions
  - per citar paraules d'autoritats i personatges que reforcen la intervenció
  - per donar un to especial a determinats mots
  - per recordar la màxima d'algun pensador
- La interrogació retòrica
  - per atreure l'interès del receptor
  - per implicar-lo directament

- Els guionets
  - per passar del to objectiu al subjectiu
  - per marcar nivells de pertinença entre les informacions, les dels guionets queden en segon terme.

- Els nexes que expressen causa o conseqüència
  - conjuncions: *ja que, perquè, doncs, així doncs, per tant, així...*
  - locucions causals: *amb motiu de, a causa de, gràcies a, per raó de, en ocasió de, per culpa de, com que, atès que...*
  - locucions consecutives (és freqüent anteposar-hi un punt i coma): *en conclusió, com a resultat, de manera que, fins al punt que...*
  - adverbis i locucions adverbials: *conseqüentment, consegüentment, en conseqüència...*
  - reforç a la primera oració: *tant, tan, de manera i que* a la segona.

- Per expressar oposició, podem utilitzar:
  - oracions introduïdes per nexes com: *però, sinó, tanmateix, encara que, malgrat que...*
  - noms precedits de locucions com: *malgrat, a pesar de, tot i ...*
  - verbs que pel seu significat indiquin oposició: *oposar-se, dissentir...*

- Recursos retòrics
  - al·lusions a fets del passat i a elements culturals del coneixement compartit
  - metàfores
  - perífrasis
  - anticipacions
  - correccions, substituint un mot per un altre
  - repeticions
  - sinonímia
  - l'antítesi entre termes ben trobats
  - paral·lelismes que reforcen les idees i mostren les divergències
  - les màximes i els proverbis, que són una manera de fer participar l'auditori en el discurs
  - l'apòstrof, pregunta oratòria sense resposta i que serveix per fer reflexionar sobre la qüestió
  - l'allunyament de l'emissor mitjançant el pas del *jo* al *tu* i del *tu* al *nosaltres*

3.5 Lèxic

- Tipus de verbs: solen ser verbs relacionats amb
  - La causalitat o la conseqüència:
    - causar
    - fer
    - originar
    - generar
    - activar
    - ocasionar
    - produir
    - motivar
    - suscitar
    - /...
  - Les operacions argumentatives fonamentals
    - resultar
    - reduir
    - concloure
    - suposar
    - conjecturar
    - inferir
    - /...
  - Els verbs *discendi*:
    - dir
    - subscriure
    - afirmar
    - declarar
    - estimar
    - considerar
    - descriure
    - expressar-se
    - arbitrar
    - al·legar
    - assentir
    - /...
  - Els verbs que indiquen oposició:
    - oposar-se
    - dissentir
    - /...

- Recursos retòrics:
  - metàfores
  - perífrasis
  - correccions, substituint un mot per un altre
  - repeticions
  - sinonímia
  - antítesi entre termes ben trobats
  - màximes i proverbis, que són una manera de fer participar l'auditori en el discurs.
  - mots formats amb formes prefixades que marquin oposició o negació.
  - mots abstractes derivats

- Expressions que indiquen
  - Nocions de relació dins de l'enunciat, sobretot
    - Relacions de correspondència i contrast
    - Relacions discursives
      - Conjunció
      - Disjunció
      - Alternança
      - Equivalència
      - Oposició / concessió
      - Inclusió / exclusió
      - Causa / motiu
      - Efecte / conseqüència
      - Intenció / finalitat / destinació
      - Condició

4. El text explicatiu

4.1 Definició i característiques

El text explicatiu a més d'informar o exposar vol fer comprendre per què tal cosa és, actua, etc., d'una determinada manera. Les explicacions són, doncs, els textos didàctics per excel·lència, perquè tenen com a objectiu fer comprendre els fenòmens sobre els quals han aportat la informació necessària.

L'explicació no vol transformar conviccions. A l'inrevés de l'argumentació, que usa unes estratègies retòriques adequades per convèncer de la bondat d'una tesi, l'explicació és neutra i objectiva i no hi ha intenció de persuadir, sinó d'aportar els elements necessaris per entendre un tema difícil o complex.

No tothom accepta el text explicatiu com a seqüència prototípica, amb la mateixa entitat que la narració o l'argumentació.

Per alguns estudiosos de la textualitat, l'explicació s'introdueix en el text discursiu cada vegada que l'interlocutor no segueix o no entén el nostre discurs. Amb l'explicació intentem restablir la nostra activitat comunicativa. Sovint comparteix espai textual amb la descripció, l'argumentació o la narració. A vegades el text dominant és la mateixa explicació i té la narració, la descripció i l'argumentació com a suport i a vegades els textos dominants són els altres i l'explicació és el suport d'una altra seqüència dominant.

4.2 Trets pragmàtics

Propòsit i *destinatari* són els responsables de determinades opcions lingüístiques.

- Pel que fa al *propòsit*: la voluntat didàctica ens portarà a fer textos objectius i ordenats, on s'evitarà la subjectivitat en el punt de vista.
- Pel que fa al *destinatari*, la seva identitat no comportarà variacions importants en el grau de la formalitat de l'explicació, Com que el text pretén una funció didàctica, adopta un to neutre i una formalitat mitjana o alta. En tot cas, si el text és complex pels destinataris caldrà accentuar la funció metalingüística (aclariments, sinònims...).
- Pel que fa al *canal*, la incidència que té en la selecció lingüística es refereix a la major claredat explicativa que necessita el text oral, en situacions en què el receptor no té possibilitats de demanar aclariments (ràdio, TV). S'haurà de mesurar amb més rigor el ritme en què es dona la informació i la quantitat d'informació per tal que pugui ser assimilada.
- Pel que fa a l'*àmbit d'aplicació*, l'explicació és pròpia del tractat científic i el llibre de text, però també és utilitzada en periodisme i publicitat formant part de seqüències inserides, de notícies periodístiques (fins i tot algunes tenen caràcter global explicatiu) i textos publicitaris (globalment argumentatius o persuasius). El reportatge i la crònica són els dos gèneres periodístics on trobem més seqüències explicatives.

4.3 Morfosintaxi

- Estructura bàsica (que es desenvolupa mitjançant proposicions causals i/o modals pròpies de l'explicació)
  - Subjecte + és + SN
  - Subjecte + té + SN
- Temps verbals
  - Present d'indicatiu (el temps verbal més atemporal de tots).
  - Pot presentar passats quan l'explicació serveix de suport a altres tipus de textos, sobretot, narratius.
- Formes impersonals del verb: l'objectivitat s'expressa lingüísticament per l'absència de la primera i la segona persones del verb i l'ús de *es* impersonal.
- Nominalització: per donar noms a les coses es poden usar
  - noms
  - infinitius
  - oracions precedides pel nexa *que*
  - oracions introduïdes per pronoms interrogatius (interrogatives indirectes)
  - oracions de relatiu substantivades
- Adjectius i adverbis, per donar una idea exacta d'allò que s'està explicant. S'utilitzen els adjectius imprescindibles, és a dir: especificatius o classificatius, i es descarten els valoratius.
- Connectors
  - Conjuncions o altres tipus de locucions amb valor relacionant, sobretot les que estableixen connexions lògiques entre els elements lingüístics
    - causals
    - il·latives
    - finals
  - Conjuncions o locucions matisadores
    - adversatives
    - condicionals
    - concessives
  - La conjunció "o", indicant disjunció o equivalència. La seva aparició és deguda a l'afany d'exactitud o claredat.

- Tipus d'estructures importants en les exemplificacions
  - modals
  - comparatives
- Referència endofòrica: elements anafòrics més utilitzats
  - pronoms relatius
- Ordre en què apareixen les paraules (vegeu 4.4)
- Puntuació dels textos escrits i entonació dels textos orals (vegeu 4.4)

4.4 Gramàtica textual

- Cohesionadors textuais
  - connectors que marquen relacions lògiques
  - determinats adverbis: *també, precisament, concretament...* sovint relacionen frases i paràgrafs
  - successions de *preposició + nom* fan sovint el mateix paper relacionant
- Referència endofòrica: elements anafòrics més utilitzats:
  - pronoms relatius
- Cohesió lèxica: ús molt alt de procediments com
  - repetició de paraules
  - inserció de paraules de la mateixa família
  - inserció de sinònims o hiperònims
  - paraules connectades per la relació part-tot
- Ordre en què apareixen les paraules: com que l'explicació no busca efectes estètics i té com a premisses l'objectivitat, la neutralitat i la claredat, no sol incloure construccions emfàtiques ni empàtiques i evita seqüències difícilment descodificables.
- Puntuació i procediments tipogràfics que en el text oral es corresponen a les pauses o l'entonació. Un bon ús de la puntuació i de les convencions com: lletres cursives, negretes...; cometes... o l'entonació adequada, ens faciliten la comprensió del text.

- Progressió temàtica
  - Model de tema derivat. El tema inicial es divideix en diversos subtemes, als quals són adjudicats els remes corresponents. I així successivament. (És un tipus de progressió que també apareix en els textos descriptius, quan es procedeix a la descripció de les parts). En les textos explicatius aquesta progressió és freqüent quan volem classificar o donar detalls de l'objecte complex que pretenem explicar.
  - Model de progressió lineal. Cada rema es converteix en un nou tema i així successivament. Sovint algun dels estadis de successió tema-rema es pot completar amb els coneixements extratextuals que l'emissor considera que comparteix amb el receptor.
  - Sovint en un mateix text poden donar-se successivament els dos models.

4.5 Lèxic

- La selecció del lèxic (noms i adjectius) en les explicacions és fonamental per expressar amb la màxima claredat i la millor precisió possibles. Cal, doncs, absència d'ambigüitat. Els textos de registres tècnics i científics es caracteritzen per:
  - un vocabulari especialitzat
  - objectivitat
  - formalitat
  - no-espontaneïtat
- Cohesió lèxica: ús molt alt de procediments com (vegeu, també, 4.4)
  - repetició de paraules
  - inserció de paraules de la mateixa família
  - inserció de sinònims o hiperònims
  - paraules connectades per la relació part-tot
- Expressions que indiquen
  - Nocions d'existència
    - Existència / inexistència
    - Presència / absència
    - Disponibilitat / indisponibilitat
    - Esdeveniment

- Nocions de modalitat
  - Asseveració
  - Referència
  - Coneixement / desconeixement
  - Reflexió
  - Evocació
  - Certesa / falsedat
  - Convicció / escepticisme
  - Conjectura
  - Esperança
  - Dubte
  - Obligació
  - Necessitat
  - Possibilitat / impossibilitat
  - Probabilitat / improbabilitat
  - Voluntat
  - Intenció

5. El text dialògic

5.1 Definició i característiques

La conversa domina la nostra activitat verbal quan ens relacionem amb els altres elements del grup social. El diàleg és el sistema d'interrelació social més estès i permès, després de les mirades, i està molt més lluny de les restriccions que suporta el tacte. KERBRAT-ORECCIONI explica que perquè hi hagi diàleg no n'hi ha prou que dues persones enraonin, cal que els enunciats respectius siguin mútuament determinats. És un treball que demana molta cooperació per part dels implicats i un cert grau de negociació.

La conversa és "una successió jerarquizada d'intercanvis verbals" (REMI-GIRAUD). Successió perquè hi ha torns de paraula, no poden parlar els dos interlocutors alhora perquè no s'entendrien. Jerarquizada perquè cada intervenció depèn de l'anterior.

Hi ha autors que no la inclouen dins les bases textuais perquè fa la impressió que no es pot formalitzar, perquè és una estructura textual desordenada i heterogènia.

Aquest tipus d'intercanvi demana estratègies de complicitat. TANNEN en dóna de dues menes: les que treballen amb la forma i les que treballen amb el significat.

- De forma
  - ritme
  - repetició i variació de fonemes, morfemes, paraules o seqüències textuais
  - les figures d'estil (anàfora, epífora, antítesi...)
- De contingut
  - indirectivitat
  - elipsi
  - trops: metàfora, metonímies, sinèdoques, ironia...
  - diàleg reportat (referència a diàleg construït pels altres)
  - imatgeria i detall (imatges amb paraules)
  - narració.

5.1.1 Formes de text dialògic

- Oral
  - Conversa
  - Entrevista
  - Enquesta
  - Tertúlia

- Escrit
  - La correspondència és pot considerar com un text conversacional escrit, especialment quan hi ha intercanvi de correspondència. És clar que pot contenir fragments de tota mena: descriptius, narratius, argumentatius... Considerem la carta i el correu electrònic de tipus diversos: comercial, administratiu, familiar o d'amics
  - L'entrevista
  - L'enquesta
  - El teatre

5.2 Trets pragmàtics

Les funcions que predominen en els actes directors dels intercanvis dialògics són fonamentalment

- Demanar (generalment una informació)
- Excusar-se o agrair
- Prometre, anunciar o amenaçar
- Mostrar interès

El que és fonamental és tenir ben clar que el diàleg és l'element cabdal de la funció interactiva, aquella que cerca la relació entre els éssers humans.

La conversa pot materialitzar-se també en una entrevista, un diàleg literari, un debat, un guió televisiu, radiofònic o cinematogràfic... fins i tot en un anunci. El fet que els interlocutors comparteixin la situació comunicativa fa que puguin adaptar la formalitat del seu registre a les necessitats i la naturalesa de l'intercanvi. El diàleg pot pujar o baixar en l'escala de la formalitat des d'una situació reverencial a un rei fins a una dissertació a base de diminutius amb un nadó. No té cap mena de restricció a l'hora d'adaptar-se al context, si bé la conversa en registre escrit té més formalitat que no pas la conversa oral que vol imitar.

5.3 Morfosintaxi

5.3.1 Text oral

- Elements prosòdics que acompanyen el llenguatge verbal oral: silencis, pauses, expressions verbals inarticulades i entonació, modifiquen tant el significat com la intenció del missatge.
- Modalitat: aquest tipus de text presenta sis modalitats de frases, tres d'obligatòries i tres d'optatives.

- Obligatòries
  - Declarativa: es refereix a una realitat més o menys objectiva.
  - Interrogativa: indica que l'emissor desconeix allò que pregunta.
  - Exhortativa: consisteix en una ordre o una instrucció adreçada per l'emissor al receptor.
- Optatives
  - Negativa: suposa la no-adequació del que es diu a la realitat.
  - Exclamativa: consisteix a donar a un enunciat un èmfasi especial mitjançant l'entonació, mots intensius o interjeccions.
  - Passiva: es caracteritza per la inversió dels sintagmes.
- Signes de puntuació
  - Interrogants
  - Exclamacions
  - Punts suspensius
  - Guions (de diàleg)
  - Coma
  - Punt
  - Dos punts
  - Cometes
- Característiques pròpies de l'oralitat
  - Oracions simples
  - Absència de passives
  - Poca subordinació
  - El·lipsis abundants (*ella, res...*)
  - Estructures monoreemàtiques (*Fantàstic!*)
  - Trencament de les estructures
  - Frases inacabades
  - Nexes senzills (*i, o, però...*)
  - Molts elements anafòrics (*això, allò, ho...*)
  - Molts elements díctics (*ara, allà, aquest...*)
  - Elements interactius (*oi?, eh? saps? no et sembla?...*)
  - Presència de l'emissor i el receptor: (*jo, tu*)
  - Mots poc concrets (*problema, tema, cosa...*)
  - Solucions lèxiques de formalitat mitjana
  - Marques d'expressivitat (*apa!, bé!*)
  - Marcadors metadiscursius (*vull dir, és a dir...*)
- Connectors conversacionals (ROULET, 1988): no tenen contingut, però indiquen l'encadenament en la jerarquia.
  - Interactius: *doncs, llavors*
  - Consecutius: *per tant, així, també*
  - Conclusius: *finalment, en el fons, de tota manera*

- Juxtaposició: el text oral presenta pocs enllaços gramaticals o enllaços senzills com: *i, ni, o, però, a més...*

5.3.1.1 Característiques de les frases interrogatives

- Flexibilitat d'ordre dels seus components:
  - Subjecte + V + Objecte
  - Objecte + V + Subjecte
- Presència de partícules interrogatives
  - *què, quin*: com a SN
  - *quin*: com a especificador nominal
  - *que*: com a nexa introductor
  - *quant*: com a quantificador
  - *on, quan, com*: com a adverbis
- Conjugació de verbs interrogatius: *demanar, preguntar*.
- Presència d'expressions que en reforcen el caràcter interrogatiu: *no?, (no) és cert?, eh?, oi? veritat?*

5.3.1.2 Tipus d'oracions interrogatives

Les oracions interrogatives poden ser

- Directes: amb un sol verb
- Indirectes: amb una oració subordinada a un verb "dicendi": *dir, pensar, creure*
- Globals o generals (directes o indirectes): aplicades sobre tota l'oració
- Parcial (directes o indirectes): ja inclouen part de la resposta

5.3.2 Text escrit

- La carta comercial
  - Es redacta en registre formal
  - El tractament és vós o vostè
  - Els verbs van en segona o tercera persona
  - Els pronoms de referència estan en concordança amb el tractament
  - Els possessius de referència estan en concordança amb el tractament

- La carta administrativa presenta característiques diverses, segons el tipus.
  - Saluda
  - Instància
  - Ofici
  - Convocatòria/...
- La carta familiar o d'amics té una disposició menys formalitzada i un registre informal. El text acostuma a ser una suma de textos diversos.
- L'entrevista
- L'enquesta
- El teatre

5.4 Gramàtica textual

El diàleg està marcat pels torn de paraula. En el text escrit es marca amb la puntuació: punt per acabar la intervenció, guió per marcar canvi de torn.

En el diàleg oral hi juga

- La convenció típica de l'oralitat:
  - El to. Si el to és ascendent, preguntem i esperem resposta; si és descendent, aturem l'elocució perquè l'altre intervingui.
  - L'ús de les pauses, més o menys accentuat
  - El volum general de la conversa
  - El canvi de velocitat
  - Tots els factors gestuals extralingüístics
- La progressió temàtica:
  - Cada interlocutor aporta un tema
  - Un interlocutor decideix el canvi o els canvis successius
  - Els dos interlocutors es reparteixin els papers equilibradament

5.5 Lèxic

- Verbs interrogatius: *demanar, preguntar*
- Expressions que reforcen el caràcter interrogatiu: *no?, (no) és cert?, eh?, oi?, veritat?*
- Verbs "dicendi": *dir, pensar, creure*
- Expressions que indiquen
  - Nocions d'íctiques
    - No anafòriques
    - Anafòriques

6. El text instructiu o directiu

6.1 Definició i característiques

El text instructiu o directiu forma part de la nostra vida quotidiana: fer funcionar un aparell nou, usar un producte...

Dins de la tipologia textual, per a alguns autors el text directiu té unes característiques molt especials que el diferencien de la resta.

- **Esquematisme:** consisteix a presentar uns continguts destacant-ne les línies principals, mitjançant les paraules imprescindibles i la disposició gràfica dels textos.
- **Concisió:** consisteix a expressar només allò que és estrictament necessari per a la comprensió dels continguts. Sol repercutir en l'absència de comentaris i digressions, en la poca adjectivació i en l'absència de caracteritzadors.
- **Objectivitat:** un text instructiu no permet cap mena de subjectivitat; el nostre gust i la nostra opinió no hi compten. S'ha de construir amb lèxic concret i precís, i en alguns casos especialitzat.
- **Repetició:** la progressió del text ha de ser totalment lògica i la repetició de significats serà inevitable, però s'hi sol buscar l'ús de sinònims que facin l'exposició més dinàmica o més estètica.

La forma bàsica d'expressar les instruccions és l'imperatiu, en segona persona verbal, però també hi ha altres possibilitats que tria la persona que dona les instruccions segons diversos factors

- Relació interpersonal que hi hagi amb l'interlocutor, és a dir el grau de formalitat entre emissor i receptor. (franquesa, distanciament...)
- Intenció o propòsit que es persegueix
- Situació: moment, lloc

D'entre ells, el primer és el que condiciona més el grau de formalitat del text resultant. Hi ha un ventall ben divers de possibilitats gramaticals (en la llengua oral, hi té un paper molt important l'entonació) per diferents graus de formalitat. L'ús combinat dels recursos gramaticals (temps, persona...) permet intensificar o suavitzar la sensació d'imposició o d'ordre de les instruccions.

6.2 Trets pragmàtics

La funció que predomina en els actes instructius és la funció inductiva, fonamentalment

- Demanar instruccions
- Donar instruccions
- Expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa
- Donar ordres
- Dispensar de fer alguna cosa

Els textos instructius sovintegen a les classes. A vegades s'usen simplement per donar una instrucció simple: com funciona un aparell; però molt sovint les instruccions esdevenen textos més complexos en què la intenció del parlant no és només donar una instrucció sinó induir una actuació. El to i el registre utilitzats faran que la seqüència sigui rebuda com a ordre, com a consell, com a suggeriment...

6.3 Morfosintaxi

- Estructura bàsica:

El text instructiu ens obliga, ens aconsella o ens recomana fer una sèrie d'accions i ens informa, a vegades, per què i com hem de fer-les. Primer acostuma a presentar la finalitat que persegueix i després exposa un seguit d'instruccions.

marca d'ordre acció que s'ha de fer com s'ha de fer

Les marques serveixen per indicar el pas d'una acció a la següent i poden ser substituïdes per recursos tipogràfics: punt, guió...

L'estructura del text directiu es pot presentar com

- Una llista d'ordres: les instruccions es detallen en una sèrie de frases més aviat curtes i juxtaposades que van indicant pas a pas les operacions que cal efectuar.
- Un text redactat: les indicacions es detallen en una sèrie de frases subordinades o coordinades que aclareixen o concreten determinats aspectes. És un text que s'ha cohesionat amb l'ajuda dels diversos elements lingüístics de què disposem:
  - locucions adverbials
  - conjuncions i locucions conjuntives
  - substituïts pronominals, sobretot d'objecte directe i de complement de lloc
  - relatius
  - /...

- Formes verbals

- Temps
  - imperatiu
  - present de subjuntiu (imperatiu negatiu)
  - condicional
  - futur
  - present (amb el pronom es per marcar impersonalitat)

- Perífrasis
  - HAVER de + infinitiu
  - HAVER -SE de + infinitiu
  - CALDRE + infinitiu
  - CALDRE + que + subjuntiu
- Persones
  - segona del singular
  - segona del plural
  - tercera del singular (per a les expressions impersonals)
- Per expressar la manera
  - Adverbis i locucions adverbials de manera
  - Adverbis acabats en *-ment*
  - Preposició: *amb, sense, com, contra...* + nom
  - Oracions introduïdes per nexes modals: *com, com si, segons*, etc.
  - Gerundis
- Per expressar finalitat
  - *Per a* + nom
  - *Per* + infinitiu
  - Oracions introduïdes per nexes finals: *perquè, a fi que, per tal que*, etc. Aquestes oracions porten el verb en subjuntiu, perquè es tracta d'un fet que encara no s'ha produït
  - Locucions: *a fi de, per tal de, amb la finalitat de* + infinitiu

6.4 Gramàtica textual

Els textos instructius o directius empren un seguit de recursos per indicar les operacions que cal efectuar. Entre d'altres, podem considerar

- Marques d'ordre i ordinals
- Els nexes que expressen manera
- Els nexes que expressen finalitat
- Els substituïts i els referents
- Les frases completives
- La precisió lèxica

6.5 Lèxic

- Els lèxic de les instruccions ha de ser concret i precís i, en alguns casos, especialitzat.
- Per expressar la manera com realitzar una instrucció: verbs que pel seu significat indiquen manera, especialment verbs amb els prefixos: *ben-, mal-, contra-, des-*, etc.

- Per indicar la finalitat de la instrucció:
  - procurar
  - intentar
  - voler
  - aconseguir
  - maldar
  - esforçar-se
  - assajar
  - afanyar-se
  - tenir la intenció de

- Expressions que indiquen
  - Nocions d'íctiques
    - No anafòriques
    - Anafòriques

  - Nocions espacials
    - Lloc
    - Posició relativa
    - Distància
    - Direcció i sentit del moviment
    - Dimensions
      - Mides
      - Longitud, alçada, amplada i profunditat
      - Superfície
      - Volum
      - Capacitat
      - Pes

  - Nocions espaciotemporals
    - Moviment
    - Velocitat

  - Nocions quantitatives
    - Quantitat definida
    - Quantitat indefinida
    - Gradació

- Nocions temporals
  - Períodes temporals
  - Seqüència temporal
  - Present
  - Passat
  - Futur
  - Anterioritat
  - Posterioritat
  - Simultaneïtat
  - Imminència
  - Començament
  - Duració i permanència
  - Finalització i cessament
  - Acompliment recent
  - Puntualitat / antelació / retard
  - Freqüència
  - Repetició
  - Unicitat
  - Continuïtat
  - Canvi i transició

7. Bibliografia

- ADAM, M. (1984), *Le récit*. UPF, París.
- ADAM, M. (1985), *Les texte narratif*. Nathan, París.
- ADAM, M. (1987), "Approche linguistique de la séquence descriptive" dins *Pratiques*, núm. 5.
- ADAM, M. (1987), "Types de séquences textuelles élémentaires" dins *Pratiques*, núm. 56.
- ADAM, M. (1991), "Cadre théorique d'une typologie séquentielle" dins *E.L.A.*, núm. 83.
- ADAM, M. (1992), *Les textes: types et prototypes*. Nathan, París.
- ADAM, M. i PETITJEAN, A. (1989), *Le texte descriptif*. Nathan, París.
- AUGER, P, ROUSSEAU, L (1964), *Metodologia de la recerca terminològica*. Departament de Cultura de la Generalitat.
- BADIA, A.M. (1994), *Gramàtica de la llengua catalana*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- BARTHES, R. (1966), "Introduction à l'analyse structurelle du récit" dins *Communications*, núm. 8
- BARTHES, R. (1973), *Le Plaisir du Texte*. Le Seuil, París.
- BASSOLS, M. (1994), "Els malentesos. Una explicació pragmàtica" dins *Llenguatges Naturals i Llenguatges Formals X*. Universitat de Barcelona, Barcelona.
- BASSOLS, M. i TORRENT, A.M. (1996), *Models textuels. Teoria i pràctica*. Eumo Editorial, Vic.
- BELLÉS, J. (1995), "Preguntar no ofèn. La modalitat interrogativa com a recurs polivalent en la comunicació" dins *Jornades sobre llengua i ensenyament. Vol II*. Generalitat de Catalunya, Barcelona.
- BENOIT i FAYOL (1989) "Le développement de la catégorisation des types de textes", dins *Pratiques*, num. 62.
- BERNÁNDEZ, E. (1982), *Introducción a la lingüística del texto*. Espasa. Madrid.
- BORDONS, G., MONNÉ, O. CASTELLÀ, J.M. (1990), *Trèvol 2*. Teide, Barcelona.
- BREMOND, C. (1973), *Logique du récit*. Le Seuil, París.
- CASTELLÀ, J.M. (1992), *De la frase al text*. Empúries, Barcelona.
- COMBETTES, B. (1986), "Le text explicatif: Aspects linguistiques" dins *Pratiques*, núm. 51.
- COMBETTES, B. (1987), "Types de textes et faits de langue" dins *Pratiques*, núm. 56.
- FOWLER, A. (1993), *Linguistic Criticism*. OUP, Oxford.
- GENETTE, G. (1980), *Narrative Discourse*. Cornell University Press, Nova York.
- GRICE, H.P. (1975), "Logic and Conversation", dins *Syntax and Semantics 3. Speech Acts*. Col&Morgan.
- GRIZE, J.B. (1990), *Logique et language*. Ophrys, París.
- HALLIDAY, M.A.K. (1978), *Language as social semiotic*. Fondo de Cultura Económica, Mèxic.
- HALLIDAY, M.A.K., HASAN, R (1976), *Cohesion in English*. Logman, Londres, Nova York.

- HALTÉ, J.F. (1988), "Trois punts de vue pour enseigner les discours explicatifs", dins *Pratiques*, núm. 58.
- JAKOBSON, R. (1981), *Lingüística y poética*. Cátedra, Madrid.
- KANE, T.S., Peters, L.J., Writing Prose. *Techniques and Purposes*. OUP, Oxford.
- KERBART - ORECCHIONI, C. (1990), *L'interaction verbale*. Publicacions de la Universitat de Lió. Lió.
- MAINGUENEAU, D. (1990), *Pragmatique pour le discours littéraire*. Bordas, París.
- MARTÍN, M. "El text instructiu" dins *Llengua i ús*, núm. 5.
- MESTRES, COSTA, OLIVA I FITÉ (1995), *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Eumo Editorial, Universitat de Barcelona, UPF, Associació de Mestres Rosa Sensat.
- MOESCHLER, J., de SPENGLER, N., (1982), "La concession on la refusation interdite, approche argument atue et conversationnelle", dins *Cahiers de linguistique Française*, núm. 7.
- OLIVA, L. i SITJÀ, X. (1990), *Les notícies a la televisió*. Instituto Oficial de Radio y Televisión.
- PETITJEAN, A. (1987), "Execices: Analyses et productions de textes descriptifs" dins *Pratiques*, núm. 56.
- PLANTIN, C. (1990), *Essais sur l'argumentation*. Kimé, París.
- PUJOL i SOLÀ (1995), *Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Columna, Barcelona.
- REVAZ, F. (1987), "Du descriptif au narratif et à injonctif" dins *Pratiques*, núm. 56.
- RICOEUR, P. (1983), *Temps et récit*. Le Seuil, París.
- RIFFATERRE, M. (1979), *La production du texte*. Le Seuil, París.
- RIGAU, G. (1981). *Gramàtica del discurs*. UAB, Bellaterra.
- ROULET, E. (1988), *De la structure de la conversation a la structure d'autres types de discours*. Cret-Berard, Berna.
- ROULET, E. (1989), "Des dimensions argumentatives du récit et de la description dans le discours" dins *Argumentation*, núm. 3.
- ROULET, E. (1989), "Des dimensions argumentatives du récit et de la description dans le discours" dins *Argumentation*, núm. 3.
- ROULET, E. (1991), "Une approche discursive de l'hétérogénéité discursive" dins *E.L.A.*, núm. 83.
- ROULET, EDDY et al. (1985), *L'articulation du discours français contemporain*. Lang, Berna.
- SCHNEDECKER, C. (1990), "Un genre descriptif: le portrait" dins *Pratiques*, núm. 66.
- SCOLLON, R. (1982), "The rithmic integration of ordinary talk" dins *Analyzing discourse: Text and Talk...* Georgetown University Press. Washington.
- SEARLE, J. (1969), *Speech Acts*. CUP, Cambridge.
- SEARLE, J. (1975), "A Taxonomy of Illocutinary Acts" dins *Language Mind and Knowledge*. University of Minnesota Press, Minneapolis.
- TANNEN, D. (1989), *Talking Voices*. CUP, Cambridge.

- TODOROV, T. (1968), "La grammaire du récit" dins *Langages*, núm. 12.
- TODOROV, T. (1973), *Poétique*. Le Seuil, París.
- TUSON, A. (1985), *La conversa*. Empúries, Barcelona.
- VAN DIJK, T. (1978), *La ciencia del texto*. Paidós, Barcelona
- VIANA, A. (1989), "Sintaxi i planificació del discurs" dins *Caplletra*, núm. 7.
- WERLICH, E. (1976) *Typologie der texte*. Quelle&Meyer. Heilderberg.

I. Tipus de text

B. Tipus de text segons l'àmbit d'ús, el tema, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal¹⁰

1. Interacció comunicativa en relació amb les situacions

Si entenem la comunicació lingüística com un procés que no es limita a una simple combinació de formes lingüístiques amb un valor referencial unívoc, sinó com un procés molt més complex, en el qual la tria i el maneig d'aquestes formes està condicionat per molts altres factors que, en moltes ocasions, són els que els acaben de donar significat, convindrà que en la descripció d'un nivell de llengua, el *Nivell Llindar* o el *Nivell de suficiència*, es determini quins són aquests factors i de quina manera poden marcar una situació comunicativa.

Els factors extralingüístics a tenir en compte a l'hora de determinar les situacions de comunicació previstes en el *Nivell de suficiència* seran els següents:

- l'àmbit o escenari en què té lloc una actuació comunicativa,
- els temes als quals es fa referència en una actuació comunicativa,
- les característiques dels parlants que marquen una actuació comunicativa,
- el canal i el tipus de text usat per a la comunicació.

1.1 Àmbits que marquen una actuació comunicativa

Un acte de parla està condicionat, entre altres factors, per l'escenari físic o, en un sentit més ampli, per l'àmbit on té lloc una determinada acció comunicativa. En cada àmbit se sol desenvolupar una activitat comunicativa característica que podríem considerar com a pròpia i difícilment transferible a un altre àmbit. Exemple: *Agafeu el llibre!* és una instrucció que un professor pot dir a classe i que provoca que els alumnes agafin el llibre de la matèria que s'està tractant en aquell moment. Aquesta frase pronunciada en un altre àmbit que no fos una classe provocaria desconcert entre els oients. És a dir, hi ha àmbits que marquen una comunicació.

Tenint en compte el desenvolupament del currículum per a escoles oficials d'idiomes, s'han considerat els àmbits següents:

---

¹⁰ Aquest apartat ha estat redactat fent consultes a: el *Nivell Llindar per a la llengua catalana*, el desenvolupament del *Currículum del primer nivell dels ensenyaments d'idiomes*, la programació de llengua catalana, *Nivell de suficiència: graus S1, S2, S3, S4, S5 i S6*, *Vantage level, Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment. A Common European Framework of Reference, Currículum Educació Secundària Obligatòria, Currículum batxillerat. Matèries comunes. Llengua catalana i literatura*, que s'expliciten a la bibliografia, al final de l'apartat.

Esfera privada

- Entorn familiar
- Entorn d'amics i coneguts
- Viatges

Esfera social, laboral i de relació amb l'Administració

- Actes socials: conferències, debats, taules rodones...
- Organismes oficials: administració i entitats públiques
- Serveis públics i privats diversos
- Serveis públics i privats específics: assistència sanitària, educativa i jurídica
- Mitjans de comunicació i Internet
- Lloc de treball
- Entorn de relació laboral: reunions, exposicions...

Esfera cultural i esportiva

- Actes culturals
- Mitjans de comunicació: premsa, ràdio, televisió
- Lectura i música
- Cinema, teatre...
- Internet
- Visites guiades
- Actuacions esportives

Àmbit acadèmic

- Centre o institució escolar
- Aula
- Entorn acadèmic: claustre, assemblees, reunions...

1.2 Temes que marquen una actuació comunicativa

Independentment del lloc o de l'àmbit en què es realitza una activitat de comunicació, el fet que aquesta activitat estigui relacionada amb uns referents temàtics o amb uns altres condiciona l'actuació lingüística, ja sigui perquè determina l'ús d'un repertori lèxic o d'expressions, ja sigui perquè atorga un significat a un terme. Per exemple: el terme "article" adquireix un significat diferent si el referent temàtic és gramatical ("l'article" és un determinant del grup nominal), o bé si és jurídic ("l'article" 21 del Codi Penal).

Temes que marquen una actuació lingüística:

Informació personal

- Estudis i titulacions
- Professió
- Família
- Característiques físiques
- Estats físics i anímics

- El cos i els seus moviments
- Sensacions i percepcions
- Estats anímics
- Mals, malalties i accidents

- Caràcter, temperament i conducta personal
- Ideologia i creences

Habitatge i llocs de residència

- Situació
- Lloguer i compra d'habitatges
- Tipus d'habitatge
- Mobiliari i decoració
- Instal·lacions i aparells
- Objectes i equipament domèstics
- Manteniment
- Serveis comunitaris
- Entorn social
- Entorn físic: paisatge, flora i fauna
- Pressupost i despeses

Activitats i relacions professionals

- Domini professional i tipus de feina
- Condicions de treball
- Participació en activitats laborals: reunions, consells, conferències...
- Correspondència formal
- Documents d'àmbit laboral i administratiu
- Legislació laboral
- Formació professional i perspectives de feina

Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments

- Compres
  - Establiments
  - Productes
  - Preus i sistemes de pagament

- Menjars a casa o fora
  - Preparació, ingredients i receptes
  - Restaurants, bars, fondes...
- Temps lliure
  - Relacions electives i associatives
    - Reunions o trobades amb amics, festes
    - Associacions i societats
  - Afeccions: televisió, ràdio, música, col·leccions, lectura (llibres, revistes, diaris), Internet...
  - Activitats culturals: cinema, teatre, concerts, exposicions...
  - Activitats esportives
  - Vacances

Viatges

- Informació i preparatius
- Països i llocs d'interès turístic
- Apreciacions personals sobre un viatge

Actualitat

- Política
- Economia
- Societat
- Ètica i religió
- Cultura
- Pensament

Serveis públics i privats

- Administració pública
- Àmbit legislatiu i judicial: declaracions, assegurances, contractes...
- Ensenyament i educació
  - Institucions docents
    - Relacions amb l'administració acadèmica
  - Tipus d'estudis
  - Activitat docent
    - Cursos
    - Conferències, taules rodones... : seguiment i participació
    - Llibres de text i de consulta
    - Articles divulgatius o especialitzats
    - Biblioteques o centres d'informació

- Reciclatge professional
- Avaluació
- Òrgans de govern i règim interior d'un centre

- Serveis sanitaris
  - Hospitals, ambulatoris, centres d'assistència primària...
  - Serveis d'urgències
  - Malalties i especialitats mèdiques
  - Pacients i personal sanitari
  - Seguretat social i assegurances mèdiques

- Serveis d'emergència
- Entitats bancàries
- Transports públics
- Serveis de reparacions i manteniment
- Serveis d'hostaleria

Condicions atmosfèriques i clima

Domini de la llengua

- Expressió oral
- Comprensió oral
- Expressió escrita
  - Comprensió lectora
  - Competència lingüística i d'us

1.3 Característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa

La realització lingüística concreta d'un acte de parla pot variar segons les característiques personals dels interlocutors i el tipus de relació establerta entre ells. Els factors que marquen l'actuació comunicativa poden ser socials, culturals o psicològics i els aspectes de la comunicació que poden quedar afectats van des dels elements més formals de la llengua (tractament formal o informal, lèxic...) fins a components extralingüístics com ara la gesticulació o la manera com els interlocutors cedeixen el torn de parla. Dels factors que marquen l'actuació hi ha variables individuals: edat, sexe, estatus social, procedència, referents culturals, caràcter, i variables circumstancials: grau de coneixença i familiaritat, relació jeràrquica, relació afectiva, estat d'ànim, auditori. Aquests factors afectaran determinats aspectes de l'actuació comunicativa: repertori lèxic, estructura de la frase i del discurs, variants fonètiques, to, elements de comunicació no verbal, grau de formalitat, normes d'interacció.

La manera com aquests factors marquen l'actuació lingüística pot abastar un ventall molt ampli de gradacions. Aquí només interessa determinar uns límits d'adequació de l'actuació lingüística a aquestes variables personals, uns límits

que permetin garantir un ús suficientment correcte de la llengua en una situació comunicativa, d'acord amb les variables personals dels interlocutors.

1.4 Canals que marquen una actuació comunicativa

És freqüent que els models lingüístics a què són exposats els aprenents d'un idioma responguin a cànons de la llengua literària (fins i tot quan s'extreu de textos que pretenen reproduir llenguatge parlat). Però la llengua oral espontània s'allunya gairebé sempre d'aquest cànons: les incoherències sintàctiques, les frases inacabades, les repeticions innecessàries, els reforços fonètics, els mots falca, etc. , són constants en la parla espontània de qualsevol persona, fins i tot en la de les persones més cultes.

Dins la llengua oral es poden caracteritzar diferències entre missatges emesos cara a cara i missatge telefònics, missatges adreçats a un públic ampli o missatges propis de situacions conversacionals. Igualment, el llenguatge escrit varia molt segons que es tracti de missatges elaborats per ser llegits o per ser reproduïts de viva veu, segons que es tracti d'una postal adreçada a un amic o d'un text administratiu.

Els textos tindran, doncs, unes característiques o unes altres depenent de la relació entre emissor i receptor. És a dir, un text pot ser interactiu: conversa cara a cara, o telefònica (per als textos orals), correspondència informal, correspondència formal (per als textos escrits) o pot ser unilateral: exposicions públiques, missatges en un contestador, avisos per megafonia, informació per ràdio o televisió (per als textos orals), notes i avisos, rètols i anuncis públics, prospectes i instruccions d'ús, notícies i articles de premsa, textos de creació literària (per als textos escrits). Hi ha uns determinats textos escrits que tant poden ser interactius com unilaterals: documents administratius i correu electrònic.

Com a definició d'objectius en relació amb els tipus de missatge que els aprenents que assoleixin un nivell de suficiència han de ser capaços de produir i d'entendre, segons el canal que usin, vegeu el quadre següent:

CANAL	RELACIÓ EMISSOR - RECEPTOR	
ORAL	Interactiva	Unilateral
	conversa cara a cara conversa telefònica	exposicions públiques missatges en un contestador telefònic avisos per megafonia informació per ràdio i per TV /...

CANAL	RELACIÓ EMISSOR - RECEPTOR	
ESCRIT	Interactiva	Unilateral
	correspondència informal correspondència formal	notes i avisos rètols i anuncis públics prospectes i instruccions d'ús notícies i articles de premsa textos de creació literària /...
	documents administratius correu electrònic	

2. Tipus de text

Cal entendre que s'han considerat textos productius aquells que qualsevol aprenent d'un nivell de suficiència pot haver d'utilitzar segons les seves necessitats comunicatives i que variaran segons aquestes necessitats. (Evidentment que els textos considerats com a productius, també són receptius, en el sentit que tot text que un aprenent pot produir, també l'ha d'entendre.) D'altra banda s'han considerat textos receptius aquells que molt probablement els aprenents no produiran mai, però que, segons les seves necessitats, hauran de ser capaços d'entendre.

2.1. Textos orals productius (i receptius)

Esfera privada

- Interaccionals
  - Converses de caràcter col·loquial amb amics, familiars, companys (cara a cara)
  - Converses de caràcter col·loquial amb amics, familiars, companys (per telèfon)
  - Discussions i intercanvis d'opinions
- Adreçats a una audiència
  - Narracions i descripcions
  - Opinions i comentaris
  - Ordres i instruccions: receptes, instruccions d'ús d'aparells, indicacions per anar a un lloc...
  - Lectures en veu alta de textos diversos (postals o cartes personals, articles de diaris, contes o narracions...)
  - Entrevistes

- Sense receptor present
  - Missatges per contestador telefònic

Esfera social, laboral i de relació amb l'Administració

- Interaccionals (cara a cara o per telèfon)
  - Converses formals (feina, organismes oficials, entitats bancàries...)
  - Converses mitjanament formals (feina, comerços, restaurants, serveis diversos, metges, advocats, al carrer...)
  - Discussions i intercanvis d'opinions
  - Enquestes
  - Entrevistes
  - Explicacions sobre temes específics
- Adreçats a una audiència
  - Presentacions d'actes públics, de conferenciants i autopresentacions en situacions formals
  - Exposicions de caràcter didàctic o informatiu sobre temes d'interès general
  - Comunicacions en reunions laborals
  - Participacions en reunions
  - Intervencions en taules rodones, col·loquis, assemblees...
  - Exposicions en debats
  - Opinions i comentaris
  - Lectura en veu alta de textos diversos (actes, resums, comunicacions...)
  - Narracions d'anècdotes i d'esdeveniments
- Sense receptor present
  - Missatges per contestador telefònic

Esfera cultural i esportiva

- Interaccionals
  - Entrevistes per ràdio o televisió (temes generals)
  - Taules rodones, tertúlies
  - Concursos de ràdio o televisió
- Adreçats a una audiència
  - Lectura en veu alta de textos diversos (literaris, científics...)
  - Exposicions amb suport escrit de caràcter informatiu
  - Narració de contes, explicació d'acudits
  - Resums i valoracions de representacions dramatitzades (teatre, cinema...)

- Cançons, recitació de poemes
- Presentació d'actes públics, de conferenciants i autopresentacions en situacions formals
- Exposicions en debats, taules rodones i conferències
- Opinions i comentaris

Àmbit acadèmic

- Interaccionals
  - Converses a classe entre alumnes
  - Converses a classe entre professor i alumnes
  - Exàmens orals (entrevista, pregunta-resposta...)
  - Converses entre professors
  - Converses entre professors i pares d'alumnes
  - Converses entre professors i personal de serveis diversos interns o externs al centre escolar
  - Converses entre professors i personal de l'Administració educativa
- Adreçats a una audiència
  - Lectures en veu alta de textos referents a una àrea de coneixement
  - Lectures en veu alta d'actes i acords presos en reunions
  - Exposicions amb suport escrit de caràcter didàctic
  - Narracions d'un fet o d'una història
  - Explicacions de temes referents a una àrea de coneixement
  - Exposicions breus de temes d'interès personal
  - Explicacions de normes acadèmiques i administratives
  - Instruccions sobre funcionament de processos
  - Instruccions sobre la utilització d'aparells o estris
  - Discursos, presentacions o conferències sobre temes no especialitzats
  - Explicacions de classe
  - Participacions en una assemblea d'alumnes
  - Participacions en un claustre de professors
  - Participacions en reunions entre professors i pares d'alumnes

2.2 Textos orals només receptius

Esfera social, laboral i de relació amb l'Administració

- Avisos i anuncis per megafonia (aeroport, estació de tren, grans magatzems...)
- Avisos i anuncis emesos per ràdio, televisió, cinema
- Textos publicitaris emesos per ràdio, televisió, cinema
- Notícies emeses per ràdio o televisió (reportatges, cròniques, crítiques)
- Discursos polítics o socials en mítings o campanyes electorals
- Guions televisius, radiofònics o cinematogràfics
- Butlletins meteorològics

- Previsions econòmiques, tecnològiques i medioambientals
- Lectures de textos d'àmbit judicial o legislatiu: contractes, escriptures...
- Visites guiades
- Videoconferències

Esfera cultural i esportiva

- Interaccionals
  - Pel·lícules
  - Obres de teatre
  - Programes dramatitzats per ràdio i televisió
- Adreçats a una audiència
  - Discursos d'àmbit polític o social en mítings
  - Notícies de ràdio i televisió
  - Previsions diverses: meteorològiques, econòmiques, tecnològiques, medioambientals
  - Pàgines d'Internet
  - Visites guiades
  - Reportatges i documentals científicoculturals per ràdio i televisió
  - Retransmissions esportives per ràdio i televisió
  - Programes informatius i culturals de ràdio i televisió
  - Conferències
  - Videoconferències

2.3 Textos escrits productius (i receptius)

Esfera privada

- D'ús personal
  - Llistes
  - Agenda
  - Cròniques de viatges
  - Diaris personals (biografies)
- Interaccionals
  - Notes
  - Faxos
  - Postals
  - Cartes
  - Correus electrònics i altres comunicacions telemàtiques
  - Invitacions
  - Felicitacions
  - Dedicatòries

Esguera social, laboral i de relació amb l'Administració

- Interaccionals
  - Cartes formals: comercials i administratives
  - Faxos
  - Correus electrònics i altres comunicacions telemàtiques
  - Comunicacions internes: circulars...
  - Entrevistes
  - Invitacions
  - Anuncis
  - Notes o avisos de trucada
  - Factures, rebuts
  - Certificats
  - Citacions
  - Oficis
  - Formularis
  - Impresos
  - Sol·licituds
  - Instàncies

- Adreçats a una audiència
  - Anuncis diversos
  - Horaris de transport públic
  - Llistes d'articles i de preus
  - Receptes de cuina
  - Instruccions
  - Ofertes de treball
  - Sol·licituds de feines
  - Currículums vitae
  - Informes
  - Convocatòries de reunió
  - Actes de reunions
  - Estudis i projectes
  - Fullets d'informació general
  - Textos publicitaris
  - Enquestes
  - Textos escrits per ser dits: presentacions d'actes, de conferències, guions d'intervencions en reunions, assemblees, actes formals...

Esguera cultural i esportiva

- Ressenyes d'espectacles
- Crítiques d'espectacles
- Articles d'opinió
- Cartes al director

- Entrevistes
- Narracions breus (anècdotes...)

Àmbit acadèmic

- Esquemes
- Guions
- Fitxes bibliogràfiques
- Recensions
- Apunts
- Resums de textos sentits
- Resums de textos llegits
- Composicions lliures: narracions, descripcions...
- Exercicis
- Treballs acadèmics
- Exàmens
- Diaris de classe
- Actes de reunions

2.4 Textos escrits només receptius

Esfera privada

- Interaccionals
  - Epistolaris
- Adreçats a una audiència
  - Biografies

Esfera social, laboral i de relació amb l'Administració

- Interaccionals
  - Factures, rebuts
  - Certificats
  - Citacions
  - Oficis
  - Contractes
  - Escriitures
- Adreçats a una audiència
  - Fullets d'informació específica: turístics, d'instruccions de funcionament, sobre una institució o un lloc públic (museus, biblioteques)...
  - Catàlegs
  - Cartes de restaurants
  - Textos de premsa escrita: notícies, editorials...
  - Informacions meteorològiques

- Gràfics estadístics
- Mapes conceptuals
- Formularis
- Textos d'àmbit administratiu i jurídic: resolucions, notificacions, citacions, bans...
- Informes mèdics
- Prospectes
- Opuscles
- Pàgines d'Internet

Esfera cultural i esportiva

- Programacions de ràdio i de televisió
- Cartelleres d'espectacles
- Horòscops
- Editorials d'un diari
- Cròniques
- Reportatges
- Articles periodístics divulgatius
- Còmics i fotonovel·les
- Lletres de cançons
- Narracions breus: contes, històries curtes, faules...
- Novel·les, biografies, memòries, poemes
- Comentaris de textos literaris
- Assajos
- Obres de teatre
- Pàgines d'Internet

Àmbit acadèmic

- Definicions al diccionari
- Entrades d'enciclopèdies
- Enunciats d'exercicis
- Enunciats d'exàmens
- Explicacions gramaticals
- Textos sobre el llenguatge i l'aprenentatge de la llengua
- Llibres de text

3. Bibliografia

- *Currículum batxillerat. Matèries comunes. Llengua catalana i literatura.* Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Barcelona, 1999.
- *Currículum del cicle superior dels ensenyaments d'idiomes a Catalunya, secció català.* DOGC, Decret 312/1997, de 9 de desembre de 1997.
- *Currículum Educació Secundària Obligatòria. Llengua.* Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Barcelona, 1993.
- *Modern Languages: Learning, Teaching and Assessment. A Common European Framework of Reference.* Council for Cultural Co-operation. Education Committee. Council of Europe. Strasbourg, 1996
- *Nivell de Suficiència: graus S1, S2, S3, S4, S5 i S6.* Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Direcció general de Política Lingüística. Barcelona, 1997.
- *Nivell llindar per a la llengua catalana.* Marta Mas, Joan Melcion. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona, 1999.
- *Vantage level.* Jan A. van Ek i John L.M. Trim. Council for Cultural Co-operation. Education Committee. Council of Europe. Strasbourg, 1996.

II. Activitats per a treballar les habilitats lingüístiques, la gramàtica i el lèxic

Segons Scarino¹¹ i altres autors les activitats d'ús de la llengua que es realitzen a l'aula són les següents:

- Activitats de relacions personals: són les que estan relacionades amb els altres i els aspectes personals: dades, opinions, informacions, etc. Exemple: fer una estadística de les coses que els alumnes de la classe consideren horribles i magnífiques (després d'haver fet les consultes pertinents per obtenir-ne la informació).
- Activitats de decisions i transaccions: tenen com a objectiu la resolució d'algun problema o enigma, la presa de decisions o l'intercanvi d'informacions sobre coses, serveis, gestió del desenvolupament de la classe, etc. Exemple: construir el diccionari de la classe: per grups els alumnes ordenen i escriuen en pàgines amb encapçalaments (menjars, instruments, colors, animals...) les paraules noves que han sortit a classe; si es vol poden fer-hi dibuixos.
- Activitats d'obtenció d'informació: tenen com a objectiu obtenir informació d'un text oral o escrit per reutilitzar-la d'alguna manera. Exemple: Arribar a consensuar amb tot el grup la frase més representativa d'una narració (proposar-la, per grups, i defensar-la argumentant i contraargumentant, negociar retocs o canvis...).
- Activitats de proporcionar informació: són activitats de presentació d'un text oral o escrit a la classe. Exemple: descriure la família a un company (a partir d'una fotografia) i dir el nom de cada persona i el grau de parentiu.
- Activitats de reacció personal: són activitats d'escoltar, llegir o veure una història o sentir una cançó o veure un dibuix, etc. i respondre-hi personalment. Exemple: veure o escoltar un reportatge, un col·loqui o una tertúlia i expressar amb què s'està d'acord i amb què no s'hi està.
- Activitats d'expressió personal: són activitats de creació d'una narració, una cançó, un dibuix, una representació, etc. amb una participació activa. Exemple: crear uns mots en creu perquè un altre els resolgui.

És evident que aquestes activitats per aprendre i ensenyar una llengua es realitzen en un procés comú entre aprenent i professor durant el qual l'aprenent va interioritzant els elements necessaris per poder-se comunicar amb la llengua que està aprenent. Aquest procés, complex, que sovint pot semblar màgic, es va potenciant a partir d'activitats diverses que els aprenents, juntament amb el professor, van elaborant i resolent. Cada aprenent, però, té una manera diferent d'aprendre i és per això que cal rendibilitzar el seu esforç en l'aprenentatge a partir d'allò que li sigui més convenient.

---

¹¹ Scarino et al. 1988. *Australian Language Levels Guidelines. Book 2*. Woden: Curriculum Development Centre.

Quan a classe es proposa una activitat d'expressió oral, d'expressió escrita, de comprensió oral, de comprensió lectora o de gramàtica o lèxic cal que els aprenents tinguin en compte que no se'ls demana només que participin com a productors o receptors de textos amb l'objectiu de comunicar-se sinó que, mentre ho estan fent, aprenguin a parlar, escriure i comprendre millor, ja sigui incorporant nous coneixements lingüístics, ja sigui adquirint noves estratègies expressives i comprensives. Per tant, han de tenir molt clar què se'ls demana que facin i com ho han de fer. Per això, caldrà donar models i explicar les característiques del tipus de text que ells hauran de produir o d'entendre.

En aquest capítol, amb la finalitat que pugui ser útil a qui vulgui elaborar materials didàctics, s'ofereix:

- una llista de procediments de treball
- alguns elements a tenir en compte a l'hora de dissenyar activitats d'aula.
- **L'estímul.** És l'element estimulador per a l'alumne, és a dir l'element textual (oral o escrit) o visual (gràfic o televisiu) a partir del qual l'aprenent haurà de reaccionar, ja sigui per produir textos, per comprendre'ls o per treballar-hi punts gramaticals o de lèxic. Els estímuls textuais són els tipus de textos que ja han aparegut al capítol I.B., apartat 2; aquí se'n donen uns quants a tall d'exemple. En les habilitats productives només s'ha tingut en consideració el tipus de text estimulador, en canvi en les receptives s'ha fet també esment a altres elements que caracteritzen un text com són la intenció de qui parla o escriu, el grau de formalitat del text, els destinataris per a qui va ser creat el text, els escenaris o àmbits on s'esdevé l'acció, la relació entre els interlocutors (si és que n'hi ha); per tal de facilitar a l'aprenent més dades sobre el text que haurà de comprendre.
- **El focus.** És l'objectiu a aconseguir. Per a les habilitats expressives el focus coincidirà amb les funcions lingüístiques que els aprenents hauran d'utilitzar per expressar un determinat tipus de text. Les funcions lingüístiques estan explicitades al capítol III, aquí se'n donen unes quantes, com a exemple. Per a les habilitats comprensives, el focus representa les diverses funcions que l'aprenent pot haver de fer per demostrar que entén un text (identificar-ne la funció, deduir significat a partir del context...). Per a la gramàtica i el lèxic el focus representa els elements gramaticals i de lèxic que els aprenents poden haver de conèixer per tal de poder treballar les habilitats lingüístiques; també se'n donen uns quants exemples.
- **El tema** del qual hauran de parlar o escriure els aprenents en les habilitats productives i sobre el qual versaran els textos de les habilitats comprensives, la gramàtica i el lèxic. Aquí no s'han explicitat els temes perquè coincideixen en totes les habilitats i ja s'han explicitat al capítol I.B., apartat 1.2.
- **El tipus.** Són les estratègies per desenvolupar la tasca, que l'aprenent haurà de dur a terme per produir o demostrar comprendre un text oral o escrit.
- **El format.** És el dictat o el redactat d'una tasca; la instrucció que els aprenents senten o llegeixen.
- **Els criteris.** Aquí es donen uns punts a tenir en compte per elaborar uns criteris que avaluin les habilitats expressives dels aprenents.

1. Procediments

- Pel que fa a la dinàmica d'aprenentatge
  - L'aprenent treballa sol
  - L'aprenent treballa amb el professor o tutor
  - L'aprenent treballa amb un altre aprenent
  - L'aprenent treballa amb un grup reduït d'aprenents
  - L'aprenent treballa amb un grup gran d'aprenents o amb tot el grup classe
  - L'aprenent treballa amb nadius
- Pel que fa al control de l'aprenentatge
  - Autocorrecció, sense supervisió
  - Supervisió i/o correcció del professor
  - Observació i col·laboració/correcció d'altres alumnes
  - Observació i posada en comú amb tot el grup-classe
  - Observació i col·laboració/correcció de nadius
- Pel que fa als mitjans
  - Audiovisuals (per veure o sentir textos o per fer enregistraments)
  - Telemàtics
  - Textuals: textos de tipus divers, llibres de consulta, gramàtiques, diccionaris...
- Pel que fa als espais
  - Classe
  - Aula d'autoaprenentatge
  - Aula d'informàtica
  - Laboratori
  - Fora de les aules o del centre

2. Tipus d'activitats per habilitats lingüístiques, gramàtica i lèxic

2.1 Habilitats expressives

En primer lloc cal dir que quasi mai no es treballen les habilitats lingüístiques per separat. La majoria de vegades que s'ofereixen activitats per potenciar les habilitats expressives s'estan utilitzant també habilitats comprensives i s'està treballant en gramàtica i lèxic, és a dir, normalment, es treballen habilitats integrades. De tota manera aquí les individualitzarem per poder-ne fer una reflexió més aprofundida.

Els exercicis d'expressió oral i d'expressió escrita consisteixen en una proposta (suggerida normalment pel professor) que l'aprenent, sol o en grup, elabora i presenta a altres persones (normalment amb la presència del professor) perquè li revisin, corregeixin, suggereixin millores, comentin encerts, comentin errors o inadequacions, avaluin... Qualsevol revisió, però, haurà de fer-se en funció d'uns models i d'uns criteris, prèviament explicats i definits, per tal que l'aprenent (tant si fa de productor com si fa d'analista) sàpiga què és el que ha de fer i com ho ha de fer per arribar a elaborar bé un text oral o escrit.

L'aprenent, en tant que aprenent, parla i escriu, no només per comunicar-se, sinó per aprendre a millorar la seva parla i la seva escriptura. És per això que sovint les realitzacions expressives no responen a objectius únicament comunicatius, i la majoria de vegades només són simulacions de textos comunicatius.

El procés en l'elaboració d'un text oral o escrit de classe pot seguir uns camins absolutament diferents dels que es realitzen a tall individual. D'entrada, l'aprenent haurà de veure models del tipus de text que haurà de produir i veure què és allò que el caracteritza; també haurà de veure què comporta lingüísticament la realització d'aquell text i preparar-se per dominar els elements gramaticals i de lèxic que li seran útils per poder-lo produir.

És important que l'aprenent no produeixi un tipus de text del qual no té suficients elements per poder enfrontar-s'hi amb garanties d'èxit. Pot anar fent assajos, consultar punts sobre els quals dubta, enregistrar-ne o escriure'n trossos i refer-los sobre la marxa... Un text s'anirà fent de mica en mica i no es donarà per acabat fins que no s'acordi que compleix els objectius marcats d'avançada. Aquest procés conduirà, doncs, a una revisió constant, ja sigui per part de l'aprenent que l'ha produït, per d'altres aprenents (que disposaran de pautes ben definides), ja sigui per part del professor. És bo que aquest tipus d'exercici es realitzi freqüentment a l'aula i que el professor vagi observant cada producció per explicar, a la resta d'aprenents, diferents solucions per abordar un problema de realització lingüística.

El procés de producció de qualsevol tipus de text, adequat als coneixements dels aprenents, pot presentar diverses fases, com s'exemplifica a continuació.

- Presentació i discussió de criteris de correcció pel que fa a l'adequació, la coherència, la cohesió, la correcció formal...

- Observació de textos models
- Anàlisi del text model
- Pràctiques sobre models diversos del mateix tipus de text
- Primer assaig d'esbós o guió del text que s'ha de produir
- Discussió i reelaboració de l'esbós o guió
- Elaboració de trossos del text
- Presentació, discussió i reelaboració dels trossos elaborats
- Composició del text
- Presentació, discussió i reelaboració de la composició
- /...

Qualsevol treball d'elaboració d'un text oral o escrit es pot fer individualment, en parelles o en grup. Sempre que no es faci individualment, caldrà que tots els components del grup hi col·laborin, ja sigui elaborant, ja sigui analitzant o reelaborant. No és gens recomanable que el treball en grup consisteixi en una suma de parts produïdes individualment, perquè el resultat fóra, molt possiblement, un híbrid.

2.1.1 Expressió oral

Els tipus de tasques es basaran en els tipus de textos que s'han donat com a textos orals productius al capítol I.B. (Tipus de text segons l'àmbit d'ús, el tema, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal)

Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar activitats d'expressió oral:

Estímul

- Fotografies
- Dibuixos
- Diagrames, gràfics...
- Situacions comunicatives
- Targetes amb indicacions
- Textos escrits
- Textos en suport àudio
- Textos en suport vídeo
- Qüestionaris de sondeig d'opinió
- /...

Focus

- Descriure
- Explicar esdeveniments
- Intercanviar informació (demanar-ne i donar-ne)
- Fer sol·licituds i respondre'n
- Donar exemples
- Expressar acord / desacord / contradir
- Expressar opinions / preferències

- Donar instruccions
- Fer suggeriments
- Convèncer
- Demanar aclariments / queixar-se / reclamar
- Disculpar-se
- Expressar possibilitat
- Expressar propòsits
- Comparar i contrastar
- Resumir
- Narrar / comentar
- Argumentar / contrastar punts de vista
- Expressar sentiments: felicitar...
- Adequar-se als intercanvis socials
- /...

Tipus

- Repetir trossos de textos
- Llegir un text en veu alta
- Fer pràctiques de pronunciació i entonació
- Fer i respondre preguntes
  - professor-alumne / alumne-professor
  - alumne-alumne
  - alumne-grup / grup-alumne
- Resoldre situacions a partir
  - d'instruccions
  - de textos escrits
  - de textos orals
  - d'il·lustracions
- Establir una xerrada amb el professor
- Establir una xerrada amb un altre alumne
- Establir una xerrada amb el grup-classe
- Explicar un text
- Resumir un text
- Ampliar un text
- Intercanviar opinions amb altres alumnes
- Simular situacions
- Fer exposicions
- Intercanviar informació
- Fer exàmens
- /...

Format

- El professor dóna un text a un aprenent. L'aprenent l'ha de llegir en veu alta, l'ha de resumir, respondre les preguntes del professor o d'altres aprenents i argumentar el seu punt de vista sobre alguna de les afirmacions del text.
- A partir d'un text llegit, donar informació i consells a altres aprenents.

- El professor anima els aprenents a parlar d'ells mateixos, a partir de preguntes.
- A partir d'un document escrit de publicitat, l'aprenent ha de simular una trucada per ampliar una determinada informació. Un altre aprenent té la informació en unes fitxes. Es poden intercanviar els rols.
- A partir d'un estímul visual es proposa una discussió, que permet dur a terme una tasca. El professor anima els aprenents a discutir.
- El professor llegeix una carta o un document que serveix d'estímul perquè els aprenents mantinguin una conversa. Cal que en retinguin bé la informació.
- Es dona un element escrit o gràfic com a estímul perquè els aprenents en parlin, segons la seva manera de ser, experiència... Després comparen la informació amb altres grups.
- En grups de 4 o 5, el professor explica el procediment de la tasca i dona un text diferent, però sobre un mateix tema, a cada un dels aprenents. En grup, i a partir dels punts de vista donats, discuteixen sobre el tema proposat.
- En grups de 3 o 5 aprenents. El professor distribueix una fitxa a cada aprenent amb un tema proposat i unes instruccions per arribar a un consens amb els altres aprenents. Han d'argumentar, discutir, consensuar i exposar conclusions a un altre grup d'aprenents.
- En grups de 3 o 5 aprenents. Es distribueixen parts d'una carta (o un altre tipus de text) entre els aprenents. Tenen 10 minuts per llegir-les. Cada aprenent ha d'explicar el seu fragment i entre tots han de recompondre l'ordre de la carta.
- Resumir i comentar un text narratiu inacabat. Imaginar-ne la conclusió. Explicar reaccions.
- Descriure una imatge. Expressar opinions i fer hipòtesis.
- A partir d'un model, repetir-lo conservant-ne l'estructura i canviant-ne el tema.
- Explicar un text que s'ha vist o sentit.
- /...

Criteris d'avaluació: punts a tenir en compte per elaborar uns criteris

- Assoliment de la tasca
- Competència comunicativa
- Capacitat d'expressió / comprensibilitat
- Adequació en relació amb la situació
- Interacció comunicativa
- Adequació de to i registre
- Coherència i cohesió
- Estratègies d'interacció / aptitud interactiva
- Recursos expressius
- Precisió en l'expressió / exactitud
- Capacitat de síntesi i referencialitat
- Fluidesa
- Correcció gramatical
- Varietat d'estructures i de vocabulari
- Utilització de lèxic específic

- Accent i entonació
- Pronunciació
- /...

2.1.2 Expressió escrita

Els tipus de tasques es basaran en els tipus de textos que s'han donat com a textos escrits productius al capítol I.B. (Tipus de text segons l'àmbit d'ús, el tema, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal)

Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar activitats d'expressió oral:

Estímul

- Situacions comunicatives (instruccions)
- Cartes
- Notes, missatges, comunicacions internes
- Anuncis publicitaris
- Programes
- Impresos
- Extractes de llibres o articles
- Dibuixos
- Fotografies
- Mapes
- Diagrames, gràfics, taules...
- Textos breus de tipus diversos
- Estímuls visuals
- La primera frase d'un conte o d'una narració breu
- Pregunta-control de lectures obligatòries
- Descripció d'una carta que s'ha rebut
- Instruccions per a una redacció
- Textos orals: enregistrament de la ràdio o la televisió
- /...

Focus

- Descriure
- Explicar esdeveniments
- Demanar i donar informació
- Fer sol·licituds i respondre'n
- Donar exemples
- Expressar acord / desacord / contradir
- Expressar opinions / preferències
- Donar instruccions
- Fer suggeriments
- Convèncer
- Demanar aclariments / queixar-se / reclamar
- Disculpar-se
- Expressar possibilitat

- Expressar propòsits
- Comparar i contrastar
- Resumir
- Narrar / comentar
- Argumentar / contrastar punts de vista
- Expressar sentiments: felicitar...
- /...

Tipus

- Donar instruccions
- Resoldre situacions a partir
  - d'instruccions
  - de textos escrits
  - de textos orals
  - d'il·lustracions
- Resoldre situacions simulades
  - escriure textos: descriptius, narratius, explicatius, argumentatius, instructius, dialògics
  - carta / nota a entitats o a la premsa
  - carta / nota a particulars
  - article
  - crítica
  - informe
  - resum
  - sol·licituds, instàncies, reclamacions
  - /...
- Prendre apunts
- Redactar diaris d'aula
- Fer resums de classe
- Resoldre exercicis
- Fer exàmens
- /...

Format

- El professor dóna un text a un aprenent. L'aprenent l'ha de llegir, l'ha de resumir, respondre algunes preguntes i argumentar el seu punt de vista sobre alguna de les afirmacions del text.
- A partir d'un text llegit, donar informació i consells a altres aprenents.
- A partir d'un document escrit de publicitat, l'aprenent vol més informació o informació més detallada i escriu per demanar-la. Un altre aprenent té la informació en unes fitxes i li respon. Es poden intercanviar els rols.
- A partir d'un estímul visual es proposa la redacció d'un article o carta d'opinió.
- El professor llegeix una carta o un document que serveix perquè els aprenents elaborin una resposta.
- Es dóna un element escrit o gràfic com a estímul perquè els aprenents el descriguin i n'escriguin l'opinió de manera argumentada,

segons la seva manera de ser, experiència... Després comparen la informació amb altres grups.

- En grups de 3 a 5 aprenents. El professor dóna un text diferent, però sobre un mateix tema, a cada un dels aprenents. Cada aprenent ha llegir i explicar el seu text i després fer un escrit on s'expliquin els punts de vista diversos i argumentin la seva opinió.
- En grups de 3 a 5 aprenents. El professor distribueix a cada grup d'aprenents un text sobre un tema determinat. Han de resumir el seu text i expressar la seva opinió argumentada, S'intercanvien els textos amb els altres grups i contraargumenten les opinions dels textos dels altres aprenents.
- En grups de 3 a 5 aprenents. Es distribueixen parts d'una carta (o un altre tipus de text) entre els aprenents. Cada aprenent ha d'explicar el seu fragment, mentre els altres prenen notes. A continuació cada aprenent ha d'ordenar els trossos i fer-ne una redacció. Es poden contrastar els escrits entre ells i el text original i veure'n les coincidències i les diferències.
- Resumir i comentar un text narratiu inacabat. Redactar-ne un final imaginari.
- Descriure una imatge. Expressar opinions i fer hipòtesis.
- Completar trossos d'un text.
- /...

Criteris d'avaluació: punts a tenir en compte per elaborar uns criteris

- Assoliment de la tasca
- Adequació al tipus de missatge
- To i registre
- Organització del text
- Coherència i cohesió
- Varietat d'estructures i de vocabulari
- Correcció gramatical (ortografia, estructures, vocabulari, puntuació...)
- /...

2.2 Habilitat comprensives

De la mateixa manera com hem dit amb les habilitats expressives, les habilitats comprensives generalment es treballen integrades amb les expressives, la gramàtica i el lèxic.

El tractament de les habilitats comprensives, comprendre textos orals i escrits, es pot dur a terme mitjançant exercicis diferents, que comportin actuacions diverses per part dels aprenents. El focus d'aquests exercicis s'haurà de triar en funció de la capacitat de comprensió que tinguin els aprenents i del seu nivell de coneixement no només de la llengua que aprenen sinó també de la seva capacitat de comprensió textual.

2.2.1 Comprensió oral

Els tipus de tasques es basaran en els tipus de textos que s'han donat com a textos orals productius i receptius al capítol I.B. (Tipus de text segons l'àmbit d'ús, el tema, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal)

Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar activitats de comprensió oral:

Estímul

a) Tipus de text

- Avisos públics
- Missatges enregistrats
- Predicció meteorològica
- Informació del trànsit
- Informació turística
- Informació cultural
- Textos publicitaris
- Ordres rutinàries
- Reportatges
- Notícies
- Entrevistes per la ràdio o la televisió
- Presentació d'un programa de TV
- Xerrada a la ràdio
- Converses
- Conferència o lliçó
- Comentari d'un llibre
- Monòleg
- Diàleg
- /...

b) Intenció principal de qui parla

- Aportar informació
- Obtenir informació
- Explicar
- Descriure
- Narrar
- Queixar-se
- Persuadir / convèncer
- Discutir
- Instruir / ensenyar
- Donar explicacions
- Expressar sentiments
- Intercanviar opinions
- Aconsellar
- Donar instruccions
- Obtenir un servei /...

c) Destinatari del text original

- Públic en general
- Estudiants de la llengua
- Grup especialitzat

d) Relació entre les persones que parlen

- Familiars
- Amics
- Coneguts
  - Professor i alumnes
  - Col·legues
  - /...
- Desconeguts
  - Presentador d'un programa i l'invitat
  - Presentador i públic
  - Entrevistador i entrevistat
  - Participants en un debat
  - Venedors i clients
  - /...

e) Registre de la interacció

- Formal
- Informal

f) Escenaris o àmbits marcats de la interacció lingüística (vegeu capítol I.B, apartat 1.1)

- El carrer
- Establiments comercials (botiga, magatzem)
- Establiments de menjar i beure (bars, restaurants...)
- Allotjaments (hotels, càmpings, camps de treball...)
- Transports i serveis corresponents
- Serveis públics i privats (correus, telèfon, bancs...)
- Serveis mèdics
- Centres d'ensenyament
- Llocs d'entreteniment
- Lloc de treball
- Mitjans de comunicació (ràdio, estudi de TV)
- /...

Focus

- Demostrar comprensió global del text
- Identificar el tema del text
- Identificar la funció del text
- Extreure informació sobre fets
- Distingir entre fets i opinions

- Seguir instruccions i indicacions
- Identificar els rols dels parlants
- Reconèixer fórmules socials i respondre-hi
- Saber usar els indicis donats per l'èmfasi, el to de la veu, l'accent i l'entonació
- Identificar l'actitud dels interlocutors
- Identificar: punts principals, localització, relació entre els interlocutors, estats d'ànims, sentiments, intencions
- Deduir significat: literal, funcional, sociolingüístic
- /...

Tipus

- Opció múltiple (punts discrets)
- Opció múltiple basada en el text
- Omplir espais en blanc
- Aparellar
- Resposta breu (paraula / frase curta)
- Resposta breu (1-3 oracions)
- Completar una frase
- Veritat / fals (/informació no facilitada)
- Ordenar
- Prendre notes
- Destriar informació exacta i inexacta
- /...

Format

- Se sent un text, seleccionat per blocs. Es fa d'una a tres preguntes per bloc, que els aprenents responen lliurement.
- Se senten diversos textos curts, en àmbits diferents i sobre temes i situacions també diferents. Sobre cada text s'ha de reconèixer la resposta correcta d'entre 3 o 4 respostes possibles, en un temps limitat.
- Se sent un text i se'n dóna el resum incomplet. Cal que es completi.
- Es fan dues llistes d'ítems (nombre d'ítems diferent) que fan referència al text sentit. Cal aparellar els ítems de les llistes, com a conseqüència lògica del que han sentit.
- Es donen 2 o 3 respostes a qüestions concretes d'un text. Cal d'escollir la resposta correcta.
- S'ha de marcar d'entre 3 opcions la que reflecteix millor el que s'ha dit en algun moment del text.
- Es donen frases que fan referència al text. S'ha de dir si són veritables, falses o si hi ha prou informació per saber-ho.
- Es donen frases que fan referència a 2 o 3 textos. S'ha de dir a quin dels textos corresponen.
- Es donen 4 informacions. S'ha de destriar la que és més exacta.
- Es donen frases incompletes (buits de paraules) i s'han de completar segons el text que s'ha sentit.
- /...

2.2.2 Comprensió lectora

Els tipus de tasques es basaran en els tipus de textos que s'han donat com a textos escrits productius i receptius al capítol I.B. (Tipus de text segons l'àmbit d'ús, el tema, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal)

Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar activitats de comprensió lectora:

Estímul

a) Tipus de text

- Llibre per a gent jove
- Article de diari
- Article de revista
- Anunci publicitari
- Novel·la
- Manual tècnic
- Llibre de text o especialitzat
- Document administratiu
- Fullet d'instruccions
- Biografia
- Guies de turisme
- Informes
- Cartes
- Material informatiu divers
- /...

b) Intenció principal de l'autor

- Aportar informació
- Obtenir informació
- Explicar
- Descriure
- Narrar
- Queixar-se
- Persuadir / convèncer
- Discutir
- Instruir / ensenyar
- Donar explicacions
- Expressar sentiments
- Expressar opinió o demostrar una tesi
- Aconsellar
- Donar instruccions
- Obtenir un servei
- /...

c) Destinatari del text original

- Públic en general
- Estudiants de la llengua
- Grup especialitzat

Focus

- Skimming per captar el més essencial del text
- Demostrar que el text s'entén globalment
- Identificar el tema del text
- Identificar la funció del text
- Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris
- Scanning per extreure informació específica
- Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants
- Demostrar que s'entén l'estructura d'un text
- Distingir fets d'opinions
- Deduir significat a partir del context
- Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor...
- Inferir a partir de la informació que es dóna en el text
- Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia
- /...

Tipus

- Opció múltiple (punts discrets)
- Opció múltiple basada en el text
- Omplir espais en blanc
- Aparellar
- Resposta breu (síntesi)
- Resposta breu (1-3 oracions significatives)
- Completar una frase
- Veritable / fals
- Ordenar
- Veritable / fals / informació no facilitada (en opció múltiple)
- Una resposta exacta i dues inexactes (en opció múltiple)
- Tres afirmacions de les quals només una correspon al text
- /...

Format

- Es donen frases diverses. S'ha de dir si el seu significat es dedueix (V) o no (F) de la informació del text.
- Resposta múltiple amb tres o quatre opcions, de les quals només una s'adequa al text llegit.
- Es fan dues llistes d'ítems (nombre d'ítems diferent) que fan referència al text llegit. Cal aparellar els ítems de les llistes, com a conseqüència lògica del que han llegit.

- Es fan dues llistes d'ítems (nombre d'ítems igual), en una hi ha elements del text escrit i en l'altra elements que hi fan referència. Cal aparellar els ítems de les llistes.
- El text va seguit de preguntes / afirmacions, amb 3 o 4 opcions de resposta.
- S'han de contextualitzar alguns elements que s'han extret d'un text. El mateix nombre d'elements que de buits.
- S'han de posar títols a diversos paràgrafs d'un text.
- Es fan preguntes obertes sobre el contingut del text.
- Es donen afirmacions sobre el text i s'ha de dir si són veritables, falses o si falta informació per saber si són V o F.
- S'han de contextualitzar 5 elements que fan referència al text, d'una llista de més de 20.
- Es donen tres resums d'un text ampli, dels quals dos contenen informació errònia o poc rellevant. S'ha de reconèixer quin és el millor resum.
- /...

És important que els exercicis comprensió lectora tinguin com a finalitat la comprensió del text, no la competència gramatical o lèxica.

2.3 Gramàtica i lèxic

Els exercicis que es poden proposar per activar i augmentar el coneixement gramatical i la varietat i la precisió de lèxic dels aprenents es poden presentar segons dos objectius molt diferents:

- reconèixer, a partir d'opcions diverses, els elements correctes i adequats a un context,
- produir els elements correctes i adequats a un context.

Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar activitats de comprensió lectora:

Estímul (tenint en compte que la gramàtica és una eina per ajudar a aprendre una llengua i no un objectiu en ella mateixa, caldrà treballar els exponents lingüístics dins de textos, o seqüències de textos, reals (orals o escrits) i en funció de la necessitat del text que s'hagi de comprendre o produir)

a) Tipus de text

- Llibre per a gent jove
- Article de diari
- Article de revista
- Anunci publicitari
- Novel·la
- Manual tècnic
- Llibre de text
- Document administratiu
- Fullet d'instruccions
- Prospecte informatiu
- Frases soltes
- Diàlegs en llengua col·loquial /...

Focus (aquí es donen elements gramaticals que els aprenents poden haver de conèixer per tal de poder treballar les habilitats lingüístiques. Òbviament no hi ha tot el repertori, que es donarà en el capítol IV (Elements formals de la llengua))

- Forma, temps i mode verbal
- Verbs (morfologia regular dels temps verbals)
- Verbs (morfologia irregular dels temps verbals)
- Perífrasis verbals
- Verbs auxiliars
- Consecució verbal en la subordinació
- Subordinació i coordinació (nexes i temps verbals)
- Discurs directe i indirecte
- Noms (morfologia i substantivació d'elements no nominals)
- Pronoms (ús i forma)
- Adjectius (ús i forma)
- Adverbis (ús i forma)
- Articles (ús i forma)
- Preposicions
- Ús de vocabulari
- Derivacions
- Estructures lingüístiques
- Mecanismes de cohesió
- Registre
- Puntuació
- Ortografia
- Ordre de les paraules
- /...

Tipus

- Opció múltiple
- Emplenar espais en blanc
- Transformació de frases o de textos
- Resposta breu (paraula o frase curta)
- Resposta breu (1-3 oracions)
- Completar una frase
- Veritat / fals
- Ordenar elements segons l'ordre d'un discurs
- Correcció d'errors (revisió de textos)
- Escollir l'opció correcta entre dues opcions
- Emplenar espais en blanc amb opció múltiple
- /...

Format

- Frases tretes d'un text. Se'n subratllen uns elements dels quals es demana el significat. Es donen quatre possibilitats.
- Frases tretes d'un text. Se'n subratllen alguns elements pronominals. Es demana l'antecedent en el text.

- Frases tretes d'un text. Se'n subratlla el que s'ha de transformar.
- Un text amb espais en blanc triats (no atzar). Reconeixement de l'element a contextualitzar, en opció múltiple.
- Un text amb espais en blanc triats (no atzar). Cal omplir-los amb UNA paraula.
- Transformar una frase en una altra, efectuant els canvis necessaris ocasionats per una paraula clau.
- Un text amb errors a causa de posar-hi paraules de més. S'han de detectar aquestes paraules.
- Un text amb espais en blanc que s'han d'omplir a partir d'una paraula "arrel".
- Detectar i corregir errors d'un text.
- Seqüències curtes, amb un element gramatical a contextualitzar, en opció múltiple.
- *Cloze* amb tres opcions de resposta.
- Diàlegs amb un espai en blanc, a omplir segons 2, 3 o 4 opcions.
- Diàlegs amb una paraula marcada, de la qual s'ha d'escollir un sinònim entre 3 opcions.
- *Cloze*. Buits cada 7 o 8 paraules. Tolerància de selecció a fi d'insistir en elements determinats. L'única restricció és que no hi hagi buits a la primera frase.
- *Cloze*. Buits cada 6, 7 o 8 paraules.
- Transformació de 2 a 4 frases en una, mitjançant connectors.
- Contextualitzar verbs, donats en infinitiu en llista a part, i posar-los en el temps i la persona adequats.
- Posar connectors a un text.
- Puntuar un text.
- En un text, canviar el tractament, el to o el registre.
- Passar un text d'estil directe a indirecte, o al revés...
- A partir d'un model, repetir-lo canviant-ne alguns elements (passar de singular a plural, de present a passat...).
- /...

III. Funcions lingüístiques¹²

Entenem per funció lingüística la finalitat amb què es realitza un acte lingüístic: manifestar una opinió, expressar un sentiment, donar una informació, demanar disculpes... Enumerar d'una manera exhaustiva i precisa totes les funcions lingüístiques que un aprenent haurà de ser capaç de realitzar en arribar al *Nivell Llindar* o al *Nivell de suficiència* d'una llengua és tan difícil com inventariar totes les intencions enunciatives que poden plasmar-se en aquesta llengua. D'altra banda no sempre és fàcil aïllar les funcions en una definició única i unívoca. Sovint els parlants juxtaposem més d'una funció en un sol acte lingüístic, però també podem expressar la mateixa intenció mitjançant actes lingüístics ben diferents. Si algú pregunta amb una entonació determinada, "*En Jordi, s'ha casat?*" ens pot estar demanant la confirmació d'una notícia (que en Jordi s'ha casat) i a la vegada expressar sorpresa davant d'aquesta notícia; una d'aquestes funcions (la de mostrar sorpresa) es podria realitzar mitjançant altres actes lingüístics, com per exemple: "*Què dius, ara?*"; i, encara aquesta mateixa expressió ("*Què dius, ara*"), dita en una entonació diferent i en un altre context, pot respondre a una funció diferent, com expressar escepticisme. Tot això ens dóna una idea de la dificultat que comporta codificar de manera sistemàtica les funcions lingüístiques que poden intervenir en l'activitat comunicativa verbal.

En el *Nivell Llindar per a la llengua catalana* es van inventariar 6 tipus de funcions lingüístiques, amb les subfuncions i els exponents lingüístics corresponents. Aquí s'han mantingut les mateixes funcions i subfuncions i s'ha fet èmfasi en els exponents d'algunes subfuncions per tal d'augmentar el nivell de precisió, matisació, adequació i correcció dels actes de parla propis d'un nivell de suficiència.

---

¹² Aquest capítol es basa en les funcions lingüístiques del *Nivell Llindar per a la Llengua Catalana*. Marta Mas i Joan Melcion. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona. 1999.

Índex de les funcions lingüístiques

1. Funció socialitzadora
  - 1.1. Saludar i transmetre una salutació
  - 1.2. Acomiadar-se
  - 1.3. Interessar-se per algú
  - 1.4. Donar resposta a mostres d'interès
  - 1.5. Presentar-se i presentar algú
    - 1.5.1. Presentar-se (identificar-se)
    - 1.5.2. Demanar que algú s'identifiqui
    - 1.5.3. Presentar algú
  - 1.6. Respondre a una presentació
  - 1.7. Interpel·lar algú
  - 1.8. Respondre a una interpel·lació
  - 1.9. Demanar per algú
  - 1.10. Respondre quan es demana per algú
  - 1.11. Demanar permís
  - 1.12. Concedir o denegar un permís
  - 1.13. Donar les gràcies i respondre a un agraïment
  - 1.14. Demanar disculpes. Excusar-se
  - 1.15. Acceptar disculpes
  - 1.16. Felicitar i respondre a una felicitació
  - 1.17. Fer oferiments
  - 1.18. Oferir-se a fer alguna cosa
  - 1.19. Expressions de cortesia
    - 1.19.1. D'ús general
    - 1.19.2. En un àpat
    - 1.19.3. Quan algú esternuda
    - 1.19.4. En un brindis
  - 1.20. Iniciar un contacte telefònic
    - 1.20.1. En despenjar
    - 1.20.2. Quan ens contesten
    - 1.20.3. Respondre a una interpel·lació per telèfon
  - 1.21. Mantenir un contacte telefònic
  - 1.22. Iniciar un contacte epistolar
  - 1.23. Tancar un contacte epistolar
2. Funció informativa (informar, descriure, narrar)
  - 2.1. Demanar identificació i identificar
    - 2.1.1. Demanar identificació de persones
    - 2.1.2. Demanar identificació de coses
    - 2.1.3. Identificar persones
    - 2.1.4. Identificar coses
  - 2.2. Descriure
  - 2.3. Comparar
    - 2.3.1. Comparació d'igualtat
    - 2.3.2. Comparació de desigualtat
    - 2.3.3. Expressió de similitud
    - 2.3.4. Expressió de dissimilitud

- 2.4. Demanar i donar informació sobre fets o esdeveniments
  - 2.4.1. Demanar informació sobre un fet o esdeveniment
  - 2.4.2. Anunciar: informar d'un fet o d'un esdeveniment
- 2.5. Narrar
- 2.6. Verificar informacions
  - 2.6.1. Demanar si se sap una cosa
  - 2.6.2. Demanar confirmació sobre la veracitat d'un fet
  - 2.6.3. Preguntar sobre el grau de seguretat d'un fet
  - 2.6.4. Comprovar si es recorda alguna cosa
  - 2.6.5. Expressar el coneixement o la ignorància d'un fet
  - 2.6.6. Expressar que un fet és cert o és fals
  - 2.6.7. Expressar el grau de seguretat sobre un fet
    - 2.6.7.1. Molt positiu
    - 2.6.7.2. Intermedi
    - 2.6.7.3. Feble
  - 2.6.8. Expressar que es recorda o no es recorda alguna cosa
- 2.7. Evocar
- 2.8. Anunciar i fer prediccions
  - 2.8.1. Expressar propòsits
    - 2.8.1.1. Donar una cosa a algú
    - 2.8.1.2. Oferir-se a fer alguna cosa
    - 2.8.1.3. Expressar la intenció, la voluntat o la decisió de fer alguna cosa
    - 2.8.1.4. Renunciar a fer alguna cosa. Expressar negació de la voluntat
    - 2.8.1.5. Expressar el desig de fer alguna cosa
    - 2.8.1.6. Expressar el desig de no fer una cosa. Negar-se a fer alguna cosa
    - 2.8.1.7. Prometre de fer alguna cosa
    - 2.8.1.8. Amençar de fer alguna cosa
  - 2.8.2. Preguntar sobre propòsits
    - 2.8.2.1. Preguntar sobre la intenció, la voluntat o la decisió de fer alguna cosa
    - 2.8.2.2. Preguntar sobre el desig de fer alguna cosa
  - 2.8.3. Fer una predicció
- 2.9. Fer hipòtesis sobre un fet
  - 2.9.1. Formular hipòtesis simples
  - 2.9.2. Formular hipòtesis d'eventualitat
  - 2.9.3. Formular hipòtesis d'irrealitat
- 3. Funció expressiva (sentiments, estats d'ànim, actituds, i sensacions físiques i percepcions sensorials)
  - 3.1. Expressar sentiments i estats d'ànim positius, negatius i neutres i sentiments de conformitat i disconformitat
    - 3.1.1. Satisfacció
    - 3.1.2. Grat
    - 3.1.3. Admiració
    - 3.1.4. Estima
    - 3.1.5. Alegria o il·lusió
    - 3.1.6. Fruïció i felicitat
    - 3.1.7. Interès

- 3.1.8. Esperança
  - 3.1.9. Alleujament
  - 3.1.10. Gràtitud
  - 3.1.11. Confiança
  - 3.1.12. Seguretat
  - 3.1.13. Tolerància
  - 3.1.14. Penediment
  - 3.1.15. Preferència
  - 3.1.16. Indiferència
  - 3.1.17. Sorpresa o perplexitat
  - 3.1.18. Resignació
  - 3.1.19. Curiositat
  - 3.1.20. Impaciència
  - 3.1.21. Preocupació
  - 3.1.22. Irritació, malhumor o enuig
  - 3.1.23. Hostilitat, odi, refús. Insultar
  - 3.1.24. Rancúnia
  - 3.1.25. Avorriment
  - 3.1.26. Temor, por, ansietat
  - 3.1.27. Repugnància, fàstic
  - 3.1.28. Insatisfacció
  - 3.1.29. Desgrat
  - 3.1.30. Tristesa
  - 3.1.31. Desil·lusió
  - 3.1.32. Desinterès
  - 3.1.33. Desconfiança
  - 3.1.34. Inseguretat
  - 3.1.35. Llàstima. Plànyer
  - 3.1.36 Conformitat o disconformitat
    - 3.1.36.1. Demanar aprovació i acord
    - 3.1.36.2. Mostrar aprovació i acord
    - 3.1.36.3. Mostrar desaprovació desacord
    - 3.1.36.4. Fer retrets
    - 3.1.36.5. Lamentar
    - 3.1.36.6. Demanar perdó
    - 3.1.36.7. Perdonar
    - 3.1.36.8. Negar el perdó
- 3.2. Interessar-se per l'estat emotiu o de salut d'algú
- 3.3. Expressar sensacions físiques i percepcions sensorials
- 3.3.1. Dolor
  - 3.3.2. Fred o calor
  - 3.3.3. Son
  - 3.3.4. Gana o set
  - 3.3.5. Olor
  - 3.3.6. Gust
  - 3.3.7. Vista
  - 3.3.8. Oïda
  - 3.3.9. Tacte
- 3.4. Expressar un desig

4. Funció valorativa

- 4.1. Demanar opinions
- 4.2. Donar opinions
- 4.3. Donar credibilitat
- 4.4. Expressar dubte
- 4.5. Expressar escepticisme
- 4.6. Expressar un fet com a aparent
- 4.7. Expressar un fet com a versemblant
- 4.8. Expressar un fet com a possible
- 4.9. Expressar un fet com a impossible
- 4.10. Expressar un fet com a probable
- 4.11. Expressar un fet com a improbable
- 4.12. Expressar un fet com a fàcil
- 4.13. Expressar un fet com a difícil
- 4.14. Expressar un fet com a conseqüència lògica d'un altre
- 4.15. Expressar un fet com a necessari
- 4.16. Expressar un fet com a innecessari
- 4.17. Expressar un fet com a obligatori
- 4.18. Expressar un fet com a no obligatori
- 4.19. Expressar un fet com a prohibit
- 4.20. Expressar un fet com a contingent

5 Funció inductiva

- 5.1. Demanar ajut. Demanar un favor
- 5.2. Expressar una petició. Expressar el desig que algú faci alguna cosa
- 5.3. Demanar consells
- 5.4. Proposar, suggerir, aconsellar o recomanar una actuació
- 5.5. Demanar instruccions
- 5.6. Donar instruccions
- 5.7. Fer un encàrrec
- 5.8. Demanar autorització
- 5.9. Donar autorització
- 5.10. Expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa
  - 5.10.1. Mitjançant l'expressió d'una necessitat, d'una obligació o d'un deure impersonal
  - 5.10.2. Mitjançant l'expressió d'una condició
  - 5.10.3. Mitjançant preguntes
  - 5.10.4. Mitjançant l'expressió de condicions materials
  - 5.10.5. Mitjançant l'enunciació exclusiva de la cosa demanada
  - 5.10.6. Mitjançant una expressió adjectiva o adverbial
- 5.11. Donar ordres
- 5.12. Dispensar de fer alguna cosa
- 5.13. Advertir, avisar
- 5.14. Intimidar, amenaçar
- 5.15. Animar a fer alguna cosa
- 5.16. Invitar a fer alguna cosa
- 5.17. Concertar una cita. Quedar amb algú
- 5.18. Fer reclamacions
- 5.19. Prohibir

6. Funció metalingüística
  - 6.1. Demanar la paraula
  - 6.2. Donar la paraula
  - 6.3. Precisar, explicar-se
  - 6.4. Exemplificar
  - 6.5. Confirmar el seguiment d'un discurs
  - 6.6. Enumerar i ordenar les parts d'un discurs
    - 6.6.1. Enumerar dins d'una explicació
    - 6.6.2. Anunciar l'inici
    - 6.6.3. Marcar una digressió
    - 6.6.4. Prosseguir
    - 6.6.5. Marcar el final
  - 6.7. Resumir
  - 6.8. Al·ludir, evocar
  - 6.9. Fer un incís
  - 6.10. Intercalar mots falca
  - 6.11. Corregir-se, rectificar
  - 6.12. Vacil·lar, dubtar
  - 6.13. Traduir
    - 6.13.1. Donar una traducció o una interpretació
    - 6.13.2. Demanar traducció
  - 6.14. Posar èmfasi, insistir, repetir
    - 6.14.1. Posar èmfasi sobre l'acte d'afirmar alguna cosa
    - 6.14.2. Posar èmfasi sobre el constituent de la proposició
  - 6.15. Relacionar idees o conceptes dins del discurs
  - 6.16. Parafrasejar
  - 6.17. Demanar aclariments sobre una realització lingüística
    - 6.17.1. Demanar com es pronuncia
    - 6.17.2. Demanar com s'escriu
    - 6.17.3. Dir com s'escriu
  - 6.18. Demanar modulacions de la veu
    - 6.18.1. Demanar de parlar més clarament
    - 6.18.2. Demanar d'apujar la veu
    - 6.18.3. Demanar d'abaixar la veu
  - 6.19. Demanar una repetició
  - 6.20. Demanar aclariments sobre un enunciat o sobre la intenció del parlant
  - 6.21. Demanar l'origen d'una informació
  - 6.22. Demanar el perquè d'un enunciat
  - 6.23. Demanar quina conseqüència o quina conclusió es deriva d'un enunciat
  - 6.24. Interpretar, comprendre el contingut d'un enunciat
  - 6.25. Mostrar interès pel contingut d'un enunciat
  - 6.26. Expressar acord amb un enunciat
  - 6.27. Expressar desacord amb un enunciat
  - 6.28. Fer callar

Exponents de les funcions lingüístiques

1. Funció socialitzadora

1.1 Saludar i transmetre una salutació

1.2 Acomiadar-se

1.3 Interessar-se per algú

1.4 Donar resposta a mostres d'interès

1.5 Presentar-se i presentar algú

- Tinc el gust/l'honor de presentar-li/...

1.6 Respondre a una presentació

- Encantat/Molt de gust de conèixer-vos/...

1.7 Interpel·lar algú

1.8 Respondre a una interpel·lació

1.9 Demanar per algú

1.10 Respondre quan es demana per algú

1.11 Demanar permís

1.12 Concedir o demanar permís

1.13 Donar les gràcies

1.14 Demanar disculpes. Excusar-se

- (És que) vaig haver/he hagut de + Infinitiu

1.15 Acceptar disculpes

1.16 Felicitar i respondre a una felicitació

1.17 Fer oferiments

1.18 Oferir-se a fer alguna cosa

1.19 Expressions de cortesia

1.20 Iniciar un contacte telefònic

1.21 Mantenir un contacte telefònic

1.22 Iniciar un contacte epistolar

- Senyor/Distingit.../Benvolgut.../Estimat...

1.23 Tancar un contacte epistolar

- Adéu-siau/A reveure/Fins ara/Fins aviat

- (Us saludem) (ben) Cordialment/Atentament/Afectuosament

- Amb una atenta salutació

- Visqueu molts anys

- (Sempre) Al vostre servei/A la vostra disposició

- Aprofito l'ocasió/l'avinentesa per saludar-vos

- Rebeu una (forta) encaixada/abraçada

2. Funció informativa

2.1 Demanar identificació i identificar

2.1.1 Demanar identificació de persones

2.1.2 Demanar identificació de coses

2.1.3 Identificar persones

2.1.4 Identificar coses

2.2 Descriure

Sobretot estructures declaratives, nocions espacials, espaciotemporals, qualitatives i quantitatives

A l'habitació hi ha un llit molt gran, dues tauletes de nit...

Ara, l'armari és a l'habitació

2.3 Comparar

2.3.1 Comparació d'igualtat

V + (tant) com...

Treballa tant com jo

...(tan) + Adjectiu + com...

És tan valenta com la seva germana

...(tan) + Adverbi + com...

Ho farem tan bé com puguem

... (tant/s) + Nom + com

Vam pagar tants diners com ells

...(tal) com...

Ho farem tal com dius

...igual (de + Adjectiu/Adverbi) que...

Balla igual de malament que jo

... igual com/a

Tothom / Ambdós/ Tots tres / tant l'un com l'altre...

És / Sembla com si... + O Subjuntiu imperfet

2.3.2 Comparació de desigualtat

... més que no/del que...

... menys que no/del que

... més/menys (...) que no pas...

... no tant com...

... no tan + Adjectiu + com...

...no tan + Adverbi + com..

... millor/pitjor del que/que no...

...millor/pitjor que no pas...

Oracions coordinades

En Jaume porta barba i, en canvi, en Carles porta bigoti.

La Dolors parla anglès, però la seva germana, no

2.3.3 Expressió de similitud

Semblar / Assemblar-se a

2.3.4 Expressió de dissimilitud

2.4 Demanar i donar informació sobre fets o esdeveniments

2.4.1 Demanar informació sobre un fet o un esdeveniment

Oracions interrogatives globals (resposta SÍ/NO)

Oracions interrogatives parcials (resposta oberta)

Oracions interrogatives indirectes

2.4.2 Anunciar: informar d'un fet o d'un esdeveniment. Fer prediccions

Oracions declaratives en Indicatiu

El tren està a punt de sortir

La pel·lícula acaba de començar

Sembla que vol ploure

Es veu / M'ha dit que arribarà de seguida

2.5 Narrar

Estructures declaratives; nocions d'existència, espacials, espaciotemporals, temporals, de modalitat, de relació enunciativa

Narració directa

Narració indirecta: M'han dit..., Vaig contestar-li...

2.6 Verificar informacions

2.6.1 Demanar si se sap una cosa

2.6.2 Demanar confirmació sobre la veracitat d'un fet

2.6.3 Preguntar sobre el grau de seguretat d'un fet

Estàs segura de/que...?

N'estàs segura?

N'estàs segura, de/que...?

2.6.4 Comprovar si es recorda alguna cosa

RECORDAR(-SE), DESCUIDAR(-SE), OBLIDAR(-SE), PENSAR(-HI)

Et recordes de/que...?

Te'n recordes...?

Te'n recordes, de/que...

Penses en/a/que...?

Hi penses?

Hi penses, en/a/que?

2.6.5 Expressar el coneixement o la ignorància d'un fet

2.6.6 Expressar que un fet és cert o fals

2.6.7 Expressar el grau de seguretat sobre un fet

2.6.8 Expressar que es recorda o no es recorda alguna cosa

RECORDAR(-SE), DESCUIDAR(-SE), OBLIDAR(-SE), PENSAR(-HI)

2.7 Evocar

2.8 Preguntar sobre propòsits, intencions o desitjos

2.8.1 Expressar propòsits, intencions o desitjos

2.8.1.1 Donar una cosa a algú

2.8.1.2 Oferir-se a fer alguna cosa

Puc + Infinitiu...?

Vols que + O Subjuntiu present?

2.8.1.3 Expressar la intenció, la voluntat o la decisió de fer alguna cosa

Oracions afirmatives en futur

HAYER de + Infinitiu

Ens hem de veure, eh?

Miraré de + Infinitiu

He decidit que...

Penso + Infinitiu

Vull/Voldria + Infinitiu

Tinc ganes de + Infinitiu

2.8.1.4 Renunciar a fer alguna cosa. Expressar negació de la voluntat

Oracions negatives en futur

He decidit que no...

No penso + Infinitiu

No vull/voldria + Infinitiu

No tinc ganes de + Infinitiu

2.8.1.5 Expressar el desig de fer alguna cosa

2.8.1.6 Expressar el desig de no fer alguna cosa. Negar-se a fer alguna cosa

2.8.1.7 Prometre de fer alguna cosa

2.8.1.8 Amençar de fer alguna cosa

2.8.2 Preguntar sobre propòsits, intencions o desitjos

2.8.2.1 Preguntar sobre la intenció, la voluntat o la decisió de fer alguna cosa

2.8.2.2 Preguntar sobre el desig de fer alguna cosa

2.9 Fer hipòtesis sobre un fet

2.9.1. Formular hipòtesis simples

Suposo que ha vingut

M'imagino que vindràs

2.9.2 Formular hipòtesis d'eventualitat

Si + Indicatiu present ... O Futur simple

Si plou, no vindré/vinc

Suposant/En el cas que... + Subjuntiu present ... O Futur simple

En cas que no pugui venir, l'avisaré

2.9.3 Formular hipòtesis d'irrealitat

Si + Subjuntiu imperfet ... O Condicional simple

Si tingués diners, em compraria un cotxe

Si + Subjuntiu plusquamperfet ... O Condicional compost

Si s'hi hagués presentat, li haurien donat el premi

3. Funció expressiva

3.1 Expressar sentiments, estats d'ànim i actituds

3.1.1 Satisfacció

Estic content/satisfet/orgullós de/que...

N'estic content

N'estic content/satisfet/orgullós, de/que...

M'alegro de/que

Me n'alegro

Me n'alegro, de/que

Quina sort (que...)!

Sort que...

3.1.2 Grat

3.1.3 Admiració

Que bonic/fantàstic...

Que n'és, de bonic...

Quin mar/personatge...

3.1.4 Estima

3.1.5 Alegria o il·lusió

3.1.6 Fruïció i felicitat

3.1.7 Interès

Tinc interès en/a/que...

Hi tinc interès

Hi tinc interès, en/a/que...

3.1.8 Esperança

Tant de bo...

Vejam (/Aviam/Veiam)/A veure si...

3.1.9 Alleujament

Em treus/M'he tret un pes de sobre

3.1.10 Gràtitud

T'estic/Us estem molt agraïts

3.1.11 Confiança

Confio en/a/de/que..

Em refio de/que

Compto amb/que

3.1.12 Seguretat

No tinc cap dubte, en/que...

No hi tinc cap dubte

No hi tinc cap dubte, en/que...

3.1.13 Tolerància

No hi tinc res a dir/en contra

3.1.14 Penediment

Em penedeixo de/que...

Me'n penedeixo

Me'n penedeixo, de/que...

3.1.15 Preferència

M'estimo més/Prefereixo que + O Subjuntiu present

M'estimaria més/Preferiria que + O Subjuntiu imperfet

3.1.16 Indiferència

Tant me fa/Tant se me'n dóna

A mi rai/Això rai

Tal dia farà un any

3.1.17 Sorpresa o perplexitat

I ara!

Reno!

Ves per on!

No me'n sé avenir

Me'n faig creus

No hauria dit mai que + O Subjuntiu imperfet

No ho hauria dit mai

No ho hauria dit mai, que + O Subjuntiu imperfecte

3.1.18 Resignació

Sí, ves...

Tant se val!

Què hi farem! / Què hi vols fer!

Qui dia passa, any empeny

3.1.19 Curiositat

Vejam (/Aviam/Veiam)/A veure...?

3.1.20 Impaciència

Encara no...

Vinga/Va/Apa/Au + Imperatiu

3.1.21 Preocupació

3.1.22 Irritació, mal humor, enuig

Ja estic tip/fart/cansat/emprenyat de/que...

Ja n'estic tip/fart/cansat/emprenyat

Ja n'estic tip/fart/cansat/emprenyat, de/que...

Ja n'hi ha prou

(Etic que) Trec foc pels queixals

(Etic que) M'enfilo per les parets

3.1.23 Hostilitat, odi, refús. Insultar

Em fa/fot ràbia/fàstic...

Que n'ets, de + Adjectiu despectiu

Que + Adjectiu despectiu + ets/arribes a ser

Que n'arribes a ser de + Adjectiu despectiu

(Adjectius despectius: pocavergonya, poca-solta, babau, brètol, beneit, ase/...)

3.1.24 Rancúnia

Em recordaré de...

Me'n recordaré

Me'n recordaré, de...

No m'oblidaré (mai) de...

No me n'oblidaré mai

No me n'oblidaré (mai), de...

3.1.25 Avorriment

3.1.26 Temor, por, ansietat

Em fa por/Tinc por (que... + O Subjuntiu present)

3.1.27 Repugnància, fàstic

Em fa fàstic

(Ai,) uix/ecs!

3.1.28 Insatisfacció

No estic gens/gaire satisfet/content del resultat

No n'estic gens/gaire satisfet/content

No n'estic gens/gaire satisfet/content, del resultat

No m'acaba d'agradar/satisfer/...

3.1.29 Desgrat

3.1.30 Tristesa

Em sap molt greu (que...)

3.1.31 Desil·lusió

No em pensava/esperava que + O Subjuntiu imperfet

3.1.32 Desinterès

No tenia cap interès amb...

No hi tenia cap interès

No hi tenia cap interès, amb...

No tenia gens d'interès per...

3.1.33 Desconfiança

N'estàs segur?

Estàs segur que...

N'estàs segur, que...

3.1.34 Inseguretat

3.1.35 Llàstima. Plànyer

És/Ha estat/Va ser una pena/llàstima que + O Subjuntiu (present /
imperfet / perfet / plusquamperfet)

3.1.36 Conformitat o disconformitat

3.1.36.1 Demanar aprovació i acord

Oracions interrogatives, oi?, eh?

3.1.36.2 Mostrar aprovació i acord

Estic d'acord amb/en + SN

Estic d'acord de/a + Infinitiu

Estic d'acord que + O Subjuntiu

Hi estic d'acord

Hi estic d'acord, amb/en + SN

Hi estic d'acord, de/a + Infinitiu

Hi estic d'acord, que + O Subjuntiu present

Està bé/Em sembla bé que + O Subjuntiu present

3.1.36.3 Mostrar desaprovació i desacord

No estic d'acord amb/en + SN

No estic d'acord de/a + Infinitiu

No estic d'acord que + O Subjuntiu

No hi estic d'acord

No hi estic d'acord, amb/en + SN

No hi estic d'acord, de/a + Infinitiu

No hi estic d'acord, que + O Subjuntiu present

No està (gens/...) bé que + O Subjuntiu present

No em sembla (gaire/...) bé que + O Subjuntiu present

3.1.36.4 Fer retrets

No hauries d'haver + Participi...

Si + Subjuntiu plusquamperfet, O Condicional compost

Si m'haguessis fet cas, ara ja hauries acabat

Si + Subjuntiu plusquamperfet, ...(no) hauries/... de...

3.1.36.5 Lamentar

No hauríem d'haver fet/...

Si t'hagués fet cas, ara no hauria de...

3.1.36.6 Demanar perdó

3.1.36.7 Perdonar

3.1.36.8 Negar el perdó

3.2 Interessar-se per l'estat emotiu o de salut d'algú

3.3 Expressar sensacions físiques i percepcions sensorials

3.3.1 Dolor

3.3.2 Fred, calor

3.3.3 Son

Estic ben adormit

3.3.4 Gana, set

3.3.5 Olor

Fa/Se sent olor de/pudor de...

3.3.6 Gust

Té gust de...

És bo/dolent/salat...

3.3.7 Vista

No es veu bé

No s'hi veu bé

3.3.8 Oïda

No se sent bé

No hi sent bé

3.3.9 Tacte

3.4 Expressar un desig

4. Funció valorativa

4.1 Demanar opinions

Què en penses...?

Què en penses?

Què en penses, d'aquest programa?

Com ho veus... ?

Com ho veus?

Com ho veus, tot això?

Com el/la/... trobes?

Com el trobes, aquest plat?

Què li/et/... sembla?

Què li sembla aquest projecte?

...Què hi dius?

I tu, què hi dius?

Estàs d'acord amb/en/que... / Hi estàs d'acord / Hi estàs d'acord, amb/en/que

Hi estàs d'acord?

Hi estàs d'acord, que aprovin el Pla Hidrològic?

4.2 Donar opinions

Penso/Opino/Tinc entès que + Oració declarativa

(No) Estic d'acord amb/en/que...

(No) Hi estic d'acord

(No) Hi estic d'acord, amb/en/que...

Em sembla/Em fa l'efecte que + O Indicatiu

4.3 Donar credibilitat

4.4 Expressar dubte

Potser sí que + O Indicatiu

4.5 Expressar escepticisme

4.6 Expressar un fet com a aparent

Diria que + O Indicatiu

4.7 Expressar un fet com a versemblant

Pot ser veritat que + O Subjuntiu present

Potser sí que + O Indicatiu

No m'estranyaria que + O Subjuntiu imperfecte

4.8 Expressar un fet com a possible

Segur que/... + O Indicatiu

Segur que l'han aprovat

4.9 Expressar un fet com a impossible

4.10 Expressar un fet com a probable

DEURE + Infinitiu

Devien arribar a l'hora

Potser + O Indicatiu

Potser se n'ha oblidat

4.11 Expressar un fet com a improbable

(No) DEURE + Infinitiu

Potser (no) + O Indicatiu

4.12 Expressar un fet com a fàcil

4.13 Expressar un fet com a difícil

4.14 Expressar un fet com a conseqüència lògica d'un altre

Així, doncs,/Així que/Doncs/Per tant/ De manera que + O Indicatiu

4.15 Expressar un fet com a necessari

Cal/Caldria que + Subjuntiu present/imperfecte

4.16 Expressar un fet com a innecessari

4.17 Expressar un fet com a obligatori

Has/S'ha de + Infinitiu

4.18 Expressar un fet com a no obligatori

4.19 Expressar un fet com a prohibit

Imperatiu negatiu

4.20 Expressar un fet com a contingent

Res no et fa/feia pensar que + O Subjuntiu present/imperfecte

No té/tindria per què ...

5. Funció inductiva

5.1 Demanar ajut / un favor

Sisplau/Per favor + Imperatiu

Necessito/Necessitaria que + O Subjuntiu present/imperfet

Et fa res + Infinitiu

5.2 Expressar una petició / el desig que algú faci alguna cosa

Sisplau/Per favor + Imperatiu

M'agradaria que + O Subjuntiu imperfet

Et fa/faria res + Infinitiu

Hauries de + Infinitiu

Caldria que + O Subjuntiu imperfet

5.3 Demanar consells

Què/Com/On...he/hauria de + Infinitiu

Què/Com/On... cal/caldria que + O Subjuntiu present/imperfet

Si fossis de mi, + Interrogatiu + Condicional simple

5.4 Proposar, suggerir, recomanar una actuació, aconsellar / desaconsellar

Podríem + Infinitiu

I si + O Subjuntiu imperfet

(No) Hauries/S'hauria de + Infinitiu

Caldria que (no) + O Subjuntiu imperfet

Caldria (no) + Infinitiu

Jo, (si fos) de tu, (no) + O Condicional simple

5.5 Demanar instruccions

Interrogatiu + he/hauré/hauria de + Infinitiu

Interrogatiu + s'ha de + Infinitiu

(No) cal/caldrà/caldria que + O Subjuntiu present/imperfet

5.6 Donar instruccions

Imperatius personals i impersonals

Vine

Es gira la clau...

Has/Hauries/S'hauria de + Infinitiu

Cal/Caldria que + O Subjuntiu present/imperfet

Cal/Caldria + Infinitiu

5.7 Fer un encàrrec

5.8 Demanar autorització

Et/Li/... fa res que + O Subjuntiu present

Et/El/... molesta que + O Subjuntiu present

Et/Li/... faria res que + O Subjuntiu imperfet

Et/El/... molestaria que + O Subjuntiu imperfet

Et/Li/... fa res si + O Indicatiu present

Et/El/... molesta si + O Indicatiu present

Et/Li/... faria res si + O Subjuntiu imperfet

Et/El/... molestaria si + O Subjuntiu imperfet

5.9 Donar autorització

Imperatius

5.10 Expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa

5.10.1 Mitjançant l'expressió d'una necessitat, d'una obligació o d'un deure impersonal

Imperatius personals i impersonals

Has/Hauries/S'hauria de + Infinitiu

Cal/Caldria que + O Subjuntiu present/imperfet

Cal/Caldria + Infinitiu

5.10.2 Mitjançant l'expressió d'una condició

Si + O Indicatiu present..., O Futur

Si obres la finestra, sortirà el fum

Si + O Subjuntiu imperfet ..., O Condicional

Si obrissis la finestra, sortiria el fum

5.10.3 Mitjançant preguntes

Oració interrogativa

Tens foc?(= Dóna'm foc)

5.10.4 Mitjançant l'expressió de condicions materials

Oració enunciativa

Es tard (= Afanya't)

5.10.5 Mitjançant l'enunciació exclusiva de la cosa demanada

Que + O Subjuntiu present

Que entri el senyor...

5.10.6 Mitjançant una expressió adjectiva o adverbial

Ple, sisplau (= Ompli'm el dipòsit de gasolina)

5.11 Donar ordres

Imperatius personals i impersonals

Has/Hauries/S'hauria de + Infinitiu

Cal/Caldria que + O Subjuntiu present/imperfet

Cal/Caldria + Infinitiu

5.12 Dispensar de fer alguna cosa

Imperatius negatius personals i impersonals

No cal + Infinitiu

No cal/calìa que + O Subjuntiu present/imperfet

5.13 Advertir, avisar

Vigila/Vés en compte/Procura/... de + Infinitiu

Vigila/Vés en compte que + O Futur

Vigila/Vés en compte que no + O Subjuntiu present

T'adverteixo/T'aviso/... que + O Indicatiu

5.14 Intimidar, amenaçar

Pobre de tu que (no) + O Subjuntiu present

Ai de tu si (no) + O Indicatiu present

5.15 Animar a fer alguna cosa

Què et sembla si + O Indicatiu present

Què et semblaria si + O Subjuntiu imperfect/Indicatiu imperfect

I si + O Indicatiu present/Subjuntiu imperfect/Indicatiu imperfect

5.16 Invitar a fer alguna cosa

Imperatiu

Per què no...

5.17 Concertar una cita / quedar amb algú

Et/Us/El/... convoco/convoquem a ...

5.18 Fer reclamacions

Em van dir/... que... i (no)...

Per això demano/suggereixo...

Per la qual cosa agrairia...

5.19 Prohibir

Imperatiu negatiu

6. Funció metalingüística

6.1 Demanar la paraula

Voldria fer una observació...

Volia afegir-hi una cosa

6.2 Donar la paraula

Endavant

Si us plau/Per favor, senyor...

6.3 Precisar, explicar-se

Amb la qual cosa volia/he volgut dir...

Dit en altres paraules/d'una altra manera

6.4 Exemplificar

Posem per cas...

O, si vols/voleu...

6.5 Confirmar el seguiment del discurs

S'ha entès?

Ha quedat prou clar?

Em seguieu?/M'heu seguit fins aquí?

6.6 Enumerar i ordenar les parts d'un discurs

6.6.1 Enumerar dins d'una explicació

Per començar/Primer (de tot)

...segon...tercer...

...després...

...a continuació...

...(i) també...

...a més (a més)...

...i encara més...

...no solament/només...sinó (també)...

...(i) fins i tot...

Finalment/Per acabar.../...etcètera

6.6.2 Anunciar l'inici d'un tema

Avui..

Ara...

Tot seguit...

A continuació...

Començaré per/Per començar...

Primerament...

6.6.3 Marcar l'inici d'una digressió

Entre altres coses...

A propòsit d'això...

Deixant de banda...

Fent un parèntesi...

6.6.4 Prosseguir

Com deia/anava dient

6.6.5 Marcar el final

Per acabar...

Finalment/(i) Per fi...

Resumint...

Conseqüentment/En conseqüència...

En conclusió/Per concloure...

Ve't aquí...

Ve-t'ho aquí...

Així, doncs...

Així que...

Per tant...

Llavors/Aleshores...

6.7 Resumir

Resumint/Sintetitzant...

En resum/síntesi...

6.8 Al·ludir, evocar

Quant a...

Pel que fa a...

Referent a...

A propòsit de...

Recordem/Cal no oblidar...

6.9 Fer un incís

Abans que (no) me n'oblidi...

Ara que hi penso...

6.10 Intercalar mots falca

Bé.../Oi?.../...

6.11 Corregir-se, rectificar

O millor/potser hauria hagut de dir...

En comptes de... hauria hagut de dir...

6.12 Vacil·lar, dubtar

Què t'anava a dir

Què et volia dir

No n'estic (gaire) segur

No estic segur de/que/si...

No sé del cert si...

Potser sí/no

6.13 Traduir

6.13.1 Donar una interpretació o una traducció

D'això, se'n diu...

6.13.2 Demanar traducció

6.14 Posar èmfasi, insistir, repetir

6.14.1 Posar èmfasi sobre l'acte d'afirmar alguna cosa

Pots pujar-hi de peus

Oh, i tant com sí

Sens dubte/Sense cap mena de dubte

En pots estar ben segur

T'ho pots ben creure

És (ben) evident/cert/clar/segur/obvi/innegable+ O Indicatiu

Cal remarcar/subratllar + O Indicatiu

Cal no oblidar + O Indicatiu

Cal tenir present/en compte + O Indicatiu

Cal insistir en/que ....

6.14.2 Posar èmfasi sobre el constituent de la proposició

Que n'arriba a ser de + Adjectiu/Adverbi

Arribar a + Infinitiu + ben/prou + Adjectiu/Adverbi

És realment/veritablement/autènticament/francament + Adjectiu/Adverbi

- 6.15 Relacionar idees o conceptes dins del discurs¹³
- 6.16 Parafrasejar
- 6.17 Demanar aclariments sobre una realització lingüística
  - 6.17.1 Demanar com es pronuncia
  - 6.17.2 Demanar com s'escriu
  - 6.17.3 Dir com s'escriu
- 6.18 Demanar modulacions de la veu
  - 6.18.1 Demanar de parlar més clarament
  - 6.18.2 Demanar d'apujar la veu

Pots apujar la veu, sisplau?

- 6.18.3 Demanar d'abaixar la veu

Poden abaixar la veu, sisplau?

- 6.19 Demanar una repetició

Podria repetir-ho?

- 6.20 Demanar aclariments sobre un enunciat o sobre la intenció del parlant

No entenc què vols dir

On vols anar a parar?

Per què ho dius, això?

- 6.21 Demanar l'origen d'una informació

Com pot ser que + O Subjuntiu

- 6.22 Demanar el perquè d'un enunciat

Com pot ser que + O Subjuntiu

- 6.23 Demanar quina conseqüència o quina conclusió es deriva d'un enunciat

I (així/aleshores/doncs/...) què?

- 6.24 Interpretar, comprendre el contingut d'un enunciat

- 6.25 Mostrar interès pel contingut d'un enunciat

---

¹³ Per relacionar idees o conceptes dins d'un discurs s'utilitzen les *Nocions generals* de relació dins de l'enunciat, que estan explicitades en el *Nivell Llindar* i que s'adjunten a continuació.

Relacions de predicció verbal: agent, objecte, destinatari, beneficiari, instrument, lloc, temps, manera

Relacions atributives: d'essència, d'identificació, de propietat, d'estat

Relacions de correspondència i contrast

Relacions discursives: conjunció, disjunció, alternança, equivalència, oposició / concessió, inclusió / exclusió, causa / motiu, efecte / conseqüència, intenció / finalitat / destinació, condició

6.26 Expressar acord amb un enunciat

Estic d'acord en/amb/a/de/que...

Hi estic d'acord

Hi estic d'acord, en/amb/a/de/que...

6.27 Expressar desacord amb un enunciat

No estic d'acord en/amb/a/de/que...

No hi estic d'acord

No hi estic d'acord, en/amb/a/de/que...

6.28 Fer callar

IV. Elements formals de la llengua

En el Capítol I.A s'han explicat els components de morfosintaxi, de gramàtica textual i de lèxic característics dels diversos tipus de text segons la seva funció: narratiu, descriptiu, argumentatiu, explicatiu, dialògic i instructiu o directiu, per quan calgui treballar aquests textos individualitzadament. Aquí es completa el repertori prenent com a base el Cicle Superior (cursos 4t i 5è) del Projecte Curricular de Centre¹⁴ del Departament de Català de l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona-Drassanes. Aquest document conté els apartats de components gramaticals: morfosintaxi, usos sintàctics i semàntics, i gramàtica textual; fonètica i fonologia; aspectes gràfics i ortogràfics, i lèxic. Té el gran avantatge que ha estat dissenyat per professors que estan impartint classes en aquests cursos i que reconeixen els elements més necessaris per poder dur a terme intercanvis lingüístics amb la màxima adequació, correcció i matisació. De components formals de la llengua, se'n pot trobar un repertori més extens al Currículum per al Cicle Superior d'Escoles Oficials d'Idiomes¹⁵.

1. Components gramaticals

1.1 Morfologia, usos sintàctics i semàntics de

1.1.1 Determinants

- Abstracció i intensitat (el mal anomenat “*lo*” neutre)

1.1.2 Numerals cardinals, ordinals

- Casos especials amb flexió de nombre i gènere
- Convencions per a les abreviatures

1.1.3 Quantificadors

- Casos conflictius dels quantificadors (*molt, gaire, massa...*)

1.1.4 Indefinits: determinants i pronoms

- Qüestions de registre (*ambdós / tots dos*)

1.1.5 Substantius i adjectius

- Casos especials i excepcionals
- Marques de gènere i sexe

1.1.6 Verb

- Confusions de conjugació (*admetre, emetre...*)
- Terminacions en so velar (*conec, aparec...*)

---

¹⁴ *Projecte Curricular de Centre, Cicle Superior*. Departament de Català. Escola Oficial d'Idiomes Barcelona-Drassanes. 2001.

¹⁵ *Currículum del cicle superior dels ensenyaments d'idiomes a Catalunya, secció català*. DOGC, Decret 312/1997, de 9 de desembre de 1997.

- Terminacions irregulars en el participi (*entès, resolt, establert...*)
- Usos normatius d'algunes formes verbals en contrast amb usos vulgars, col·loquials o dialectals (*digues-me / digue'm, tenir / tindre...*)
- Imperatiu. Formes velars de l'imperatiu
- Subjuntiu. Casos especials del subjuntiu (col·loquialismes i dobles formes)

1.1.7 Perífrasis

- d'obligació, de possibilitat, de probabilitat i de necessitat: *haver de / deure / caldre*
- d'imminència: *estar a punt de + Infinitiu, anava a + infinitiu*

1.1.8 Verbs de règim preposicional d'ús freqüent

1.1.9 Verbs que es conjuguen amb pronom: *veure-hi, sentir-hi, fer-se, tornar-se, tornar-hi, anar-se'n...*

1.1.10 Terme predicatiu. Concordança amb subjecte i verb

1.1.11 Sintagma adverbial

- Modificadors del verb: adverbis i locucions adverbials de lloc, de temps, de manera, de quantitat o grau, d'ús freqüent
- Posició dins de l'oració i conseqüències dels canvis de la posició canònica

1.1.12 Preposicions

- Localització espacial i temporal
- Canvi i caiguda de preposicions
- Usos conflictius d'algunes preposicions: *per/per a, fins/ fins a, a/en/amb, de*
- Algunes locucions prepositives. *Com, com a, en tant que...*

1.1.13 Pronoms febles

- Substitució pronominal dels complements nominals i verbals
- Ordre, posició, morfologia i convencions ortogràfiques
- Pronoms de 1a i 2a persona
- Pronoms de 3a persona: *el, la, els, les, li, (hi)*
- Pronom reflexiu *es*
- Pronom neutre *ho*
- Pronoms adverbials *en, hi*

1.1.14 Combinacions pronominals:

- [em, et, es, ens, us] + [el, la, els, les, hi, en, ho]
- li + [el, la, els, les, en, ho]
- els + [el, la, els, les, en, ho]
- es + [ho, el]
- Algunes combinacions de tres pronoms

1.1.15 Ús de *ser*, *estar* i *haver-hi* en les localitzacions

1.1.16 Oracions

- De predicat nominal (usos de *ser* i *estar* i de verbs predicatius)
- De predicat verbal en oracions: transitives, intransitives, de règim preposicional i impersonals
- Diferents formes de passivització: passiva reflexiva
- Frases amb verbs impersonals

1.1.17 Oracions subordinades

1.1.18 Interferències sintàctiques d'altres llengües en els usos dels connectors

1.1.19 Subordinades substantives: conjuncions i elements d'enllaç

1.1.20 Subordinades adjectives

- Relatius (amb o sense preposició) en usos col·loquials i normatius
- Classes d'oracions: especificatives i explicatives
- Oracions de relatiu substantives
- Incorreccions més freqüents en l'ús dels relatius

1.1.21 Subordinades adverbials

- Estructures
- Ús del gerundi en les subordinades adverbials
- Tipus d'oracions: temporals, locatives, modals, quantitatives, causals, finals, consecutives, condicionals i concessives

1.2 Gramàtica textual

1.2.1 Referència lingüística: anàfora i dixi

1.2.1.1 Correspondència entre pronoms, adjectius possessius i formes verbals en els tractaments formals i informals (discriminació *tu* / *vostè* / *vós* / *vosaltres* / *vostès*)

1.2.1.2 Abús dels possessius

1.2.1.3 Utilització anafòrica dels possessius i dels demostratius

1.2.1.4 Pronoms febles

- Discriminació en l'ús dels pronoms segons els elements que substitueixen explicables pel text o pel context (*li / el; lo / ho / el; li / hi; els / les; en / el, la, els, les / ho; en / ø; en / hi / ho; hi / ø...*)
- Algunes combinacions de dos pronoms (*l'hi / se'l / s'ho...*)
- Pronominalització del subjecte en casos de modificació de l'ordre de la frase. Estructures senzilles
- Algunes solucions pronominals segons el canal i el registre (*coneixe'l / conèixer-lo*)
- Discriminació en l'ús d'algunes combinacions pronominals segons el canal i el registre (*li ho / l'hi; li'n / n'hi; els el, els la / els hi*)

1.2.1.5 Indefinits i quantificadors

1.2.1.6 Sintagma adverbial

- Modificadors del verb i modificadors de l'oració
- Locucions adverbials: usos anafòrics i díctics

1.2.1.7 Ús dels pronoms relatius

1.2.2 Connexió (ús d'elements d'enllaç: connectors, marcadors textuais, conjuncions...)

1.2.2.1 Text i context: l'organització del discurs

1.2.2.2 Connectors temporals com a elements d'ordre del discurs

1.2.2.3 Connectors i elements de referència d'altres tipus entre oracions: (adverbis, conjuncions, pronoms relatius...)

1.2.3 Relacions temporals o d'altres tipus (els temps verbals que mantenen la correlació lògica del discurs i que depenen uns dels altres)

1.2.3.1 Verb

- Perfet simple i perfet perifràstic: ús segons el registre
- Discriminació en l'ús de temps passats. Contrast de perfet, indefinit i imperfet

1.2.3.2 Correlació verbal en les oracions subordinades

- Correlació verbal en oracions subordinades condicionals simples i temporals

1.2.3.3 Oració subordinada adverbial

1.2.3.4 Ús del gerundi

1.2.3.5 Discriminació de l'ús del subjuntiu i de l'indicatiu

1.2.4 Altres elements que afavoreixen la cohesió

1.2.4.1 Entonació

1.2.4.2 Alteracions en l'ordre canònic de paraules que impliquen l'aparició d'elements anafòrics o canvis en la puntuació (ex: diferents formes de passivització, estructura de l'oració simple: alteracions en l'ordre dels seus components, construccions emfàtiques, el discurs directe)

1.2.4.3 Puntuació: diferents usos dels signes de puntuació

1.2.4.4 Sinonímia-antonímia, els camps lèxics...

1.2.2.5 Elements paralingüístics (mots crossa, recursos gestuals)

2. Fonètica i fonologia

2.1 Pronunciació dels sons vocàlics

2.2 Pronunciació dels sons consonàntics

2.3 Pronunciació i relació amb les grafies corresponents d'algunes paraules que s'acostumen a pronunciar malament: formes dels verbs acabats en *-iar* (*estudio, estudiin*), algunes sonoritzacions o ensordiments inadequats...

2.4 Alguns fenòmens de fonètica sintàctica: reconeixement i producció de: sonoritzacions, geminacions, elisions, emmudiments, sensibilitzacions i enllaços fònics. Relació entre aquests fenòmens i les grafies corresponents

2.5 Entonació de frases

2.6 Reconeixement de les diverses variants dialectals

3. Aspectes gràfics i ortogràfics

3.1 Apòstrof

- En l'article i en la preposició *de*: excepcions i casos especials
- Apostrofació en títols d'obres, en noms estrangers, en abreviacions, etc.

3.2 Apòstrof i guionet en els pronoms febles: excepcions

3.3 Guionet en els numerals i en algunes paraules compostes d'ús freqüent

3.4 Contracció: la combinació preposició o *ca* (*casa de*) + article davant de vocal o de consonant

3.5 Normes d'accentuació

- Tonicitat, separació de síl·labes, diftongs i hiatus
- Casos especials d'accentuació (adverbis acabats en *-ment*, mots compostos i accents diacrítics)

3.6 Dièresi

- Dièresi i accentuació en els verbs acabats en *-air*, *-eir*, *-uir* (*agraïm*, *obeïa*, *conduit*)
- Dièresi en paraules en què no marca síl·laba tònica
- Dièresi en formes verbals d'ús poc freqüent

3.7 Ortografia de les vocals a i e en síl·laba àtona.

- Excepcions més freqüents
- Irregularitats verbals en el radical (*trec/traïem*)

3.8 Ortografia de les vocals o i u en síl·laba àtona

- Excepcions més freqüents
- Irregularitats verbals en el radical (*surto/sortim*, *vulguem/volgués*).

3.9 Grafies etimològiques: a / e, o / u, h, b / v, l / ll, s-ss / c-ç, s/z...

3.10 Grafia dels verbs acabats en *-iar* (*estudio*, *estudiïn...*)

3.11 Alteracions ortogràfiques en el substantiu, l'adjectiu i el verb (*j / g, ç / c, c / q...*)

3.12 Ortografia dels sons /s/ i /z/

3.13 Ortografia dels sons /t/ i /d/

3.14 Ortografia dels sons /p/, /t/ i /k/. Terminacions verbals (*rep*, *sap...*)

3.15 Grafia de la s i de la r en paraules prefixades i compostes

3.16 Grafies finals: *-ig* / *-tx*

3.17 Grafies medials *-tg-* / *-tj-* / *-tx-*

3.18 Ús de les grafies: *b / v, l / ll, qu / cu, mp / m / n, h*; en paraules d'ús freqüent

3.19 Consonants geminades

3.20 Qüestions gràfiques d'estil

- Ús de la majúscula i la minúscula
- Abreviatures
- Sigles
- Separació de paraules a final de línia
- Sagnat de paràgrafs
- Distribució espacial de la informació en documents molt codificats

4. Lèxic

4.1 Nocions generals de la formació del lèxic català

4.2 Interferències lèxiques més freqüents (calcs i barbarismes)

4.3 Formació de mots. Derivació a partir dels afixos més productius. Habilitació

4.4 Vulgarismes, cultismes i neologismes. Sinònims relacionats amb el registre, amb el context i amb el grau d'especialització i de precisió

4.5 Mots polisèmics: precisió lèxica

4.6 Mots antònims

4.7 Mots compostos (substantius formats per verb + substantiu, per substantiu + adjectiu, per adjectiu + substantiu, per substantiu + substantiu, adjectius formats per substantiu + adjectiu o per adjectiu + adjectiu)

4.8 Expressions i frases fetes d'ús freqüent

4.9 Recursos expressius: eufemismes, metàfores, metonímia, comparacions; expressions populars i frases fetes

4.10 Lèxic propi del món de l'administració i el comerç

4.11 Abreviatures i altres codis o símbols

4.12 Nominalització: adjectius, infinitius, participis i oracions en funció nominal

SEGONA PART

Programació d'un cicle superior d'ensenyaments de llengua catalana a adults, pensada per als departaments de català de les escoles oficials d'idiomes de Catalunya

En aquesta part del treball s'ha fet una programació en dos nivells perquè pugui ser utilitzada, sobretot, pels departaments de català de les escoles oficials d'idiomes de Catalunya.

A partir dels inventaris de la primera part, es feia difícil articular una programació, coherent amb la metodologia del treball, que reunís tots els continguts que hi són descrits. Finalment s'ha optat per organitzar tots els continguts tenint en compte els rols dels aprenents en àmbits diversos; és a dir, s'ha programat amb l'objectiu de considerar l'aprenent com a usuari de llengua en diverses actuacions de la seva vida, des de les relacions més íntimes i privades, fins a les més externes i socialitzadores.

Prenent com a referència els àmbits i els temes descrits al capítol I.B, s'ha caracteritzat l'aprenent com a usuari de llengua en:

1. L'esfera privada

- Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys

2. L'esfera social, laboral i de relació amb l'Administració

2.1 L'esfera social

- Usuaris de serveis privats: manteniment i reparacions
- Usuaris de companyies immobiliàries
- Usuaris d'entitats bancàries
- Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics i privats)

2.2 L'esfera laboral

- Usuaris del mercat laboral
  - Buscant feina
  - Com a treballadors

2.3 La relació amb l'Administració

- Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència...

3. L'esfera cultural i esportiva

- Usuaris dels mitjans de comunicació
- Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...

4. L'àmbit acadèmic

- Usuaris de centres educatius (alumnes)

A partir d'aquest eix s'ha desenvolupat la programació per a cada nivell.

Com que, per qüestions òbvies d'espai, una sola graella no abasta tots els continguts, s'han hagut de segmentar i haurà de ser l'usuari d'aquest material qui haurà de confeccionar tot el llençol, superposant les graelles que es donen a continuació.

Comentaris sobre les graelles

- Cal remarcar que en aquestes graelles s'hi ha introduït tots els continguts de la primera part del treball excepte els elements formals de la llengua, que s'hi incorporarien en un grau més alt de concreció, un cop decidides les unitats didàctiques i els objectius comunicatius, lingüístics... per a cada una d'elles.
- Aquestes graelles s'han elaborat per a dos nivells tenint en compte el grau de dificultat i complexitat que ofereixen els textos que s'hi proposen; però cada usuari d'aquest material pot intercanviar els textos, i, consegüentment, les activitats, temes i funcions que hi corresponen, segons les necessitats dels seus aprenents.
- Els subàmbits que s'han proposat dins de cada àmbit, considerant les necessitats dels usuaris en tant que parlants en la societat catalana (usuaris del mercat laboral, usuaris dels mitjans de comunicació...), poden obviar-se o canviar-se segons les necessitats dels aprenents a qui vagi adreçada la programació, sempre tenint en compte, però, que caldrà cobrir tots els tipus de textos, temes, funcions i activitats.
- Les graelles corresponents a l'apartat 1: Tipus de text (segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen l'actuació comunicativa i el canal), activitats lingüístiques i temes s'han elaborat tenint en compte els tipus de textos: orals i escrits, productius i receptius (Com s'ha dit en el capítol I.B, apartat 2, qualsevol text productiu és també receptiu.).
- En les graelles corresponents a l'apartat 2: Funcions lingüístiques i tipus de text (pel que fa a la funció), s'hi inclouen els tipus de textos pel que fa a la funció i les funcions i les subfuncions lingüístiques que poden aparèixer tenint en compte els diferents tipus de textos (tant pel que fa a la funció com a l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen l'actuació comunicativa i el canal). Trobareu exponents lingüístics corresponents a les funcions lingüístiques al capítol III; podeu consultar també *El Nivell Llindar per a la Llengua Catalana*.

- En les graelles de l'apartat 1, cada subàmbit proporciona uns determinats tipus de textos; en alguns són més propicis els textos orals, en d'altres els escrits, en uns els productius i en d'altres els receptius. Per tenir el conjunt dels textos de tot el subàmbit caldrà mirar la programació unint totes les graelles de l'apartat.
- En les graelles corresponents a l'apartat 1, veureu que en cada àmbit s'ofereix un ventall ampli de tipus de textos, activitats lingüístiques i temes. Igualment, en l'apartat 2, s'ofereix un ventall ampli de funcions i subfuncions lingüístiques. Serà a l'hora de dissenyar les unitats didàctiques per nivells que s'haurà de seleccionar quin repertori se'n tria per a cada unitat.

1. Programació del primer nivell

1.1 Tipus de text (segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen l'actuació comunicativa i el canal), activitats lingüístiques i temes

1.1.1 Pel que fa a als textos orals productius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Converses informals sobre temes diversos cara a cara - Converses informals sobre temes diversos per telèfon - Discussions i intercanvi d'opinions - Missatges per contestador telefònic	<ul style="list-style-type: none"> - Dur a terme breus intercanvis cara a cara o per telèfon amb intencions comunicatives diverses: informativa, justificativa, de disculpa (Per ex. quedar, anul·lar una cita...) - Mantenir converses informals sobre temes diversos (vg. temes) - Deixar missatges a contestadors telefònics	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: família, estats físics i anímics, ideologia i creences... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres, festes, afeccions, vacances... - Viatges: països i llocs d'interès turístic... - Actualitat: pensament, societat, cultura... - Condicions atmosfèriques i clima

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (1)	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Converses formals o mitjanament formals - Intercanvi d'opinions - Missatges per contestador telefònic 	<ul style="list-style-type: none"> - Sol·licitar un servei d'instal·lació o una obra, explicant-ne les característiques. Concretar dia i hora... - Informar sobre una avaria: descriure-la, explicar l'evolució del desperfecte... - Parlar del desenvolupament d'una feina amb els professionals (fusters, paletes...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: manteniment, objectes i equipaments domèstics, mobiliari i decoració, tipus d'habitatge... - Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Converses mitjanament formals - Opinions i comentaris 	<ul style="list-style-type: none"> - Demanar i donar informació sobre les característiques d'un habitatge 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: situació, lloguer i compra d'habitatges, tipus d'habitatge, serveis comunitaris, entorn social, entorn físic - Serveis públics o privats: entitats bancàries

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (2)	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Converses formals o mitjanament formals - Intercanvi d'opinions - Notificacions de fets relacionats amb el servei 	<ul style="list-style-type: none"> - Demanar una prestació bancària - Negociar condicions dels serveis bancaris (per ex.: cobrament de rebuts, imposicions de diners...) - Notificar pèrdues o robatoris 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Actualitat: economia
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Converses mitjanament formals sobre procediments, instruccions per utilitzar un servei... - Intercanvis breus per demanar i donar informació concreta: sol·licitar una visita... - Intervencions monològiques: narracions, descripcions de mals... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demanar cita per una visita mèdica i una assistència urgent - Demanar explicacions sobre l'assistència sanitària d'un servei mèdic - Fer una reclamació amb motiu d'alguna incidència no previsible (per ex.: endarreriment d'una cita...) - Explicar (per telèfon) breument una malaltia 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: hospitals, ambulatoris i centres d'assistència primària; serveis d'urgències; pacients i personal sanitari; sanitat social i assegurances mèdiques

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: buscant feina	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes - Converses formals: contractant-contractat - Intervencions monològiques explicatives 	<ul style="list-style-type: none"> - Mantenir una entrevista per a una contractació laboral utilitzant les funcions socialitzadora i metalingüística adequades - Donar informació personal: dades, experiència laboral, currículum educatiu... - Proposar actuacions i expressar desitjos 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina, condicions de treball, legislació laboral, formació professional i perspectives de feina - Informació personal: estudis i titulacions

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Converses mitjanament formals sobre serveis i procediments a seguir per aconseguir-los - Intercanvis breus per demanar i donar informació concreta: sol·licitar una visita... - Trucades telefòniques a la policia i als serveis d'emergència - Explicacions d'incidències o fets a la policia i als serveis d'emergència 	<ul style="list-style-type: none"> - Sol·licitar informació sobre els serveis i els procediments a seguir per obtenir-los - Sol·licitar un servei determinat i dur a terme els tràmits per obtenir-lo (per ex.: donar dades, aportar informació...) - Trucar a la policia i als serveis d'emergència - Explicar incidències o fets a la policia i als serveis d'emergència - Fer una denúncia a comissaria, explicant les circumstàncies dels fets denunciats - Expressar hipòtesis sobre un delictes, les causes d'una avaria, un desperfecte... - Demanar instruccions per actuar ràpidament - Demanar consells per actuar amb eficàcia 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: administració pública, serveis d'emergència, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis sanitaris, serveis de transports públics... - Habitatge i llocs de residència: situació, tipus d'habitatge, mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells...

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Intervencions monològiques, per enregistrar en un contestador telefònic, per expressar opinió a mitjans de comunicació - Converses, en antena, amb presentadors o locutors de ràdio i TV 	<ul style="list-style-type: none"> - Trucar a un programa de ràdio o de televisió per enregistrar en un contestador telefònic una opinió, la sol·licitud de participar en algun concurs o programa, sol·licitar un disc... - Participar telefònicament o en directe en un programa per explicar un fet viscut o del qual s'ha estat testimoni... - Participar telefònicament o en directe en un programa per participar en un concurs... 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres; menjar a casa o a fora: receptes, restaurants; temps lliure: afeccions (televisió, ràdio, música, col·leccions, lectura, Internet...), activitats culturals (cinema, teatre, concerts, exposicions), activitats esportives; temps lliure: vacances... - Viatges: països i llocs d'interès turístic, apreciacions personals sobre un viatge... - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis sanitaris...
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Lectures en veu alta de textos diversos - Exposicions (amb suport escrit) de caràcter informatiu - Narracions de contes - Narracions d'acudits - Cançons - Recitacions de poemes 	<ul style="list-style-type: none"> - Llegir textos d'àmbit cultural en veu alta - Explicar esdeveniments esportius, actes públics, espectacles... - Narrar l'argument d'una obra de teatre, d'un pel·lícula, d'un llibre... amb ordre i coherència - Cantar o recitar cançons - Recitar poemes 	<ul style="list-style-type: none"> - Temps lliure: afeccions, activitats culturals, activitats esportives,,, - Actualitat: societat, cultura, pensament...

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Intercanvis breus per demanar i donar informació concreta: tràmits de matriculació, condicions d'admissió, característiques del centre... - Converses amb professors o altres alumnes, col·loquials o mitjanament formals, relacionades amb aquest àmbit - Lectures en veu alta de textos no específics - Narracions d'un fet o d'una història - Exposicions breus de temes d'interès personal - Instruccions sobre funcionament d'aparells o estris relacionats amb l'àmbit 	<ul style="list-style-type: none"> - Dur a terme els intercanvis necessaris per conèixer les característiques i les condicions d'un centre i poder-s'hi matricular - Conversar amb professors o alumnes sobre l'activitat lectiva (per ex.: comentar un treball, exàmens...) - Llegir en veu alta un text relacionat amb l'àmbit educatiu - Intervenir en reunions informals entre companys per explicar algun fet o exposar un punt de vista relacionat amb l'àmbit educatiu - Intervenir a classe per demanar aclariments, ampliacions d'alguna idea... al professor o a altres companys - Demanar i explicar el funcionament de normatives, aparells ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: relacions amb l'administració acadèmica; activitat docent: llibres de text o de consulta, aules especials (biblioteques, laboratoris...)

1.1.2 Pel que fa a als textos escrits productius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Notes - Postals - Cartes - Correus electrònics - Invitacions - Dedicatòries 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar una nota o un avís a un familiar o un company - Redactar una postal: per felicitar algú, quan s'està de viatge... - Redactar una carta o un correu electrònic per: interessar-se per algú, expressar estats d'ànim, opinar, expressar dubtes, demanar consells, proposar fer coses conjuntament... - Redactar textos d'invitacions diverses: festes, aniversaris, casaments... - Redactar dedicatòries per obsequiar algú, fent referències explícites a la relació comuna - Redactar un text per enregistrar-lo en un contestador telefònic 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: família, estats físics i anímics, ideologia i creences... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres, festes, afeccions, vacances... - Viatges: països i llocs d'interès turístic... - Actualitat: pensament, societat, cultura... - Condicions atmosfèriques i clima

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Notes o avisos de trucades - Correus electrònics - Faxos 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar una nota o un correu electrònic per a un tècnic explicant una avaria o un desperfecte - Redactar faxos per adjuntar-hi la documentació pertinent 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: manteniment, objectes i equipaments domèstics, mobiliari i decoració, tipus d'habitatge... - Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Anuncis - Informes 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar un anunci per sol·licitar un habitatge, descrivint-ne les característiques imprescindibles - Redactar un anunci per oferir un habitatge, descrivint-ne les característiques que presenta - Fer un informe sobre l'estat d'un habitatge 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: situació, lloguer i compra d'habitatges, tipus d'habitatge, mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells, objectes i equipaments domèstics, serveis comunitaris, entorn social, entorn físic: paisatge, flora i fauna...
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Impresos - Autoritzacions 	<ul style="list-style-type: none"> - Emplenar impresos bancaris - Escriure una carta autoritzant alguna operació bancària o per donar d'alta o de baixa alguna prestació bancària 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Formularis - Fulls de reclamacions - Fulls de suggeriments 	<ul style="list-style-type: none"> - Emplenar formularis - Redactar una queixa o fer una reclamació per un mal servei o per un servei no rebut - Redactar un document suggerint alguna conducta de millora pel servei 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: hospitals, ambulatoris, centres d'assistència primària; serveis d'urgències; pacients i personal sanitari; seguretat social i assegurances mèdiques

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: buscant feina	<ul style="list-style-type: none"> - Anuncis de demanda/oferta de feina - Cartes de sol·licitud d'una feina - Currículums - Formularis - Exàmens o proves de selecció 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar un anunci d'oferta o de demanda d'una feina - Escriure una carta sol·licitant una feina - Redactar un currículum - Emplenar formularis per a la contractació d'una feina - Realitzar un examen o una prova de selecció per obtenir una feina 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina, condicions de treball, legislació laboral, formació professional i perspectives de feina - Informació personal: estudis i titulacions, professió, família - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús...

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Impresos - Formularis - Instàncies - Sol·licituds - Fulls o cartes de reclamacions - Fulls o cartes de suggeriments - Informes d'incidències: robatoris, baralles... 	<ul style="list-style-type: none"> - Emplenar formularis i impresos - Redactar instàncies i sol·licituds - Redactar una queixa o fer una reclamació per un mal servei o per un servei no rebut - Redactar un document suggerint alguna conducta de millora pel servei - Redactar informes d'incidències: robatoris, baralles... 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial: declaracions, assegurances... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Cartes adreçades al director d'un programa de ràdio o TV - Cartes d'opinió per ser llegides a la ràdio o la TV - Correus electrònics adreçats al director d'un programa de ràdio o TV - Correus electrònics per expressar l'opinió per la ràdio o la TV - Cartes al director d'una publicació per expressar opinió sobre serveis, actualitat política, cultural, per explicar algun fet rellevant... - Notícies breus per a butlletins o revistes d'àmbit restringit 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar cartes adreçades al director d'una publicació o d'un mitjà audiovisual - Redactar cartes o correus electrònics per ser llegits a la ràdio o la TV - Redactar notícies breus per a publicacions d'àmbit restringit 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: afeccions (televisió, ràdio, revistes, diaris...) - Actualitat: política, economia, societat, ètica i religió, cultura, pensament... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Ressenyes d'espectacles - Cartes al director d'una publicació sobre temes d'aquest àmbit 	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure ressenyes resumint i explicant les característiques d'un espectacle - Escriure una narració breu - Escriure una carta al director d'una publicació per remarcar algun espectacle o fet relacionat amb aquest àmbit 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: afeccions (música, col·leccions, lectura, Internet...), activitats culturals (cinema, teatre, concerts, exposicions...), activitats esportives... - Actualitat: cultura, esports, pensament... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Impresos - Fitxes - Apunts - Esquemes - Guions - Exercicis - Exàmens - Composicions lliures - Diaris de classe 	<ul style="list-style-type: none"> - Emplenar impresos i fitxes - Prendre apunts - Dissenyar esquemes i guions - Resoldre exercicis i exàmens - Escriure composicions de tema lliure - Escriure un diari de classe 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: relacions amb l'administració acadèmica, activitat docent: cursos, llibres de text i de consulta, avaluació... - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús (Temes diversos relacionats amb les activitats)

1.1.3 Pel que fa a als textos orals receptius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Distingir entre fets i opinions - Identificar els rols dels parlants - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent, l'entonació	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: estudis, titulació, família, característiques físiques, caràcter, temperament i conducta personal, ideologia i creences - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (1)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Avisos i anuncis emesos per ràdio o TV - Textos publicitaris emesos per ràdio o TV 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tema del text - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Extreure informació específica - Seguir instruccions i indicacions - Fer ús del suport visual com a suport d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: manteniment, objectes i equipaments domèstics, mobiliari i decoració, tipus d'habitatge... - Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: establiments, productes, preus i sistemes de pagament
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Lectures de contractes de lloguer o de venda - Anuncis d'habitatges 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tema del text - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar punts principals del text - Reconèixer elements puntuals - Identificar la funció del text - Extreure informació específica 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: lloguer i compra d'habitatges, tipus d'habitatge, serveis comunitaris, entorn social, entorn físic - Serveis públics o privats: entitats bancàries, àmbit legislatiu i judicial: contractes

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (2)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Anuncis emesos per ràdio o TV - Textos publicitaris emesos per ràdio o TV 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tema del text - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Extreure informació específica - Seguir instruccions i indicacions - Fer ús del suport visual com a suport d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Actualitat: economia - Habitatge i llocs de residència: lloguer i compra d'habitatges - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniment: compres: preus i sistemes de pagament
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Explicacions del personal sanitari (instruccions, consells) 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar punts principals del text - Identificar la funció del text - Extreure informació sobre fets - Extreure informació específica - Distingir entre fets i opinions - Seguir instruccions i indicacions - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil... dels parlants - Deducir significat: literal, funcional... 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: pacients i personal sanitari malalties i especialitats mèdiques - Informació personal: estats físics i anímics: el cos i els seus moviments, sensacions i percepcions, estats d'ànims, mals, malalties i accidents

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: buscant feina	<ul style="list-style-type: none"> - Explicacions de temes relacionats amb aquest àmbit, de caràcter no específic. - Reportatges o programes sobre el mercat laboral... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar punts principals del text - Extreure informació específica - Distingir entre fets i opinions - Identificar el rol dels parlants - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules socials... - Reconèixer l'èmfasi, el to de la veu, l'accent i l'entonació - Reconèixer l'actitud dels interlocutors - Reconèixer la relació entre els interlocutors, els estats d'ànim, els sentiments, les intencions... 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina, condicions de treball, legislació laboral, formació professional i perspectives de feina - Informació personal: estudis i titulacions

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Notícies per la ràdio o la TV sobre serveis de l'Administració Pública - Avisos i anuncis per altaveu - Instruccions o recomanacions sobre una incidència, cara a cara o per telèfon - Avisos per ràdio o TV sobre seguretat ciutadana, recomanacions per evitar sinistres, instruccions a seguir en casos d'emergència 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tema del text - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Extreure informació específica - Extreure informació sobre fets - Seguir instruccions i indicacions - Reconèixer l'àmbit de la interacció - Fer ús del suport visual com a suport d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis d'emergència, serveis sanitaris, serveis de transports públics... - Actualitat: societat

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (1)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Notícies d'àmbit general - Programes de ràdio o TV de caràcter lúdic: concursos, entrevistes... - Retransmissions esportives - Reportatges sobre temes generals 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tema del text - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Extreure informació sobre fets - Extreure informació específica - Seguir instruccions i indicacions - Reconèixer l'àmbit de la interacció - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules socials - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent i l'entonació - Fer ús del suport visual com a suport d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: afeccions (televisió, ràdio, música, col·leccions, lectura, Internet...), activitats culturals (cinema, teatre, concerts, exposicions), activitats esportives; temps lliure: vacances... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (2)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Pel·lícules - Obres de teatre - Recitals de cançons 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar els punts principals del text - Identificar el rol dels parlants - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules socials... - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent i l'entonació - Reconèixer l'actitud dels interlocutors - Reconèixer la relació entre els interlocutors, els estats d'ànim, els sentiments, les intencions - Interpretar el text per l'actitud, l'estil... dels parlants - Fer ús del suport visual com a suport de la informació - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Actualitat: cultura - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Explicacions de temes relacionats amb aquest àmbit, de caràcter no específic 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar els punts principals del text - Identificar la funció del text - Extreure informació sobre fets - Extreure informació específica - Seguir instruccions i indicacions - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent i l'entonació - Deducir significat a partir del context - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: activitat docent

1.1.4 Pel que fa a als textos escrits receptius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes - Biografies - Diaris - Epistolaris 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Demostrar comprensió puntual del text - Reconèixer elements puntuals - Reconèixer la relació entre els personatges, els estats d'ànims, els sentiments, les intencions... - Distingir fets d'opinions - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... - Inferir a partir de la informació que es dona en el text 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: estudis i titulacions, professió, família, estats físics i anímics, caràcter, temperament i conducta personal, ideologia i creences... - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina, condicions de treball, formació professional i perspectives de feina - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: relacions electives i associatives (reunions, trobades amb amics, festes), afeccions, activitats cultural, activitats esportives, vacances... - Viatges: països i llocs d'interès turístic, apreciacions personals sobre un viatge... - Actualitat: pensament, societat, cultura...

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (1)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Textos publicitaris escrits - Factures, rebuts, pressupostos 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Deducir significat a partir del context - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells, objectes i equipaments domèstics, manteniment, pressupost i despeses... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: establiments, productes, preus i sistemes de pagament
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Contractes de lloguer o de compra 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Reconèixer elements puntuals - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic... 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells, objectes i equipaments domèstics, manteniment, serveis comunitaris... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: preus i sistemes de pagament - Serveis públics i privats: àmbit legislatiu i judicial: contractes

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (2)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Notificacions escrites d'entitats bancàries - Opuscles informatius de les entitats bancàries sobre crèdits per la compra d'un habitatge, un cotxe, assegurances de la llar... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Activitat quotidians, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: preus i sistemes de pagament
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Formularis de receptes, d'altres i baixes... - Prospectes informatius sobre malalties, medicaments... 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Seguir instruccions i indicacions - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: estats físics i anímics: mals, malalties i accidents - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: hospitals, ambulatoris, centres d'assistència primària, serveis d'urgències, malalties i especialitats mèdiques, seguretat social i assegurances mèdiques

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: buscant feina	<ul style="list-style-type: none"> - Anuncis de feina - Contractes laborals - Reglamentacions i normatives laborals 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Seguir instruccions i indicacions - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Inferir a partir de la informació que es dóna en el text - Fer ús d'índicis com subtítols, il·lustracions, tipologia - Deduir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina, condicions de treball, legislació laboral, formació professional i perspectives de feina - Serveis públics i privats: àmbit legislatiu i judicial: normatives, contractes...

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Textos informatius (explicatius, descriptius i instructius) de les administracions: divulgació de serveis, normatives de comportament... - Formularis de denúncies - Fullets informatius en casos d'emergències - Avisos a la premsa sobre seguretat ciutadana, recomanacions per evitar sinistres, instruccions a seguir en casos d'emergència 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Seguir instruccions i indicacions - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Deducir significat a partir del context - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis sanitaris, transports públics, administració pública, serveis d'emergència - Actualitat: societat

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (1)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Articles d'actualitat, divulgatius... de diaris i revistes - Reportatges - Pàgines d'Internet 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Identificar el tema del text - Reconèixer elements puntuals - Reconèixer l'àmbit on es desenvolupa el text - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Distingir fets d'opinions - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... - Inferir a partir de la informació que es dona en el text 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: afeccions (revistes, diaris, Internet) activitats esportives, activitats culturals: cinema, teatre, concerts, exposicions... - Viatges: països i llocs d'interès turístic, apreciacions personals sobre un viatge - Actualitat: política, economia, societat, cultura, pensament - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (2)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Còmics i fotonovel·les - Lletres de cançons - Obres de teatre - Poemes - Narracions - Revistes esportives 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Reconèixer l'àmbit on es desenvolupa el text - Reconèixer l'actitud del narrador o dels personatges - Reconèixer la relació entre els personatges, els estats d'ànims, els sentiments, les intencions... - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Deduir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... - Inferir a partir de la informació que es dóna en el text 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: afeccions: lectura (llibres, revistes), activitats esportives, activitats culturals: cinema, teatre, concerts, exposicions... - Actualitat: cultura - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Definicions al diccionari - Entrades d'enciclopèdies - Enunciats d'exercicis - Enunciats d'exàmens - Explicacions gramaticals 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Seguir instruccions i indicacions - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Deducir significat a partir del context - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: llibres de text i de consulta, avaluació - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

1.2. Funcions lingüístiques i tipus de text (pel que fa a la funció)

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES	TIPUS DE TEXT
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Funció socialitzadora: felicitar, demanar disculpes, mantenir contactes en àmbits diversos... - Funció expressiva: expressar sentiments, estats d'ànim i actituds, interessar-se per l'estat emotiu o de salut d'algú... - Funció valorativa: demanar i donar opinions, expressar dubte, expressar un fet com a aparent, versemblant... - Funció inductiva: demanar un favor, demanar consells, proposar...	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Explicatiu - Argumentatiu

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL	FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES	TIPUS DE TEXT
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Funció inductiva: concertar una cita, expressar una petició, fer un encàrrec, demanar un consell... - Funció informativa: demanar informació, descriure, narrar un procés, expressar propòsits... - Funció valorativa: fer valoracions, expressar un fet com a aparent, probable, conseqüència lògica d'un altre, necessari... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Descriptiu - Narratiu - Instructiu
Usuari de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: demanar informació, descriure, expressar propòsits... 	
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: demanar i donar informació, explicar un fet, descriure, expressar propòsits... - Funció inductiva: fer una sol·licitud, donar autorització, avisar, fer reclamacions... 	
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: demanar i donar informació, explicar un fet, descriure, narrar... - Funció expressiva: expressar sensacions físiques i percepcions sensorials... - Funció inductiva: demanar instruccions, fer reclamacions, suggerir... 	

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES	TIPUS DE TEXT
Usuaris del mercat laboral: buscant feina	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: demanar i donar informació personal, descriure, explicar una situació, expressar propòsits, desitjos... - Funció valorativa: donar opinions... - Funció inductiva: proposar actuacions... - Funció socialitzadora - Funció metalingüística: precisar, exemplificar, resumir, al·ludir... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Descriptiu - Explicatiu

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES	TIPUS DE TEXT
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Funció inductiva: fer una sol·licitud, donar autorització, avisar, fer reclamacions, demanar ajut, demanar consells, demanar instruccions, expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa... - Funció informativa: sol·licitar informació sobre serveis i procediments, explicar fets o situacions, descriure, narrar, fer hipòtesis... - Funció socialitzadora: donar explicacions i excuses... - Funció expressiva: expressar sentiments, estats d'ànim i actituds: gratitud, perplexitat, resignació, irritació... - Funció metalingüística: anunciar l'inici d'un tema, marcar l'inici d'una digressió, marcar el final, posar èmfasi, relacionar idees o conceptes dins del discurs... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Narratiu - Descriptiu - Argumentatiu - Explicatiu

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA	FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES	TIPUS DE TEXT
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Funció expressiva: expressar sentiments, estats d'ànim i actituds, expressar desitjos, interessar-se per algú... - Funció valorativa: donar opinions... - Funció expressiva: descriure, narrar... - Funció metalingüística: confirmar el seguiment d'un discurs, enumerar i ordenar les parts d'un discurs, prosseguir, fer un incís, corregir-se, vacil·lar, parafrasejar, expressar acord o desacord amb un enunciat... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Explicatiu - Narratiu - Descriptiu - Argumentatiu
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: descriure, narrar, comparar... - Funció expressiva: expressar sentiments, estats d'ànim i actituds... - Funció valorativa: donar opinions... - Funció metalingüística: confirmar el seguiment d'un discurs, enumerar i ordenar les parts d'un discurs, posar èmfasi... 	

ÀMBIT: ACADÈMIC	FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES	TIPUS DE TEXT
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Funció socialitzadora: interpel·lar, demanar permís... - Funció informativa: descriure, narrar... - Funció inductiva: demanar i donar instruccions... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Instructiu - Explicatiu - Narratiu

2. Programació del segon nivell

2.1 Tipus de text (segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen l'actuació comunicativa i el canal), activitats lingüístiques i temes

2.1.1 Pel que fa a als textos orals productius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Converses formals - Narracions i descripcions - Opinions i comentaris - Ordres i instruccions: receptes, instruccions d'ús d'aparells, indicacions per anar a un lloc - Lectures en veu alta de textos diversos (postals, cartes personals, articles de diari, contes, narracions...)	<ul style="list-style-type: none"> - Dur a terme breus intercanvis cara a cara o per telèfon amb intencions comunicatives diverses - Mantenir converses formals sobre temes diversos - Donar instruccions perquè algú faci alguna cosa - Llegir en veu alta	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: professió, estudis i titulacions... - Habitatge i lloc de residència: objectes i equipaments domèstics, instal·lacions i aparells, situació... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: menjar a casa o a fora, activitats culturals, activitats esportives... - Viatges: informació i preparatius - Actualitat: política, economia... - Serveis públics i privats: transports públics...

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Converses mitjanament formals - Intercanvi d'opinions - Discussions 	<ul style="list-style-type: none"> - Negociar/acordar una feina demanada (per ex.: les obres d'una cuina...) - Sol·licitar un pressupost - Negociar el preu d'un servei - Queixar-se i discutir per deficiències d'un servei 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: mobiliari i decoració, instal·lació i aparells, manteniment, pressupost i despeses... - Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Converses mitjanament formals - Opinions i comentaris - Valoracions 	<ul style="list-style-type: none"> - Parlar sobre les condicions d'un contracte de venda o lloguer - Valorar les característiques i condicions d'un habitatge 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: preus i sistemes de pagament - Serveis públics i privats: entitats bancàries
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Converses formals o mitjanament formals - Opinions i comentaris - Explicacions d'incidències 	<ul style="list-style-type: none"> - Demanar/negociar les condicions bàsiques d'un crèdit - Explicar incidències relacionades amb una prestació bancària (per ex.: cobraments no autoritzats...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Actualitat: economia
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Textos monològics: explicació de mals o malalties 	<ul style="list-style-type: none"> - Explicar una malaltia i els seus símptomes amb precisió - Demanar consells d'ordre sanitari - Queixar-se d'alguna assistència sanitària 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: pacients i personal sanitari, malalties i especialitats mèdiques - Informació personal: estats físics i anímics: el cos i els seus moviments, sensacions i percepcions, estats d'ànims,

			mals, malalties i accidents
--	--	--	-----------------------------

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: com a treballadors	<ul style="list-style-type: none"> - Converses formals o mitjanament formals en l'àmbit laboral per donar instruccions, explicar procediments, acordar calendaris... - Presentacions d'actes públics - Exposicions relacionades amb l'àmbit laboral - Comunicacions en reunions - Participacions en reunions - Intervencions en taules rodones, assemblees, col·loquis... - Lectures en veu alta de textos diversos: actes, resums... 	<ul style="list-style-type: none"> - Fer atenció al públic - Atendre visites - Mantenir converses per donar o rebre instruccions, acordar calendaris, aclarir dubtes... - Fer una presentació pública - Fer una exposició sobre un tema relacionat amb la feina (per ex.: un projecte, un producte nou...) - Intervenir en reunions per aportar informació, expressar un punt de vista... - Llegir en veu alta acords de reunions. actes... 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: participació en activitats laborals: reunions, consells, conferències, simposis... documentació d'àmbit laboral i administratiu...

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Converses formals amb intervencions monològiques: explicació de fets, argumentacions, contraargumentacions - Denúncies explicant les circumstàncies dels fets denunciats - Converses mitjanament formals amb intervencions monològiques: narracions, descripcions... 	<ul style="list-style-type: none"> - Explicar fets o incidències relacionades amb un servei - Sol·licitar algun tipus de servei especial (per ex.: una exempció...) - Fer una reclamació sobre alguna resolució inadequada o injusta - Fer una denúncia de fets delictius diversos: baralles, amenaces, extorsions, agressions... - Fer valoracions sobre la possibilitat o la versemblança d'un fet delictiu 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis sanitaris, serveis de transports públics... - Habitatge i llocs de residència: situació, tipus d'habitatge, mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells... - Actualitat: pensament, societat, ètica...

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Intervencions monològiques, en directe, per expressar opinió a mitjans de comunicació 	<ul style="list-style-type: none"> - Intervenir en un debat a la ràdio o la televisió: expressar opinions, demanar aclariments, manifestar acord o desacord, expressar dubte, escepticisme... 	<ul style="list-style-type: none"> - Actualitat: política, economia, societat, ètica i religió, cultura, pensament - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis sanitaris...
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Resums i valoracions de llibres, espectacles, exposicions o actes públics - Exposicions en debats, taules rodones i conferències 	<ul style="list-style-type: none"> - Fer resums de textos d'àmbit cultural - Intercanviar punts de vista sobre llibres, espectacles, exposicions actes públics... - Intervenir en debats, taules rodones, conferències... sobre temes d'àmbit cultural i esportiu 	<ul style="list-style-type: none"> - Temps lliure: afeccions, activitats culturals, activitats esportives,,, - Actualitat: societat, cultura, pensament...

ÀMBIT: ACADEMIC	TEXTOS ORALS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Lectures en veu alta d'actes i acords presos en reunions - Instruccions sobre funcionament de processos - Exposicions amb suport escrit de caràcter didàctic - Discursos, presentacions o conferències sobre temes no especialitzats - Explicacions de classe - Participacions en una assemblea d'alumnes - Participacions al consell escolar del centre 	<ul style="list-style-type: none"> - Llegir en veu alta actes o acords presos en reunions - Explicar els processos derivats d'una actuació - Fer exposicions sobre temes específics relacionats amb l'àmbit educatiu corresponent - Participar en actes acadèmics sobre temes no especialitzats - Participar en assemblees d'alumnes i en òrgans representatius dels centres 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: relacions amb l'administració acadèmica; activitat docent: cursos, conferències, taules rodones; llibres de text o de consulta; articles divulgatius o especialitzats; aules especials (biblioteques, laboratoris...); òrgans de govern i règim interior d'un centre - Domini de la llengua: expressió oral, comprensió oral, expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

2.1.2 Pel que fa a als textos escrits productius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
<p>Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cartes - Cròniques d'un viatge - Diaris personal - Textos instructius: receptes de cuina, itineraris... 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar una carta per: interessar-se per algú, expressar estats d'ànim, opinar, expressar dubtes, fer suposicions, expressar propòsits, narrar un fet, comprovar si es recorda alguna cosa, descriure algú, alguna cosa o algun lloc, fer comparacions entre persones, coses o llocs... - Narrar els esdeveniments ocorreguts en un viatge, amb les corresponents descripcions i comparacions - Narrar diàriament els fets ocorreguts en un passat recent - Escriure les instruccions per preparar un plat, per indicar un itinerari... 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: família, estats físic i anímics, professió... - Habitatge i lloc de residència: objectes i equipaments domèstics, instal·lacions i aparells, situació... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: menjar a casa o a fora, activitats culturals, activitats esportives... - Viatges: apreciacions personals sobre un viatge - Condicions atmosfèriques i clima - Actualitat: societat, cultura... - Serveis públics i privats: transports públics...

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (1)	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Notes per explicar un procés, fer un aclariment, aportar informació - Qüestionaris de valoració de serveis rebuts 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar una nota per a un tècnic explicant una avaria, un desperfecte, les instruccions per dur a terme una revisió... especificant el procés de mal o bon funcionament - Emplenar qüestionaris de valoració dels serveis rebuts 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: manteniment, objectes i equipaments domèstics, instal·lacions i aparells, mobiliari i decoració, serveis comunitaris, tipus d'habitatge... - Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Esborrany de contracte de lloguer o venda - Esborrany de condicions per als llogaters d'un habitatge 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar un esborrany d'un contracte de lloguer o venda perquè un professional li doni el format adequat, o per discutir els primers acords - Redactar un esborrany de condicions per als llogaters d'un habitatge (moblat o no) perquè un professional li doni el format adequat, o per discutir els primers acords 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: situació, lloguer i compra d'habitatges, tipus d'habitatge, mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells, objectes i equipaments domèstics, serveis comunitaris, entorn social, entorn físic: paisatge, flora i fauna, pressupost i despeses... - Serveis públics i privats: àmbit legislatiu i judicial

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (2)	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Cartes per obtenir o demanar alguna prestació bancària - Documents com a avalador 	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure una carta per a obtenir o demanar alguna prestació bancària - Redactar l'esborrany d'un document avalador perquè un professional li doni el format adequat, o per discutir els primers acords 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Serveis públics i privats: àmbit legislatiu i judicial
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Informes sobre el seguiment d'una malaltia, una dieta... 	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure un informe explicant els hàbits alimentaris, higiènics... per fer el seguiment d'una malaltia, d'una dieta... 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: pacients i personal sanitari - Informació personal: característiques físiques, estats físics i anímics (el cos i els seus moviments, sensacions i percepcions, estats anímics, mals, malalties i accidents), caràcter, temperament i conducta personal - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: menjar a casa o fora (preparació, ingredients i receptes), temps lliure: activitats esportives

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: com a treballadors	<ul style="list-style-type: none"> - Comunicacions internes: comunicats, circulars, informes, convocatòries de reunions... - Actes de reunions - Textos escrits per ser dits: presentacions d'actes, conferències, guions d'intervencions en reunions, assemblees... - Cartes formals de caràcter comercial o administratiu - Instruccions diverses: d'aparells, de processos 	<ul style="list-style-type: none"> - Redactar comunicacions internes per a serveis diversos del lloc de treball - Redactar les actes de les reunions - Redactar textos per ser dits en actes diversos d'àmbit laboral - Redactar qualsevol tipus de correspondència formal - Redactar les instruccions d'aparells, processos, normatives... 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: participació en activitats laborals: reunions, consells... correspondència formal, documents d'àmbit laboral i administratiu, legislació laboral...

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Cartes per sol·licitar algun servei - Cartes formals per exposar un fet (exposició, narració, descripció d'una situació...) - Informes sobre el seguiment d'un servei - Recursos a una sanció narrant fets, descrivint circumstàncies... 	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure una carta per sol·licitar un servei de l'Administració Pública - Escriure una carta formal a qui pertoqui de l'Administració Pública per exposar un fet, sobre qualsevol tema, al qual es busca una solució - Redactar un informe explicant el procés d'un servei - Escriure un recurs a una sanció, explicant els fets, descrivint les circumstàncies 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: estudis i titulació, professió - Habitatge i lloc de residència: situació - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial: declaracions, assegurances... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Articles d'opinió en una publicació per expressar opinió 	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure un article d'opinió per a una publicació - Escriure un article d'opinió per ser llegit a la ràdio o a la TV 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: afeccions (televisió, ràdio, revistes, diaris...) - Actualitat: política, economia, societat, ètica i religió, cultura, pensament... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Crítiques d'espectacles - Articles d'opinió sobre temes culturals - Narracions breus 	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure una crítica d'un espectacle cultural o esportiu - Escriure un article d'opinió sobre temes culturals o esportius - Escriure narracions breus 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: afeccions (música, col·leccions, lectura, Internet...), activitats culturals (cinema, teatre, concerts, exposicions...), activitats esportives... - Actualitat: cultura, esports, pensament... - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ESCRITS PRODUCTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Recensions - Resums de textos sentits - Resums de textos escrits - Treballs acadèmics 	<ul style="list-style-type: none"> - Fer recensions i resums de textos - Elaborar treballs acadèmics propis d'una especialitat 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: relacions amb l'administració acadèmica, activitat docent: cursos, llibres de text i de consulta... - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús (Temes diversos relacionats amb les activitats)

2.1.3 Pel que fa a als textos orals receptius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Reportatges biogràfics 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Reconèixer l'àmbit de la interacció - Reconèixer la relació entre els interlocutors, els estats d'ànim, els sentiments, les intencions... - Deducir significat a partir del context 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: estudis, titulació, família, característiques físiques, caràcter, temperament i conducta personal, ideologia i creences - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (1)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Explicacions sobre temes específics (servei sol·licitat) - Reportatges o programes sobre bricolatge, decoració... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió puntual del text - Extreure informació específica - Seguir instruccions i indicacions - Fer ús del suport visual com a suport d'informació 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: manteniment, objectes i equipaments domèstics, mobiliari i decoració, tipus d'habitatge... - Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Lectures d'escriptures 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar el tema del text - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar punts principals del text - Reconèixer elements puntuals - Identificar la funció del text - Extreure informació específica - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules legals... - Deduir significats: literal... 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: lloguer i compra d'habitatges, tipus d'habitatge, serveis comunitaris, entorn social, entorn físic - Serveis públics o privats: àmbit legislatiu i judicial: contractes, escriptures...

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (2)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Reportatges o programes sobre economia: condicions d'hipoteques, de crèdits bancaris, informació borsària... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Extreure informació sobre fets - Extreure informació específica - Deducir significat a partir del context 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Actualitat: economia - Habitatge i llocs de residència: lloguer i compra d'habitatges - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniment: compres: preus i sistemes de pagament...
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Notícies de ràdio o reportatges per TV sobre assistència sanitària, mals, malalties, prevencions mèdiques... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Extreure informació específica - Distingir entre fets i opinions - Seguir instruccions i indicacions - Deducir significat a partir del context - Fer ús del suport visual com a suport de la informació - Deducir significats: literal, funcional... 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: pacients i personal sanitari malalties i especialitats mèdiques - Informació personal: estats físics i anímics: el cos i els seus moviments, sensacions i percepcions, estats d'ànims, mals, malalties i accidents

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: com a treballadors	<ul style="list-style-type: none"> - Exposicions relacionades amb un àmbit laboral específic: taules sindicals, reunions o debats sobre temes laborals... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Distingir entre fets i opinions - Identificar el rol dels parlants - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules socials... - Reconèixer l'èmfasi, el to de la veu, l'accent i l'entonació - Reconèixer l'actitud dels interlocutors - Reconèixer la relació entre els interlocutors, els estats d'ànim, els sentiments, les intencions... - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: domini professional i tipus de feina, condicions de treball, legislació laboral, formació professional i perspectives de feina - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Debats o programes sobre el funcionament de l'Administració Pública - Notícies de ràdio o reportatges per TV sobre actes delictius, emergències o sinistralitat 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar els punts principals del text - Identificar la funció del text - Extreure informació sobre fets - Distingir entre fets i opinions - Identificar el rol dels parlants - Fer ús del suport visual com a suport de la informació - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules socials... - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis d'emergència, serveis sanitaris, serveis de transports públics... - Actualitat: societat

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (1)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Informacions específiques: meteorològiques, econòmiques... - Programes dramatitzats - Discursos d'àmbit polític o social en mítings - Programes informatius i culturals - Taules rodones - Debats 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar els punts principals del text - Identificar la funció del text - Extreure informació específica - Distingir entre fets i opinions - Identificar el rol dels parlants - Reconèixer el registre de la interacció: fórmules socials... - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent i l'entonació - Reconèixer l'actitud dels interlocutors - Interpretar el text per l'actitud, l'estil... dels parlants - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: temps lliure: activitats culturals (cinema, teatre, concerts, exposicions), activitats esportives - Actualitat: política, economia, societat, ètica i religió, cultura, pensament - Condicions atmosfèriques i clima (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (2)	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Visites guiades - Conferències 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar els punts principals del text - Extreure informació específica - Distingir entre fets i opinions - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent i l'entonació - Reconèixer l'actitud dels interlocutors - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil... dels parlants - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Actualitat: cultura - (Temes diversos relacionats amb les activitats)

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ORALS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Explicacions de temes relacionats amb aquest àmbit, de caràcter específic 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió global del text - Identificar la funció del text - Identificar els punts principals del text - Extreure informació específica - Distingir entre fets i opinions - Seguir instruccions i indicacions - Reconèixer els indicis donats per l'èmfasi, el to de veu, l'accent i l'entonació - Deducir significat a partir del context - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: activitat docent

2.1.4 Pel que fa a als textos escrits receptius

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
<p>Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Textos instructius: receptaris, guies de viatges... 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Reconèixer elements puntuals - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Seguir instruccions i indicacions - Distingir fets d'opinions - Deduir significat a partir del context - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, temps lliure i entreteniments: menjar a casa o fora: preparació, ingredients i receptes, restaurants, bars, fondes... - Serveis públics i privats: serveis d'hostaleria - Viatges: informació i preparatius, països i llocs d'interès turístic

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (1)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Fullets d'informació específica 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Reconèixer elements puntuals - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Seguir instruccions i indicacions - Deducir significat a partir del context - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells, objectes i equipaments domèstics, manteniment, pressupost i despeses... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: establiments, productes, preus i sistemes de pagament
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Escritures d'immobles 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Habitatge i llocs de residència: mobiliari i decoració, instal·lacions i aparells, objectes i equipaments domèstics, manteniment, serveis comunitaris... - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: preus i sistemes de pagament - Serveis públics i privats: àmbit legislatiu i judicial: contractes

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL (2)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Contractes per a l'obtenció de crèdits 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: entitats bancàries - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: compres: preus i sistemes de pagament
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Articles de premsa sobre assistència sanitària, mals, malalties, prevencions mèdiques... 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Extreure informació específica - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Distingir fets d'opinions - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... 	<ul style="list-style-type: none"> - Informació personal: estats físics i anímics: mals, malalties i accidents - Serveis públics i privats: serveis sanitaris: hospitals, ambulatoris, centres d'assistència primària, serveis d'urgències, malalties i especialitats mèdiques, pacients i personal sanitari, seguretat social i assegurances mèdiques

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris del mercat laboral: com a treballadors	<ul style="list-style-type: none"> - Textos d'àmbit administratiu i jurídic: notificacions, resolucions... - Informes específics - Opuscles - Pàgines d'Internet 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats i relacions professionals: correspondència formal, documents d'àmbit laboral i administratiu - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Articles d'opinió o cartes al director d'una publicació sobre els serveis de l'Administració Pública - Articles de premsa sobre actes delictius, emergències o sinistralitat 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Demostrar comprensió puntual del text - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Distingir fets d'opinions - Deduir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... - Inferir a partir de la informació que es dona en el text 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, serveis d'emergència, ensenyament i educació, serveis sanitaris, transports públics... - Actualitat: societat, cultura, pensament

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (1)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Editorials de diaris - Cròniques - Informacions específiques: meteorològiques, econòmiques... - Articles d'opinió 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Extreure informació específica - Identificar el tema del text - Identificar la funció del text - Reconèixer elements puntuals - Reconèixer l'àmbit on es desenvolupa el text - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Distingir fets d'opinions - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Viatges: països i llocs d'interès turístic, apreciacions personals sobre un viatge - Actualitat: política, economia, societat, ètica i religió, cultura, pensament - Serveis públics i privats: administració pública, àmbit legislatiu i judicial, ensenyament i educació, serveis sanitaris, serveis d'emergència, transports públics, serveis d'hostaleria - Condicions atmosfèriques i clima - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA (2)	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Novel·les - Biografies - Memòries - Comentaris de textos literaris - Assajos - Informació d'Internet 	<ul style="list-style-type: none"> - Demostrar que el text s'entén globalment - Reconèixer l'àmbit on es desenvolupa el text - Reconèixer l'actitud del narrador o dels personatges - Reconèixer la relació entre els personatges, els estats d'ànims, els sentiments, les intencions... - Extreure informació sobre fets - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Distingir fets d'opinions - Deducir significat a partir del context - Interpretar el text per l'actitud, l'estil de l'autor... - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Deducir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat quotidiana, experiències, temps lliure i entreteniments: afeccions: lectura (llibres, revistes) - Actualitat: cultura - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

ÀMBIT: ACADÈMIC	TEXTOS ESCRITS RECEPTIUS	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	TEMES
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Llibres de text adequats al nivell - Textos sobre el llenguatge i l'aprenentatge de llengües - Instruccions per a la realització d'exàmens 	<ul style="list-style-type: none"> - Extreure informació específica - Identificar la funció del text - Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris - Extreure informació sobre fets - Localitzar i seleccionar informació de fets rellevants - Seguir instruccions i indicacions - Demostrar que s'entén l'estructura d'un text - Deduir significat a partir del context - Inferir a partir de la informació que es dona en el text - Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia - Deduir significats: literal, funcional, sociolingüístic 	<ul style="list-style-type: none"> - Serveis públics i privats: ensenyament i educació: llibres de text i de consulta, articles divulgatius o especialitzats, avaluació - Domini de la llengua: expressió escrita, comprensió lectora, competència lingüística i d'ús

2.2 Funcions lingüístiques i tipus de text (pel que fa a la funció)

ÀMBIT: ESFERA PRIVADA	FUNCIONS	TIPUS DE TEXT
Comunicacions en l'àmbit privat: familiars, amics, companys	<ul style="list-style-type: none"> - Funció socialitzadora: presentar i presentar-se, iniciar i concloure contactes orals i escrits... - Funció informativa: descriure, comparar, anunciar un fet, narrar, comprovar si es recorda alguna cosa, expressar propòsits... - Funció expressiva: expressar sentiments, estats d'ànim i actituds, interessar-se per l'estat emotiu o de salut d'algú... - Funció valorativa: demanar i donar opinions, expressar dubte, expressar un fet com a aparent, versemblant... - Funció inductiva: demanar i donar instruccions	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Narratiu - Descriptiu - Instructiu

ÀMBIT: ESFERA SOCIAL	FUNCIONS	TIPUS DE TEXT
Usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: expressar propòsits, formular hipòtesis - Funció inductiva: expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa, negociar - Funció valorativa: argumentar i contraargumentar - Funció expressiva: expressar sentiments i actituds 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Explicatiu - Argumentatiu - Instructiu - Descriptiu
Usuaris de companyies immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> - Funció expressiva: sentiments i actituds: interès, preferència... - Funció valorativa: expressar un fet com a possible/impossible, necessari/in necessari... 	
Usuaris d'entitats bancàries	<ul style="list-style-type: none"> - Funció valorativa: expressar un fet com a possible/impossible, necessari/in necessari, argumentar... - Funció expressiva: expressió de sentiments i actituds: conformitat o disconformitat: queixar-se, reclamar... - Funció inductiva: fer una sol·licitud, donar autorització, donar ordres, donar instruccions, avisar, fer reclamacions... 	
Usuaris dels serveis d'assistència sanitària (públics o privats)	<ul style="list-style-type: none"> - Funcions expressives: expressar estats d'ànims, expressar sensacions físiques i percepcions sensorials - Funcions inductives: demanar consell, fer reclamacions, queixar-se... 	

ÀMBIT: ESFERA LABORAL	FUNCIONS	TIPUS DE TEXT
Usuaris del mercat laboral: com a treballadors	<ul style="list-style-type: none"> - Funció inductiva: demanar i donar instruccions sobre processos - Funció socialitzadora: presentar algú, demanar permís... - Funció informativa: descriure, narrar, comparar... - Funció expressiva: expressar sentiments i actituds - Funció valorativa: donar opinions, donar credibilitat... - Funció metalingüística: demanar i donar la paraula, exemplificar, confirmar el seguiment d'un discurs... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Instructiu - Descriptiu - Narratiu - Explicatiu

ÀMBIT: RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ	FUNCIONS	TIPUS DE TEXT
Usuaris dels serveis de l'Administració Pública: Generalitat, ajuntaments, policia, serveis d'emergència	<ul style="list-style-type: none"> - Funció inductiva: expressar una petició, fer reclamacions... - Funció informativa: descriure, narrar, expressar el coneixement o la ignorància d'un fet, el grau de seguretat... - Funció expressiva: expressar estats d'ànims i actituds - Funció valorativa: expressar un fet com a possible, versemblant... 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialògic - Narratiu - Descriptiu - Argumentatiu - Explicatiu

ÀMBIT: ESFERA CULTURAL I ESPORTIVA	FUNCIONS	TIPUS DE TEXT
Usuaris dels mitjans de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: descriure, comparar, narrar, verificar informacions, fer hipòtesis... - Funció valorativa: demanar i donar opinions, expressar dubte, escepticisme... 	<ul style="list-style-type: none"> - Explicatiu - Narratiu - Descriptiu - Argumentatiu
Usuaris de cultura: literatura, espectacles, exposicions, actes públics...	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: descriure, narrar, comparar... - Funció valorativa: donar opinions 	

ÀMBIT: ACADÈMIC	FUNCIONS	TIPUS DE TEXT
Usuaris de centres educatius (alumnes)	<ul style="list-style-type: none"> - Funció informativa: descriure, narrar, explicar fets... - Funció valorativa: donar opinions... - Funció inductiva: demanar i donar instruccions, consells... - Funció metalingüística: relacionar idees, demanar l'origen d'una informació... 	<ul style="list-style-type: none"> - Instructiu - Explicatiu - Argumentatiu

TERCERA PART

Mostres d'unitats didàctiques

En aquesta tercera part, i a tall d'exemple, es donen models d'unitats didàctiques adreçades a àmbits i nivells d'ensenyament diferents, perquè es vegi la viabilitat de treballar amb els inventaris i les programacions que s'han proposat en les dues parts anteriors.

Aquestes unitats s'han presentat en forma de tasques¹⁶ perquè aquesta manera de treballar a l'aula proporciona uns avantatges com els que expliquem a continuació.

- L'objectiu de la tasca es planteja en forma d'un producte final, l'assoliment del qual marca la fi de la tasca. D'aquesta manera es reforcen dues coses: el caràcter de tasca com a unitat de treball i el sentiment d'haver assolit quelcom de concret i, sovint, palpable.
- El tema de la tasca està directament relacionat amb la realitat dels aprenents: la seva realitat personal fora de la classe, la seva realitat com a grup social i la seva realitat individual com a aprenents.
- La llengua que s'aprèn es fa servir no només en l'elaboració del producte final, sinó també com a vehicle de comunicació a l'aula.
- L'ús de la llengua és diversificat en el grau de guiatge a què està sotmès: hi ha fases molt guiades i n'hi ha altres d'absolutament lliures (per exemple, en cap moment no se li diu a l'alumne què ha de dir per tal d'improvisar un diàleg amb la resta d'alumnes de la classe).
- Les opcions addicionals són un exponent de com l'ensenyament mitjançant tasques pot promoure un estudi més autònom d'una banda, responent millor a les necessitats de cada persona o de cada grup en relació amb els continguts treballats, de l'altra, afavorint la presa de decisions pels aprenents en relació amb el seu procés d'aprenentatge i estimulant l'assumpció de responsabilitats.

---

¹⁶ La informació sobre tasques s'ha obtingut a partir de consultes a E. Martín i J. Zanón, les publicacions dels quals es relacionen al final d'aquesta part.

Unitat primera

La unitat primera, sobre el tema: condicions atmosfèriques i clima, es podria desenvolupar per aprenents diversos, i en àmbits també diversos.

Si es desenvolupés per a aprenents adults, l'objectiu podria ser comprendre i expressar una situació meteorològica. Aquesta seqüència, en la qual els aprenents haurien d'investigar el clima d'un lloc, es podria incloure dins d'una tasca més àmplia com preparar un viatge (dins de l'àmbit de l'esfera privada).

Si es tractés d'aprenents en edat escolar, es podrien aplicar els coneixements apresos sobre els climes per desenvolupar un tema per a la classe de Ciències Experimentals (dins de l'àmbit acadèmic).

Aquesta unitat s'ha desenvolupat per a escolars de l'ESO. Els aprenents realitzaran una tasca, l'objectiu final de la qual és fer el climograma d'una ciutat.

S'ha pensat en una tasca composta de diverses tasques preparatòries i una tasca final.

TASQUES

Tasca A: Entendre un article d'un crèdit de Ciències Experimentals sobre el temps i el clima. Els alumnes han de demostrar que entenen l'article. S'hi treballa el text explicatiu i les habilitats de comprensió lectora i expressió oral. L'expressió lectora està preparada. L'expressió oral és fruit de la negociació dels alumnes a l'hora de realitzar l'exercici.

Tasca B: Entendre un comunicat meteorològic emès per ràdio o televisió. Els alumnes, amb l'ajut de documents gràfics, han d'entendre un comunicat meteorològic. S'hi treballa el text explicatiu i les habilitats de comprensió oral i expressió oral. La comprensió oral està preparada. L'expressió oral és fruit de la negociació dels alumnes a l'hora de realitzar l'exercici.

TASCA C (tasca d'aprenentatge): S'hi treballa essencialment la gramàtica i el lèxic. També s'hi treballen habilitats: l'expressió oral i l'expressió escrita, si es creu convenient. Els alumnes hauran d'aprendre estructures gramaticals i lèxic per poder expressar correctament el temps que fa en un lloc determinat.

Tasca final: Elaborar un climograma. Els alumnes llegeixen individualment un text en què s'explica què és un climograma. Observen els climogrames de dues localitats i a partir de les dades que se'ls dona sobre una tercera localitat, n'elaboren el climograma corresponent. S'hi treballa el text explicatiu i les habilitats de comprensió lectora i d'expressió oral.

Unitat segona

Aquesta unitat s'ha elaborat a partir de la programació de la segona part d'aquest treball. Va adreçada, per tant, a aprenents adults de segon nivell del segon cicle de català d'Escoles Oficials d'Idiomes o aprenents d'un nivell equivalent. S'inclou en l'àmbit de l'esfera social, concretament en el subàmbit: usuaris de serveis privats: manteniment, reparacions...

Està pensada perquè els aprenents hagin d'entendre i expressar els components lingüístics i extralingüístics necessaris per explicar el defecte d'una màquina o aparell, reclamar un servei i entendre informació específica sobre el funcionament d'un aparell.

Els aprenents realitzaran una tasca, l'objectiu final de la qual és enregistrar un reportatge en un vídeo. S'ha pensat en una tasca composta de diverses tasques preparatòries i una tasca final.

Cada una de les tasques preparatòries podria ser una tasca en ella mateixa. Aquí, però, s'han presentat juntes per poder incloure-hi una més gran diversitat de tipus de textos i d'activitats lingüístiques i extralingüístiques.

TASQUES

Tasca A: Fer una reclamació. Els alumnes han de fer una reclamació: van avisar un tècnic perquè el vídeo no funcionava i encara no funciona. S'hi treballa el text dialògic i les habilitats de comprensió oral i l'expressió oral.

Tasca B: Mirar d'arreglar un vídeo. Els alumnes han de llegir les instruccions del manual de l'usuari, per tal d'investigar si poden arreglar el vídeo. S'hi treballa el text instructiu o directiu i l'habilitat de comprensió lectora.

Tasca C: Fer una notificació d'una reparació i escoltar la resposta al contestador telefònic. Els alumnes han de deixar una nota a l'encarregat d'audiovisuals del centre per si sap com poder arreglar, momentàniament, el vídeo, en cas que el servei tècnic no anés a arreglar-lo, i escoltar el missatge que els deixa el tècnic. S'hi treballa el text dialògic (canal escrit i oral) i les habilitats d'expressió escrita i de comprensió oral.

Tasca final: Programar l'enregistrament d'un vídeo. S'hi treballa el text instructiu o directiu i el text dialògic, i les habilitats de comprensió lectora i d'expressió oral.

Com veureu, en la tasca A i B, s'hi ha explicitat totes les funcions lingüístiques pròpies del tipus de textos presentats (per fer una reclamació i per seguir unes instruccions) i les característiques textuais dels dos tipus de text que hi apareixen (el text dialògic i el text instructiu o directiu). Com ja s'indica al desenvolupament de les tasques, no és gens recomanable que, quan es treballi una tasca concreta a l'aula, es donin tots els inventaris que s'hi han exposat. Caldrà que el professor en mesuri la quantitat, segons la rendibilitat que en pugui obtenir amb el seu grup-classe.

El desenvolupament d'aquestes tasques, així, inclou els materials, o una mostra de materials per treballar a l'aula i una sèrie de recursos i d'indicacions per als professors que les posin en funcionament.

Com a tasca addicional podem aconsellar que els alumnes vegin el reportatge enregistrat, que podria versar sobre temes referents al manteniment de l'habitatge: mobles, terres...i a la prevenció de desperfectes (per concloure el treball d'aquesta tasca), o que presentés un tema nou (com a *input* d'un proper treball).

1. Unitat primera: continguts possibles

1. Tipus de textos segons la funció

- Diàlogic
- Explicatiu

2. Tipus de textos segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal

2.1 Productius orals

- Converses informals entre alumnes per negociar la realització de les tasques
  - Exposicions monològiques explicant la situació meteorològica d'una zona

2.2 Productius escrits:

- Descripció de la situació meteorològica d'una zona

2.3 Receptius orals

- Informació meteorològica de la ràdio o la televisió

2.4 Receptius escrits

- Premsa escrita: informació meteorològica
- Llibres de text: informació específica de l'àrea de Ciències Experimentals

3. Àmbit: acadèmic

4. Tema: Condicions atmosfèriques i clima

5. Activitats

5.1 Expressió oral:

- Llegir u text en veu alta
- Fer i respondre preguntes
- Resoldre situacions a partir d'instruccions, de textos escrits, de textos orals, d'il·lustracions
- Establir una xerrada amb altres alumnes
- Establir una xerrada amb el grup-classe
- Explicar un text
- Intercanviar opinions amb altres alumnes
- Intercanviar informació

5.2 Expressió escrita

- Prendre apunts
- Resoldre situacions a partir d'instruccions, de textos escrits, de textos orals, d'il·lustracions: fer un informe sobre el temps que farà en una zona.

5.3 Comprensió oral

- Extreure informació sobre fets
- Extreure informació específica
- Demostrar comprensió puntual d'un text
- Reconèixer elements puntuals
- Fer ús del suport visual com a suport d'informació
- Deduir significat a partir del context

5.4 Comprensió escrita

- Identificar el tema del text
- Identificar la funció del text
- Extreure informació específica
- Localitzar informació de fets rellevants
- Deduir significat a partir del context
- Fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia

5.5 Gramàtica i lèxic

- Fer i respondre preguntes breus per compartir informació

6. Funcions lingüístiques:

6.1 Funció informativa

- Descriure
- Demanar i donar informació

6.2 Funció inductiva

- Donar instruccions

6.3 Funció metalingüística

- Corregir-se
- Rectificar
- Vacil·lar
- Demanar l'origen d'una informació...

7. Elements formals de la llengua

7.1 Components gramaticals

7.1.1 Morfologia, usos sintàctics i semàntics

- Verbs defectius (*ploure, nevar, fer fred/calor...*)...
- Estructures com: *Quin temps fa a...?, Hi fa molta calor, Hi ha núvols...*

7.1.2 Gramàtica textual

- La referència lingüística: discriminació en l'ús dels pronoms febles segons els elements que substitueixen explicables pel text o pel context: *Quin temps fa a **Salou**? **Hi** fa molta calor...*

7.1.3 Fonètica i fonologia

- Accentuació de paraules que se solen pronunciar malament: *atmosfera...*
- So de la -j- "*pluja, plujós*"...

7.1.4 Aspectes gràfics i ortogràfics

- Ortografia de les paraules que descriuen situacions meteorològiques: *núvol, pluja, fred, depressió, anticicló...*

7.1.5 Lèxic

- Lèxic relacionat amb el temps atmosfèric
- Derivació: *pluja/plujós, núvol/ennuolat...*

TASCA: Elaboració d'un climograma

Tasques preparatòries:

Tasca A: S'hi treballen les habilitats de comprensió lectora i expressió oral. L'expressió lectora està preparada. L'expressió oral és fruit de la negociació dels alumnes a l'hora de realitzar l'exercici.

Procediment: els alumnes llegeixen individualment el document següent (document 1), busquen al diccionari les paraules clau o d'altres que no entenguin i per parelles realitzen l'exercici 1 (format de la tasca). Un cop hagin acabat, contrasten les solucions amb els altres alumnes.

Document 1 (extret de: Ciències de la Naturalesa. Crèdit comú 3. 1r. Cicle ESO. Editorial Barcanova SA. Barcelona, 1996)

Paraules clau per entendre el text

aire
fred
humitat / humit
núvols
pluja / plujós
precipitacions
temperatura
tempesta
vent / ventós

Temps i clima

El **temps atmosfèric** és el conjunt de les condicions de l'atmosfera en un lloc i en un moment determinats.

El temps atmosfèric es descriu indicant la temperatura de l'aire, la humitat que presenta, la pressió atmosfèrica, la presència de vent, núvols, precipitacions o tempestes, etc. És evident que el temps atmosfèric canvia, a vegades de manera molt espectacular i sobtada, al llarg del dia, de les estacions i dels anys. En el llenguatge comú, definim el temps per alguna de les seves característiques principals; així per exemple, diem que fa un temps plujós, fred, ventós, humit, etc.

Per **clima** d'una zona s'entén l'estat mitjà de les condicions atmosfèriques mesurades durant un període de temps llarg. De l'estudi del clima se n'encarrega la **climatologia**.

Elements que s'han tingut en compte a l'hora d'elaborar l'exercici de comprensió lectora:

- Estímul:
  - Tipus de text: llibre de text
  - Intenció principal de qui parla: aportar informació / ensenyar o instruir
  - Destinatari del text original: estudiants de 1r cicle d'ESO
  - Tema del text: meteorologia: temps i clima
- Focus de la tasca: demostrar que s'entén el text globalment, extreure informació específica
- Tipus de tasca: veritable / fals

- **Format de la tasca:**

Exercici 1: Digueu si les frases que hi ha a continuació són veritables o falses.

- 1. El temps atmosfèric i el clima són el mateix**
- 2. El temps atmosfèric d'un lloc varia durant els mesos de l'any**
- 3. Quan diem que fa un temps ventós volem dir que fa vent**
- 4. La climatologia és la ciència que estudia el clima**

V	F
V	F
V	F
V	F

Tasca B: S'hi treballen les habilitats de comprensió oral i expressió oral. La comprensió oral està preparada. L'expressió oral és fruit de la negociació dels alumnes a l'hora de realitzar l'exercici.

Cal fer l'enregistrament d'una informació meteorològica (document 2) i preparar l'exercici (exercici 2) d'acord amb aquesta informació.

Procediment: els alumnes miren o escolten la informació meteorològica, llegeixen l'exercici 2 (format de la tasca), tornen a veure la informació. Per parelles fan l'exercici. Un cop hagin acabat, contrasten les solucions amb els altres alumnes.

Elements que s'han tingut en compte a l'hora d'elaborar l'exercici de comprensió oral:

- Estímul
  - Tipus de text: predicció meteorològica
  - Intenció principal de qui parla: aportar informació
  - Destinatari del text original: públic en general
  - Tema del text: clima
  - Registre de la interacció: formal
  - Escenaris o àmbits marcats de la interacció lingüística: plató de televisió
- Focus de la tasca
  - Reconèixer signes i símbols
  - Extreure informació sobre esdeveniments concrets
- Tipus de tasca: aparellar ítems

- **Format de la tasca:**

Exercici 2

Es fa una llista amb noms de llocs (poblacions, comarques...) i una altra amb dades climàtiques (temperatura i precipitacions). Han d'aparellar els ítems de les dues llistes, com a conseqüència lògica del que han sentit.

Exemple:

Franja de Ponent	sol
Illes Balears	pluja feble, plugim
Tarragona	tempesta local d'intensitat moderada
Catalunya Nord	precipitacions febles, en forma de neu
País Valencià	cel tapat, núvols espessos
Andorra	20° C

(En aquest requadre hi ha d'anar símbols meteorològics. Es poden extreure de la informació meteorològica de la premsa escrita)

TASCA C (tasca d'aprenentatge) S'hi treballen la gramàtica i el lèxic i l'expressió oral (expressió escrita, si es creu convenient). Els alumnes hauran d'aprendre estructures gramaticals i lèxic per poder expressar bé el temps que fa en un lloc determinat.

Lèxic: plou / va ploure (ploure), neva / va nevar (nevar), cel, núvol, sol, pluja, neu, precipitacions, tempesta, boira, temperatura, mesos de l'any, estacions de l'any.

Estructures: fa / va fer (fer) bon / mal temps, sol, vent, fred, calor, x graus (sobre / sota zero); hi ha (haver-hi) núvols, boira; quin temps fa a...? –hi plou / hi fa sol, -quants litres van caure (per metre quadrat)?

Procediment: els alumnes es posen en grups petits. Es reparteix a cada grup un mapa del temps (extret de diaris) amb tota la informació escrita i tots els signes i símbols (document 3), i tants altres mapes buits com altres grups hi hagi a la classe. Cada grup ha de preparar la informació exacta que donarà respecte del temps que fa a Catalunya, Illes Balears, País Valencià... (temperatures, precipitacions, estat del cel, estat del vent...). Cada membre d'un grup ha d'intercanviar informació amb els altres grups sobre el temps que fa en un indret del mapa (Catalunya, Illes Balears, País Valencià...) i dibuixar els símbols en el mapa buit. Finalment s'ha de comparar els mapes extrets dels diaris i els mapes dibuixats i veure si coincideixen.

En aquest exercici s'ha de mesurar molt bé la quantitat de llengua que els alumnes practicaran. Els continguts gramaticals i de lèxic s'han de dosificar segons el nivell d'aprenentatge dels alumnes.

Si els alumnes tenen el nivell de llengua escrita suficient per descriure el temps dels mapes que han confeccionat, se'ls pot demanar que ho facin, seguin el model que tenen del document 3.

Document 3 (model)

Exemple

-Quin temps fa a Andorra?

-Hi plou

-Quina temperatura fa a Palma?

- Màxima 17, mínima 4.

-Fa vent a la Costa Brava?

- Sí, hi fa un vent fort.

(En aquest requadre hi ha d'anar un mapa del temps dels Països catalans, amb els símbols meteorològics. Es pot extreure de la informació meteorològica de la premsa escrita)

Andorra Cel cobert, amb precipitacions febles, en forma de neu per sobre dels 2.400 metres. Al vespre començaran a obrir-se algunes clarianes.

Catalunya Nord Cel força ennuolat tot el dia, amb alguns plugims febles a la muntanya. Cota de neu a 2.400 metres. Al vespre s'obriran clarianes.

Illes Balears Núvols al matí a Eivissa i sud de Mallorca, que aniran desapareixent. A la tarda farà sol arreu. Al vespre arribaran núvols baixos al nord.

Països catalans	Màx.	Mín.	Temps
ALACANT	19	7	sol
ANDORRA LA V.	6	-1	sol i núvols
BARCELONA	15	7	sol i núvols
CASTELLÓ	17	7	sol
EIVISSA	16	5	sol i núvols
GIRONA	12	2	sol i núvols
LLEIDA	14	-1	sol
MAÓ	15	6	cobert
PALMA	17	4	sol i núvols
PERPINYÀ	12	2	sol
TARRAGONA	15	6	sol
VALÈNCIA	16	8	sol

Tasca final

Procediment: S'hi treballen les habilitats de comprensió lectora i d'expressió oral. Els alumnes llegeixen individualment el document següent (document 4), busquen al diccionari les paraules que no entenguin i (amb l'ajut del professor, si cal) comproven que han entès què és un climograma, amb l'observació dels climogrames de Tarragona i de Montserrat. A partir de les dades que se'ls dóna de l'Hospitalet de Llobregat han de fer-ne el climograma corresponent (exercici 4).

Document 4 (extret de: Ciències de la Naturalesa. Crèdit comú 3. 1r. Cicle ESO. Editorial Barcanova SA. Barcelona, 1996)

Climograma de Tarragona

(En aquest requadre hi ha d'anar un climograma de la ciutat de Tarragona. Es pot extreure de: "Ciències de la Naturalesa. Crèdit comú 3. 1r. Cicle ESO. Editorial Barcanova SA)

Climograma de Montserrat

(En aquest requadre hi ha d'anar un climograma de Montserrat. Es pot extreure de: "Ciències de la Naturalesa. Crèdit comú 3. 1r. Cicle ESO. Editorial Barcanova SA)

El climograma

El sistema més utilitzat per representar les dades climàtiques d'una localitat determinada és el **climograma**.

Hi ha climogrames de diversos tipus. El que nosaltres usarem és una representació en què s'utilitzen un eix horitzontal i dos de verticals. En l'eix horitzontal es representen els mesos; en l'eix vertical de l'esquerra, les temperatures mitjanes mensuals, i en el de la dreta, les precipitacions mitjanes mensuals. Els tres eixos es divideixen en intervals iguals, i es fa correspondre cada divisió, respectivament, amb un mes, 5 graus C i 10 mm/m² (o l/m²). Vegeu el climograma de la il·lustració.

A cada mes de l'any de l'eix de les abscisses li corresponen dos punts, un que representa la temperatura mitjana del mes i un altre que representa la pluviositat mitjana. Unint els punts de les temperatures mitjanes s'obté la gràfica de la variació de la temperatura al llarg de l'any; unint els punts corresponents a la pluviositat s'obté la gràfica de la distribució anual de pluges. Cadascuna d'aquestes gràfiques se sol dibuixar amb un color diferent.

Quan la gràfica de les precipitacions queda per sota de la temperatura, indica l'existència d'un període àrid o sec (amb menys pluja i temperatures més altes), mentre que quan queda per sobre indica un període humit (amb més pluja i temperatures més baixes).

Realització de la tasca (document 5)

Document 5 (extret de: *Quadern de treball. Ciències de la Naturalesa. Crèdit comú 3. 1r. Cicle ESO. Editorial Barcanova SA. Barcelona, 1996*)

L'Hospitalet del Llobregat, com bona part del territori de Catalunya, presenta un clima típicament mediterrani. En el quadre següent es donen les dades climàtiques d'aquesta ciutat corresponents als darrers anys:

Mesos	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Temperatura mitjana mensual	9	10	12	15	18	22	24	24	22	18	14	10
Pluviositat mitjana mensual	37	31	45	45	51	37	20	60	79	79	49	60

Exercici 4

- Fes-ne el diagrama corresponent.

Climograma de L'Hospitalet de Llobregat

Opcions addicionals (document 6)

Document 6 (extret de: *Quadern de treball. Ciències de la Naturalesa. Crèdit comú 3. 1r. Cicle ESO. Editorial Barcanova SA. Barcelona, 1996*)

- A partir de les dades i del climograma anteriors, calcula les dades següents:
  - Temperatura mitjana anual: .....
  - Mes més fred i temperatura mitjana d'aquest mes: .....
  - Mes més càlid i temperatura mitjana d'aquest mes: .....
  - Oscil·lació tèrmica anual: .....
  - Mes més humit i mes més sec: .....
  - Pluviositat mitjana anual: .....
  - Estació de l'any més seca: .....

Resum

Objectiu: Elaborar un climograma d'una ciutat.

Estructura: suma de tasques amb un mateix centre d'interès: el temps atmosfèric i el clima.

Seqüència de treball (minutatge aproximat): tasca A, 30 minuts; tasca B, 60 minuts; tasca C, 30 minuts; tasca final, 60 minuts.

Continguts

Lingüístics:

- descripció oral (i escrita) d'una situació climatològica
- lectura de textos d'un crèdit comú d'ESO
- comprensió oral d'una informació meteorològica formal

Funcionals:

- descriure
- demanar i donar informació
- expressar acord o desacord
- donar instruccions

Gramaticals i lèxics:

- **fa / va fer (fer) bon / mal temps, sol ..., x graus (sobre / sota zero)**
- **hi ha (haver-hi) núvols, boira...**
- **quin temps fa a...? –hi plou / hi fa sol /...**
- **quants litres van caure (per metre quadrat)?...**
- lèxic relacionat amb el temps atmosfèric, mesos de l'any, estacions de l'any...

2. Unitat segona: continguts possibles

1. Tipus de textos segons la funció:

- Diàlogic
- Instructiu

2. Tipus de text segons l'àmbit d'ús, els temes, les característiques dels participants que marquen una actuació comunicativa i el canal

2.1 Productius orals

- Converses mitjanament formals
- Intercanvi d'opinions
- Discussions
- Lectura en veu alta

2.2 Productius escrits

- Notes per explicar un procés, fer un aclariment, aportar informació

2.3 Receptius orals

- Diàleg: reclamació per a un mal servei
- Missatge en un contestador telefònic
- (Reportatges o programes sobre bricolatge, decoració: manteniment dels habitatges, del mobiliari, de les instal·lacions...)

2.4 Receptius escrits

- Manuals d'instruccions (informació específica)

3. Àmbit: Esfera social: usuaris de serveis privats: manteniment i reparacions

4. Tema

- Habitatge i llocs de residència: objectes i equipaments domèstics, instal·lació i aparells, manteniment.
- Serveis públics i privats: serveis de reparacions i manteniment

5. Activitats

5.1 Expressió oral

- Negociar/acordar una feina demanada
- Queixar-se i discutir per deficiències d'un servei.
- Interactuar per realitzar una tasca a l'aula
- Llegir un text en veu alta

5.2 Expressió escrita

- Redactar una nota per a un tècnic explicant una avaria o un defecte, especificant el procés de mal funcionament.

5.3 Comprensió oral

- Demostrar comprensió puntual del text
- Extreure informació específica
- Seguir instruccions i indicacions
- Fer ús del suport visual com a suport d'informació

5.4 Comprensió lectora

- Extreure informació específica
- Demostrar comprensió puntual del text
- Identificar el tema del text
- Reconèixer elements puntuals
- Distingir els punts principals d'un text, d'altres subsidiaris
- Seguir instruccions i indicacions
- Deduir significat a partir del context
- Inferir a partir de la informació que es dóna en el text
- Fer ús d'indícis com subtítols, il·lustracions, tipologia

5.5 Gramàtica i lèxic:

- Completar diàlegs
- Transformar textos: passar d'estil directe a estil indirecte
- Ordenar els elements d'una frase per donar-li significat
- Transformar frases: canvi de tractament
- Emplenar espais en blanc d'un text a partir d'un repertori donat
- Emplenar espais en blanc d'un text per treballar-hi un punt ortogràfic: l'apostrofació
- Corregir errors
- Produir textos instructius

6. Funcions lingüístiques:

6.1 Socialitzadora

- Agrair
- Demanar disculpes

6.2 Informativa

- Demanar una informació
- Prometre, anunciar o amenaçar
- Explicar fets passats
- Comprovar un fet
- Expressar la ignorància d'un fet
- Demanar la confirmació d'un fet
- Fer una suposició

6.3 Funció expressiva

- Mostrar interès
- Mostrar esperança
- Mostrar resignació
- Mostrar enuig

6.4 Funció valorativa

- Expressar un fet com a conseqüència lògica d'un altre

6.5 Funció inductiva

- Fer una recomanació
- Demanar i donar instruccions
- Expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa
- Donar ordres
- Dispensar de fer alguna cosa

7. Elements formals de la llengua

7.1 Components gramaticals

7.1.1 Morfologia, usos sintàctics i semàntics

7.1.1.1 Per als textos dialògics

- Oracions declaratives
- Oracions interrogatives
- Oracions exhortatives
- Oracions negatives
- Oracions exclamatives

- Característiques pròpies de l'oralitat
  - Oracions simples
  - Absència de passives
  - Poca subordinació
  - El·lipsis abundants (*ella, res...*)
  - Estructures monoreemàtiques (*Fantàstic!*)
  - Trencament de les estructures
  - Frases inacabades
  - Nexes senzills (*i, o, però...*)
  - Molts elements anafòrics (*això, allò, ho...*)
  - Molts elements díctics (*ara, allà, aquest...*)
  - Elements interactius (*oi?, eh? saps? no et sembla?...*)
  - Presència de l'emissor i el receptor: (*jo, tu*)
  - Mots poc concrets (*problema, tema, cosa...*)
  - Solucions lèxiques de formalitat mitjana
  - Marques d'expressivitat (*apa!, bé!*)
  - Marcadors metadiscursius (*vull dir, és a dir...*)

- Connectors conversacionals
  - Interactius: *doncs, llavors*
  - Consecutius: *per tant, així, també*
  - Conclusius: *finalment, en el fons, de tota manera*
- Juxtaposició: el text oral presenta pocs enllaços gramaticals o enllaços senzills com: *i, ni, o, però, a més...*

7.1.1.2 Per als textos instructius o directius

- El verb
  - Imperatiu
  - Present de subjuntiu (imperatiu negatiu)
  - Condicional
  - Futur
  - Present (amb el pronom *es* per marcar impersonalitat)
- Perífrasis
  - d'obligació
  - de probabilitat
- Persones
  - Segona del singular
  - Segona del plural
  - Tercera del singular (per a les expressions impersonals)
- Adverbis i locucions adverbials de manera
  - Adverbis acabats en *-ment*
- Preposició: *amb, sense, com, contra...* + nom; *per a* + nom, *per* + infinitiu
- Oracions introduïdes per nexes modals: *com, com si, segons...*
- Locucions: *a fi de, per tal de, amb la finalitat de* + infinitiu
- Oracions introduïdes per nexes finals: *perquè, a fi que, per tal que*, etc. Aquestes oracions porten el verb en subjuntiu, perquè es tracta d'un fet que encara no s'ha produït.

7.1.2 Gramàtica textual

7.1.2.1 Per als textos dialògics

- La convenció típica de l'oralitat:
  - El to
  - L'ús de les pauses, més o menys accentuat
  - El volum general de la conversa
  - El canvi de velocitat
  - Tots els factors gestuals extralingüístics

- La progressió temàtica:
  - Cada interlocutor aporta un tema
  - Un interlocutor decideix el canvi o els canvis successius
  - Els dos interlocutors es reparteixin els papers equilibradament

7.1.2.2 Per als textos instructius

- Marques d'ordre i ordinals
- Els nexes que expressen manera
- Els nexes que expressen finalitat
- Els substituïts i els referents
- Les frases completives
- La precisió lèxica

7.2 Fonètica i fonologia:

- Elements prosòdics que acompanyen el llenguatge verbal oral en el textos dialògics: silencis, pauses, expressions verbals inarticulades i entonació, modifiquen tant el significat com la intenció del missatge.
- El to
- L'ús de les pauses, més o menys accentuat
- El volum general de la conversa
- El canvi de velocitat

7.3 Aspectes gràfics i ortogràfics

- Signes de puntuació
  - Interrogants
  - Exclamacions
  - Punts suspensius
  - Guions (de diàleg)
  - Coma
  - Punt
  - Dos punts
  - Cometes

7.4 Lèxic

7.4.1 Per a textos dialògics

- Verbs interrogatius: *demanar, preguntar*
- Expressions que reforcen el caràcter interrogatiu: *no?, (no) és cert?, eh?, oi?, veritat?*
- Verbs "dicendi": *dir, pensar, creure*

- Expressions que indiquen
  - Nocions díctiques
    - No anafòriques
    - Anafòriques

7.4.2 Per a textos instructius o directius

- Els lèxic de les instruccions ha de ser concret i precís i, en alguns casos, especialitzat.
- Per expressar la manera com realitzar una instrucció: verbs que pel seu significat indiquen manera, especialment verbs amb els prefixos: ben-, mal-, contra-, des-, etc.
- Per indicar la finalitat de la instrucció:
  - *procurar*
  - *intentar*
  - *voler*
  - *aconseguir*
  - *maldar*
  - *esforçar-se*
  - *assajar*
  - *afanyar-se*
  - *tenir la intenció de*
- Expressions que indiquen
  - Nocions díctiques
    - No anafòriques
    - Anafòriques
  - Nocions espacials
    - Lloc
    - Posició relativa
    - Distància
    - Direcció i sentit del moviment
    - Dimensions
  - Nocions espaciotemporals
    - Moviment
    - Velocitat
  - Nocions quantitatives
    - Quantitat definida
    - Quantitat indefinida
    - Gradació
  - Nocions temporals

TASCA: Enregistrament d'un reportatge

Tasques preparatòries:

Tasca A: Fer una reclamació. Els alumnes han de fer una reclamació: van avisar un tècnic perquè el vídeo no funcionava i encara no funciona. S'hi treballa el text dialògic i les habilitats de comprensió oral i d'expressió oral.

Procediment

1. Presentació d'un text model

Els alumnes escolten individualment un diàleg model (document 1), i realitzen un seguit d'activitats per entendre el text i comprovar que l'han entès.

Document 1

Transcripció del diàleg

Clienta: Bon dia.

Venedor: Bon dia.

Clienta: Miri, sóc l'Anna Boix. Ahir van venir a casa meva a arreglar l'antena de la tele...

Venedor: A veure... un moment que busco la notificació d'avaría. Ah, sí... d'aquí el carrer València... Sí, hi vam anar ahir al matí.

Clienta: Sí, va venir un xicot que s'hi va passar quatre hores, va intentar arreglar-la i no se'n va sortir. Com que era molt tard i jo no em podia esperar més, vam quedar que tornaria a la tarda, que a casa hi hauria algú.

Venedor: Sí, la nota diu que a la tarda s'hi va passar quatre hores més. Devia ser una antena vella i rebia poc senyal...

Clienta: Home, vella, no! La casa es va estrenar encara no fa un any...

Venedor: Doncs, no ho sé... L'hi hauré de preguntar a l'operari...

Clienta: Què li vol preguntar? Més val que passi a veure com ha quedat. Continua sense veure's bé.

Venedor: Així no està arreglada?

Clienta: No senyor... I... estic una mica empipada...

Venedor: No es preocupi que avui mateix tornarem a passar.

Clienta: Quan passaran? Aquesta tarda?

Venedor: Sí senyora, ara mateix passo la nota al taller... I perdoni... ja veurà com se solucionarà.

Clienta: Això espero. Adéu.

Venedor: Passi-ho bé.

Activitats

- Tornar a escoltar el diàleg (optatiu)
- Escoltar el diàleg per fragments (optatiu)
- Escoltar el diàleg per fragments amb la transcripció escrita (optatiu)
- Llegir la transcripció del diàleg (optatiu)
- Realitzar els exercicis per demostrar que s'ha entès el text

Exemples d'exercicis per comprovar la comprensió oral

Per extreure informació específica

Respon aquestes preguntes.

1. Què es va espatllar?
  2. Quina avaria té?
  3. Quan es va fer la reparació?
  4. Per què es fa la reclamació?
- /...

Per demostrar comprensió puntual del text

Completa el text amb les paraules del requadre. Hi ha més paraules que espais buits.

Clienta: Bon dia.

Venedor: Bon dia.

Clienta: Miri, sóc l'Anna Boix. Ahir van venir a casa meva a arreglar

Venedor: A veure... un moment que busco _____. Ah, sí... d'aquí el carrer València... Sí, hi vam anar ahir al matí.

Clienta: Sí, va venir un xicot que s'hi va passar quatre hores, va intentar arreglar-la i _____. Com que era molt tard i jo no em podia esperar més, vam quedar que tornaria a la tarda, que a casa hi hauria algú.

/...

la notificació d'avaría, l'antena de la tele, li faltava una peça, l'antena parabòlica, l'albarà, no se'n va sortir/...

2. Anàlisi del text model: característiques d'un text dialògic oral

Aquí es dona una anàlisi exhaustiva del tipus de text presentat com a model. Tots els components que hi apareixen poden ser útils als aprenents per tal de tenir models per poder realitzar un diàleg semblant al que han sentit. Evidentment que no cal presentar-los ni analitzar-los tots en aquesta tasca; cada professor els dosificarà, segons el moment en què es faci i, per tant, tenint en compte els coneixements previs i les tasques que es realitzaran més endavant del curs.

2.1 Trets pragmàtics

2.1.1 Generals: les funcions que predominen en els actes directors dels intercanvis dialògics són fonamentalment

- Demanar (generalment una informació)
- Excusar-se o agrair
- Prometre, anunciar o amenaçar
- Mostrar interès

2.1.2 Particulars: en el diàleg que hem donat com a model, a més de les funcions inherents al diàleg, cal remarcar altres funcions característiques de l'acte de parla més important que s'esdevé en aquesta interacció: fer una reclamació.

S'han marcat en color blau les formes gramaticals característiques dels exponents lingüístics

CLIENTA:

- Explicar fets passats
  - *Ahir van venir a casa meva a arreglar l'antena de la tele*
  - *Sí, va venir un xicot que s'hi va passar quatre hores*
  - *va intentar arreglar-la i no se'n va sortir*
- Explicar un fet com a conseqüència d'un altre
  - *Com que era molt tard i jo no em podia esperar més, vam quedar que tornaria a la tarda, que a casa hi hauria algú*
- Fer una recomanació
  - *Més val que passi a veure com ha quedat*
- Expressar sentiment d'enuig
  - *I... estic una mica empipada*
- Expressar esperança, resignació...
  - *Això espero*

VENEDOR:

- Comprovar un fet
  - *A veure... un moment que busco la notificació d'avaría*
  - *Ah, sí... d'aquí el carrer València...*
  - *Sí, hi vam anar ahir al matí*
  - *Sí, la nota diu que a la tarda s'hi va passar quatre hores més*
- Fer una suposició
  - *Devia ser una antena vella i rebia poc senyal...*
- Expressar la ignorància d'un fet
  - *Doncs, no ho sé... L'hi hauré de preguntar a l'operari.*
- Demanar confirmació d'un fet
  - *Així no està arreglada?*
- Demanar disculpes
  - *No es preocupi que avui mateix tornarem a passar*
  - *I perdoni... ja veurà com se solucionarà.*

Altres maneres d'expressar algunes de les funcions anteriors

- Fer una suposició
  - Potser + O Indicatiu: *Potser era una...*
- Fer una recomanació
  - Podria + Infinitiu: *Podria passar a veure ...*
  - I si + O Subjuntiu imperfecte: *I si passés a veure ...*
  - (No) Hauries/S'hauria de + Infinitiu: *Hauria de passar a veure ...*
  - Caldria que + O Subjuntiu imperfecte: *Caldria que passés a veure...*
  - Jo, (si fos) de tu/..., (no) + O Condicional simple: *Jo, si fos de vostè, passaria a veure...*
- Expressar sentiment d'enuig
  - *Ja estic tip/fart/cansat/emprenyat de/que...*
  - *Ja n'estic tip/fart/cansat/emprenyat*
  - *Ja n'estic tip/fart/cansat/emprenyat, de/que...*
  - *Ja n'hi ha prou*
  - *(Etic que) Trec foc pels queixals*
  - *(Etic que) M'enfilo per les parets*
- Expressar esperança
  - *Tant de bo...*
  - *Vejam (/Aviam/ Veiam)/A veure si...*

2.2 Morfosintaxi

2.2.1 Característiques generals

- Elements prosòdics que acompanyen el llenguatge verbal oral: silencis, pauses, expressions verbals inarticulades i entonació, modifiquen tant el significat com la intenció del missatge.
- Modalitat: de frases
- Declarativa: es refereix a una realitat més o menys objectiva.
Ex.: *Ahir van venir a casa meva a arreglar l'antena de la tele*
- Interrogativa: indica que l'emissor desconeix allò que pregunta.
Ex.: *Així no està arreglada?*
- Exhortativa: consisteix en una ordre o una instrucció adreçada per l'emissor al receptor.
Ex.: *Més val que passi a veure com ha quedat*
- Negativa: suposa la no-adequació del que es diu a la realitat.
Ex.: *-Així no està arreglada? -No senyor...*
- Exclamativa: consisteix a donar a un enunciat un èmfasi especial mitjançant l'entonació, mots intensius o interjeccions.
Ex.: *Home, vella, no!*
- Característiques pròpies de l'oralitat: les paraules en vermell són elements retòrics propis d'un discurs oral conversacional. Les paraules en blau presenten trets sintàctics propis d'un discurs oral conversacional.

1. **Clienta:** Bon dia.
2. **Venedor:** Bon dia.
3. **Clienta:** Miri, sóc l'Anna Boix. Ahir van venir a casa meva a arreglar l'antena de la tele...
4. **Venedor:** A veure... un moment que busco la notificació d'avaria. Ah, sí... d'aquí el carrer València... Sí, hi vam anar ahir al matí.
5. **Clienta:** Sí, va venir un xicot que s'hi va passar quatre hores, va intentar arreglar-la i no se'n va sortir. Com que era molt tard i jo no em podia esperar més, vam quedar que tornaria a la tarda, que a casa hi hauria algú.
6. **Venedor:** Sí, la nota diu que a la tarda s'hi va passar quatre hores més. Devia ser una antena vella i rebia poc senyal...
7. **Clienta:** Home, vella, no! La casa es va estrenar encara no fa un any...
8. **Venedor:** Doncs, no ho sé... L'hi hauré de preguntar a l'operari...
9. **Clienta:** Què li vol preguntar? Més val que passi a veure com ha quedat. Continua sense veure's bé.
10. **Venedor:** Així no està arreglada?
11. **Clienta:** No senyor... I... estic una mica empipada...
12. **Venedor:** No es preocupi que avui mateix tornarem a passar.
13. **Clienta:** Quan passaran? Aquesta tarda?
14. **Venedor:** Sí senyora, ara mateix passo la nota al taller... I perdoni... ja veurà com se solucionarà.
15. **Clienta:** Això espero. Adéu.
16. **Venedor:** Passi-ho bé.

- (5) arreglar-la: “la” substitueix “antena”, encara que aquesta paraula ve de la línia 3
- (8) L’hi : “li ho”
- (9) Continua sense veure’s bé: El que no es veu bé és la televisió, encara que no es digui enlloc.
- (10) Així no està arreglada: Torna a fer referència a l’antena.
- (14) ja veurà com se solucionarà: Fa referència al “problema”

2.2.1.1 Característiques de les frases interrogatives

- Flexibilitat d'ordre dels seus components:
  - Subjecte + V + Objecte: *..un moment que busco la notificació de l'avaría*
  - Objecte + V + Subjecte: *Això espero*
- Presència de partícules interrogatives
  - *què, quin*: com a SN. *Què li vol preguntar?*
  - *quan*: com a adverbis. *Quan passaran?*
- Conjugació de verbs interrogatius: *demanar, preguntar. L'hi hauré de preguntar a l'operari*

2.2.2 Característiques particulars: en el diàleg que hem donat com a model, a més de les característiques morfosintàctiques inherents al diàleg, cal remarcar altres exponents lingüístics fruit de les funcions que hi han aparegut.

- Passat perfet perifràstic contrastat amb el perfet indefinit
- Diferència entre ANAR i VENIR
- Pronom HI, de referència locativa: *hi vam anar ahir al matí / s'hi va passar quatre hores més*
- Subordinació: **com que** + O Indicatiu
- Perífrasi de possibilitat: **deure** + Infinitiu / **Potser** + O Indicatiu

2.3 Gramàtica textual

El diàleg està marcat pels torns de paraula. En el diàleg oral hi juga:

- La convenció típica de l'oralitat:
  - El to. Si el to és ascendent, preguntem i esperem resposta; si és descendent, aturem l'elocució perquè l'altre intervingui.
  - L'ús de les pauses, més o menys accentuat
  - El volum general de la conversa
  - El canvi de velocitat
  - Tots els factors gestuals extralingüístics

- La progressió temàtica:
  - Cada interlocutor aporta un tema
  - Un interlocutor decideix el canvi o els canvis successius: la clienta porta el rumb de la conversa i el venedor va responent les seves intervencions.
  - Els dos interlocutors es reparteixin els papers equilibradament

2.4 Lèxic

2.4.1 Característiques generals

- Verbs interrogatius: *demanar, preguntar*
- Verbs "dicendi": *dir, pensar, creure*
- Expressions que indiquen
  - Nocions d'íctiques
    - No anafòriques. Ex.: *Ah, sí... **d'aquí** el carrer València*
    - Anafòriques. Ex.: *...vam quedar que tornaria **a la tarda***

2.4.2 Característiques particulars: en el diàleg que hem donat com a model, a més del lèxic general inherent al diàleg, cal remarcar altres nocions específiques adequades al tema i l'àmbit.

- Verbs específics que expressen avaries
- Noms d'aparells, màquines, parts d'aparells o de màquines
- Noms d'oficis
- Instal·lacions o parts d'instal·lacions
- Expressions per manifestar sentiments: enuig, esperança...

3. Producció d'un text oral

3.1 Negociació

Els alumnes han de decidir què hauran de dir en una situació real en què hauran de reclamar a un servei tècnic que no hagi arreglat el vídeo de l'Escola, per la qual cosa no podran enregistrar un programa, que s'emeta el cap de setmana, per veure a classe.

Caldrà dividir els alumnes en dos grups: els que representin el servei tècnic i els que facin de clients, per tal que triïn els possibles intercanvis lingüístics que pensen dur a terme. Com que uns i altres no saben exactament com anirà el diàleg, cal que tinguin un bon repertori de recursos lingüístics i extralingüístics per poder realitzar el diàleg amb propietat.

3.2 Pràctica en context

És en aquest punt que pot ser convenient oferir unes pràctiques orals perquè els alumnes se sentin més segurs a l'hora de realitzar la tasca.

Exemples d'exercicis per activar l'expressió oral

- Escolta i repeteix algun fragment (Selecció i repetició de seqüències i comprovació auditiva)
- Escolta i intervé en el diàleg (Exercici de pràctica oral en context)
- Practica alguns sons i algunes entonacions (Exercici d'entonació i de pronunciació)

3.3 Producció en fase de treball

Els alumnes, en parelles, fan el diàleg i l'enregistren. Després s'escolten i es fixen en l'esquelet del discurs que han produït, analitzen els elements lingüístics i extralingüístics que han fet servir, remarquen els que els han funcionat i els que no els han funcionat, fan escoltar-lo, sencer o a trossos, a altres alumnes o al professor... en definitiva, es preparen per millorar-lo.

Tornen a fer el diàleg, també amb enregistrament. Aquest procés es pot repetir fins que els mateixos alumnes estiguin satisfets amb el producte aconseguit.

En aquestes fases preparatòries, el professor haurà d'anar subministrant els consells i els recursos que els alumnes necessitin per millorar el seu discurs.

3.4 Producció final

Podríem dir que si bé és molt important que els alumnes arribin a produir un text final que donen per acabat, també és important tot el procés de reflexió sobre el text que han anat fent en les diverses reconstruccions abans de donar el text per bo.

Si es creu necessari, els alumnes poden escoltar els diàlegs dels altres i fer-ne valoracions, a partir de pautes d'observació.

Tasca B: Llegir les instruccions del manual de l'usuari, per tal d'investigar si els alumnes poden arreglar el vídeo. S'hi treballa el text instructiu, i l'habilitat de comprensió lectora.

Procediment

1. Presentació d'un text model

Els alumnes llegeixen individualment les instruccions al manual de l'usuari (document 1), i realitzen un seguit d'activitats per entendre el text i comprovar que l'han entès.

VÍDEO: MANUAL DE L'USUARI

Abans de triar un lloc per al vídeo, consideri les recomanacions següents:

1. No exposi l'aparell a la pluja o a la humitat (risc de curtcircuit i descàrrega elèctrica) ni a les característiques ambientals d'un taller (pols, vibracions i pertorbacions per camps magnètics). Mantingui'l lluny de fonts de calor (radiadors, llum solar directa) i d'equips d'aire condicionat.
2. No obstrueixi els orificis de ventilació de l'aparell. No l'instal·li en un espai tancat. Si l'instal·la en un calaix, asseguri's que hi ha prou ventilació. L'excés de calor pot fer malbé l'aparell o pot fer que duri menys. Col·loqui'l en una superfície sòlida i sense vibracions.
3. Eviti grans variacions ambientals de temperatura i d'humitat. En cas contrari les cintes i el mecanisme de transport es podran fer malbé a causa de la condensació d'aigua. En cas que a l'hora d'instal·lar el vídeo es veïés sotmès a un canvi considerable de temperatura ambiental, engegui'l, però no el faci servir durant unes dues hores; així, l'aparell s'anirà escalfant gradualment.
4. No col·loqui objectes pesats (p. ex. un televisor) sobre el vídeo, per evitar que la carcassa es deformi. No toqui els elements interiors de l'aparell, ni hi posi objectes fora de les cintes de vídeo en format VCR.
5. Quan triï el lloc per a la instal·lació del seu vídeo, tingui en compte els punts següents: comprovi que totes les connexions elèctriques concorden amb les instruccions del fabricant, desconnecti sempre l'aparell del corrent elèctric abans d'efectuar o canviar connexions.
6. Quan acabi de fer servir el vídeo, tregui la cinta i apagni l'aparell mitjançant el botó POWER. Recordi, però, que l'aparell continua connectat a la xarxa elèctrica, mentre no el desendolli.
7. Si creu que el vídeo no funciona normalment o si presenta algun defecte, apagni'l, desconnecti'l de la xarxa elèctrica i consulti amb el seu concessionari.

2. Anàlisi del text model: característiques d'un text instructiu o directiu

Aquí es dona una anàlisi exhaustiva del tipus de text presentat com a model. Tots els components que hi apareixen poden ser útils als aprenents per tal de tenir models per poder entendre un text instructiu. Evidentment que no cal presentar-los ni analitzar-los tots en aquesta tasca; cada professor els dosificarà, segons el moment en què es faci i, per tant, tenint en compte els coneixements previs i les tasques que es realitzaran més endavant del curs.

2.1 Trets pragmàtics

La funció que predomina en els actes instructius és la funció inductiva, fonamentalment

- Demanar instruccions
- Donar instruccions
- Expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa
- Donar ordres
- Dispensar de fer alguna cosa

En el text model predominen les funcions: donar instruccions i expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa. Els exponents lingüístics que hi apareixen són els marcats en blau en el text:

1. No exposi l'aparell a la pluja o a la humitat (risc de curtcircuit i descàrrega elèctrica) ni a les característiques ambientals d'un taller (pols, vibracions i perturbacions per camps magnètics). Mantingui'l lluny de fonts de calor (radiadors, llum solar directa) i d'equips d'aire condicionat.
2. No obstrueixi els orificis de ventilació de l'aparell. No l'instal·li en un espai tancat. Si l'instal·la en un calaix, asseguri's que hi ha prou ventilació. L'excés de calor pot fer malbé l'aparell o pot fer que duri menys. Col·loqui'l en una superfície sòlida i sense vibracions.
3. Eviti grans variacions ambientals de temperatura i d'humitat. En cas contrari les cintes i el mecanisme de transport es podran fer malbé a causa de la condensació d'aigua. En cas que a l'hora d'instal·lar el vídeo es veiés sotmès a un canvi considerable de temperatura ambiental, engegui'l, però no el faci servir durant unes dues hores; així, l'aparell s'anirà escalfant gradualment.
4. No col·loqui objectes pesats (p. ex. un televisor) sobre el vídeo, per evitar que la carcassa es deformi. No toqui els elements interiors de l'aparell, ni hi posi objectes fora de les cintes de vídeo en format VCR.
5. Quan triï el lloc per a la instal·lació del seu vídeo, tingui en compte els punts següents: comprovi que totes les connexions elèctriques concorden amb les instruccions del fabricant, desconnecti sempre l'aparell del corrent elèctric abans d'efectuar o canviar connexions.
6. Quan acabi de fer servir el vídeo, tregui la cinta i apagui l'aparell mitjançant el botó POWER. Recordi, però, que l'aparell continua connectat a la xarxa elèctrica, mentre no el desendolli.
7. Si creu que el vídeo no funciona normalment o si presenta algun defecte, apagui'l, desconnecti'l de la xarxa elèctrica i consulti amb el seu concessionari.

Altres maneres d'expressar les funcions anteriors

Donar instruccions

- Imperatius impersonals: *Quan s'acaba de fer servir el vídeo **es treu** la cinta...*
- Has/Hauries/S'hauria de + Infinitiu: *Quan s'acaba de fer servir el vídeo **s'hauria de treure** la cinta...*
- Cal/Caldria que + O Subjuntiu present/imperfet: *Quan s'acaba de fer servir el vídeo **caldria que es tragués** la cinta...*
- Cal/Caldria + Infinitiu: *Quan s'acaba de fer servir el vídeo **cal treure** la cinta...*

Expressar l'obligació o la necessitat de fer alguna cosa: mitjançant l'expressió d'una condició

- Si + O Indicatiu present..., O Futur: ***Si exposa** l'aparell a la pluja o a la humitat **hi haurà** risc de curtcircuit...*
- Si + O Subjuntiu imperfet ..., O Condicional: ***Si exposés** l'aparell a la pluja o a la humitat **hi hauria** risc de curtcircuit...*

2. 2 Morfosintaxi

- Estructura bàsica:

El text instructiu ens obliga, ens aconsella o ens recomana fer una sèrie d'accions i ens informa, a vegades, per què i com hem de fer-les. Primer acostuma a presentar la finalitat que persegueix i després exposa un seguit d'instruccions.

marca d'ordre acció que s'ha de fer com s'ha de fer

Exemple:

Marca d'ordre: *Quan acabi de fer servir el vídeo,*
Acció que s'ha de fer: *tregui la cinta i apagui l'aparell*
Com s'ha de fer: *mitjançant el botó POWER*

L'estructura del text directiu es pot presentar com

- Una llista d'ordres: les instruccions es detallen en una sèrie de frases més aviat curtes i juxtaposades que van indicant pas a pas les operacions que cal efectuar.

Exemple:

No exposi l'aparell a la pluja o a la humitat (...) ni a les característiques ambientals d'un taller (...). Mantingui'l lluny de fonts de calor (...) i d'equips d'aire condicionat.

- Un text redactat: les indicacions es detallen en una sèrie de frases subordinades o coordinades que aclareixen o concreten determinats aspectes. És un text que s'ha cohesionat amb l'ajuda dels diversos elements lingüístics de què disposem:
  - locucions adverbials
  - conjuncions i locucions conjuntives
  - substituïts pronominals, sobretot d'objecte directe i de complement de lloc
  - relatius
  - /...

Exemple:

Quan acabi de fer servir el vídeo, tregui la cinta i apagui l'aparell **mitjançant** el botó POWER. Recordi, **però, que** l'aparell continua connectat a la xarxa elèctrica, **mentre no el** desendolli.

- Formes verbals
  - Temps
    - imperatiu: **Mantingui'l lluny**
    - present de subjuntiu (imperatiu negatiu): **No exposi** l'aparell...
    - condicional
    - futur: *En cas contrari les cintes i el mecanisme de transport es **podran** fer malbé*
    - present (amb el pronom es per marcar impersonalitat)
  - Perífrasis
    - HAVER de + infinitiu
    - HAVER -SE de + infinitiu
    - CALDRE + infinitiu
    - CALDRE + que + subjuntiu
  - Persones
    - segona del singular
    - segona del plural
    - tercera del singular (per a les expressions impersonals)
- Per expressar la manera
  - Adverbis i locucions adverbials de manera
  - Adverbis acabats en *-ment*: ...s'anirà escalfant **gradualment**
  - Preposició: *amb, sense, com, contra...* + nom: *Col·loqui'l en una superfície sòlida i **sense** vibracions*
  - Oracions introduïdes per nexes modals: *com, com si, segons, etc.:*
  - Gerundis: s'anirà **escalfant**
- Per expressar finalitat
  - *Per a* + nom: *Quan triï el lloc **per a la instal·lació** del seu vídeo...*
  - *Per* + infinitiu: *No col·loqui objectes pesats sobre el vídeo **per evitar** que la carcassa es deformi*

- Oracions introduïdes per nexes finals: *perquè, a fi que, per tal que*, etc. Aquestes oracions porten el verb en subjuntiu, perquè es tracta d'un fet que encara no s'ha produït
- Locucions: *a fi de, per tal de, amb la finalitat de* + infinitiu

2.3 Gramàtica textual

Els textos instructius o directius empen un seguit de recursos per indicar les operacions que cal efectuar. Entre d'altres, podem considerar

- Marques d'ordre i ordinals: *...desconnecti sempre l'aparell del corrent elèctric, **abans d'efectuar** o canviar connexions*
- Els nexes que expressen manera: *apagui l'aparell **mitjançant** el botó POWER*
- Els nexes que expressen finalitat: *No col·loqui objectes pesats sobre el vídeo **per evitar** que la carcassa es deformi*
- Els substituïts i els referents: *No exposi **l'aparell**... Mantingui'l lluny de...*
- Les frases completives: *asseguri's **que hi ha prou ventilació***
- La precisió lèxica: ***engegar, carcassa, format, connexió, desconnectar**...*

2.4 Lèxic

- Els lèxic de les instruccions ha de ser concret i precís i, en alguns casos, especialitzat.
- Per expressar la manera com realitzar una instrucció: verbs que pel seu significat indiquen manera, especialment verbs amb els prefixos: ben-, mal-, contra-, des-, etc.
- Per indicar la finalitat de la instrucció:
  - procurar
  - intentar
  - voler
  - aconseguir
  - maldar
  - esforçar-se
  - assajar
  - afanyar-se
  - tenir la intenció de

- Expressions que indiquen
  - Nocions d'íctiques
    - No anafòriques
    - Anafòriques
  - Nocions espacials
    - Lloc
    - Posició relativa
    - Distància
    - Direcció i sentit del moviment
    - Dimensions
  - Nocions espaciotemporals
    - Moviment
    - Velocitat
  - Nocions quantitatives
    - Quantitat definida
    - Quantitat indefinida
    - Gradació
  - Nocions temporals
    - Períodes temporals
    - Seqüència temporal
    - Present
    - Passat
    - Futur
    - Anterioritat
    - Posterioritat
    - Simultaneïtat
    - Imminència
    - Començament
    - Duració i permanència
    - Finalització i cessament
    - Acompliment recent
    - Puntualitat / antelació / retard
    - Freqüència
    - Repetició
    - Unicitat
    - Continuïtat
    - Canvi i transició

3. Producció

Els alumnes hauran de comprovar si l'aparell compleix tots les instruccions que hi ha en el manual d'instruccions. Per això caldrà veure si han entès el text, mitjançant exercicis com els que es donen a continuació.

Exemples d'exercicis per comprovar la comprensió lectora

Per demostrar comprensió puntual d'un text

Marca V o F segons que les frases que hi ha a continuació siguin veritables o falses.

1. El vídeo no pot instal·lar-se en ambients molt càlids.	V F
2. La durada de l'aparell pot estar en relació amb la temperatura ambiental del lloc on s'instal·li.	V F
3./...	

Per seguir instruccions i indicacions

Introdueix en el text les instruccions que hi ha en el requadre (en imperatiu afirmatiu o negatiu).

1. No exposi l'aparell a la pluja o a la humitat (risc de curtcircuit i descàrrega elèctrica) ni a les característiques ambientals d'un taller (pols, vibracions i pertorbacions per camps magnètics). _____ lluny de fonts de calor (radiadors, llum solar directa) i d'equips d'aire condicionat.
2. _____ els orificis de ventilació de l'aparell. _____ en un espai tancat. Si l'instal·la en un calaix, _____ que hi ha prou ventilació. L'excés de calor pot fer malbé l'aparell o pot fer que duri menys. _____ en una superfície sòlida i sense vibracions.
3. _____ grans variacions ambientals de temperatura i d'humitat. En cas contrari les cintes i el mecanisme de transport es podran fer malbé a causa de la condensació d'aigua. En cas que a l'hora d'instal·lar el vídeo es veïés sotmès a un canvi considerable de temperatura ambiental, _____, però no el faci servir durant unes dues hores; així, l'aparell s'anirà escalfant gradualment.
4. /...

a. No exposi	g. Mantingui'l	m. No col·loqui
b. No l'instal·li	h. Eviti	n. tregui
c. asseguri's	i. desconnecti	o. No obstrueixi
d. tingui en compte	j. engegui'l	p. Col·loqui'l
e. ni hi posi	k. apagui'l	q. consulti
f. Recordi	l. desconnecti'l	r. comprovi
		s. No toqui

Tasca C: Deixar una nota a l'encarregat d'audiovisuals del centre per si sap com poder arreglar, momentàniament, el vídeo, en cas que el servei tècnic no vagi a arreglar-lo, i escoltar el missatge que els deixa el tècnic. S'hi treballa el text dialògic i les habilitats d'expressió escrita i de comprensió oral.

Procediment

1. Presentació d'un text model

Els alumnes llegeixen individualment una nota model (document 1), en redacten una altra.

Document 1

Dia: 20.02.2002 Hora: 20.00
--

Senyor Joan,

Com que no puc parlar personalment amb vostè sobre l'avaria, li explico per escrit de què es tracta.

La rentadora no funciona bé perquè des de fa uns quants dies, quan comença el programa, entra poca aigua a la cubeta i, a més, quan esbandeix, s'escola aigua per sota la màquina. M'he mirat el *Manual d'instruccions* per veure si la podia arreglar, però no me'n surto.

M'he adonat que la goma s'ha tornat molt negra i que en alguns llocs està una mica tallada. No sé si el mal pot venir d'aquí, perquè jo no l'he sabut desmuntar.

Miri-se-la i, si la reparació de l'avaria no puja més de 100 euros, me la pot arreglar. Si creu que ha de ser més cara, seria tan amable de fer-me un pressupost?

Truqui'm, sisplau. Si no hi sóc, deixi el missatge al contestador.

Moltes gràcies,
Jordi

Document 2: Missatge al contestador telefònic. El tècnic deixa el següent missatge al contestador telefònic del client.

"Bona tarda. Soc en Joan, el tècnic de la rentadora. Hi he fet una petita reparació i de moment ja funciona. Caldrà, però, que més endavant s'hi faci una revisió més a fons. Ja me'n dirà alguna cosa. Passi-ho bé."

2. Anàlisi del text model: característiques d'un text dialògic escrit

Aquí hi tenim dos textos, un d'escrit i un d'oral que formen part d'una correspondència. El text oral: l'enregistrament a un contestador telefònic té unes característiques molt determinades que aquí no es treballaran. (Cal tenir en compte, però, que s'han de treballar en algun moment del curs.)

La correspondència és pot considerar com un text conversacional escrit, especialment quan hi ha intercanvi de correspondència. És clar que pot contenir fragments de tota mena: descriptius, narratius, argumentatius...

És per això que no farem una anàlisi exhaustiva del text model i ens limitarem a donar pistes perquè els alumnes puguin redactar una nota.

3. Producció

3.1 Negociació

Els alumnes parlen de l'avaría del vídeo i decideixen què han de notificar.

3.2 Pràctica en context: exemple d'exercici per activar l'expressió escrita

Completa aquesta nota explicant l'avaría del vídeo:

Senyor _____,

Dia:
Hora:

Com que no puc parlar personalment amb vostè sobre l'avaría, li explico per escrit de què es tracta.

El vídeo no funciona bé perquè _____.

M'he mirat el *Manual d'instruccions* per veure si el podia arreglar, però no me'n surto.

M'he adonat que _____.

No sé si el mal pot venir d'aquí, perquè jo no l'he sabut desmuntar.

Miri-se'l i _____.

_____.

Moltes gràcies,

_____

3.3 Producció en fase de treball

Els alumnes, sols o en parelles, completen la nota, fent ús de gramàtiques i diccionaris o fent consultes puntuals al professor. Després s'intercanvien els textos i se suggereixen possibles millores.

Rescriuen el text incorporant-hi les millores suggerides. Aquest procés es pot repetir fins que els mateixos alumnes estiguin satisfets amb el producte aconseguit.

En aquestes fases preparatòries, el professor haurà d'anar subministrant els consells i els recursos que els alumnes necessitin per millorar el seu text.

3.4 Producció final

Podríem dir que si bé és molt important que els alumnes arribin a produir un text final que donen per acabat, també és important tot el procés de reflexió sobre el text que han anat fent en les diverses reconstruccions abans de donar el text per bo.

El professor pot seleccionar uns quants textos atenent a alguns trets: són molt precisos, presenten problemes d'estructures, són molt o poc adequats... i pot fer-ne una anàlisi amb la col·laboració de tota la classe.

Tasca final: Programar l'enregistrament d'un vídeo. S'hi treballa el text instructiu i dialògic, i les habilitats de comprensió lectora i d'expressió oral.

Procediment

1. Presentació d'un text model

Els alumnes llegeixen al manual d'instruccions com programar un enregistrament (document 1).

Document 1: Extret d'un manual d'instruccions en castellà i traduït literalment (tant com ha estat possible).

Programació mitjançant una sola tecla (O.K. PROG.)

El botó O.K. PROG. li facilita l'ajustament del temporitzador. Quan polsi aquest botó una primera vegada apareixerà la programació a la pantalla. Espera fins que dos guions (- -) comencin a llamegugar sota de "PR". A continuació polsi el botó O.K. PROG. tantes vegades com calgui fins que surti el canal desitjat. Espera uns quants segons fins que llamegugin els guions que hi ha sota de "DATA". Pensi novament el botó O.K. PROG. fins que surti el dia desitjat. Espera quatre segons i introdueixi els temps de començament i de finalització de l'enregistrament. Al final de la línia de programa, hi apareixeran les lletres "SP" (velocitat de cinta normal). Aquestes dades es poden canviar.

➡	PR	DATA	INICI	FI	
	3	dis 1	19:00	21:30	SP
	--	-- --	----	----	SP
	--	-- --	----	----	SP
	--	-- --	----	----	SP
	--	-- --	----	----	SP
POLSI	O.K. PROG, PER TRIAR I ESPERI CONFIRMACIÓ				SÍ

Després de seleccionar la velocitat de la cinta sortirà el missatge "CONFIRMACIÓ" a la part inferior del menú. Comprovi llavors si les dades introduïdes són correctes. Si ho són, confirmi-ho polsant O.K. PROG.

2. Anàlisi del text model: característiques d'un text instructiu o directiu

Ja hem vist a la taca B les característiques d'un text instructiu i per tant, no caldrà que hi tornem a insistir. El que sí que es pot observar en un text com aquest és que, malgrat mantenir les característiques textuais típiques, el procés d'explicació és incorrecte, perquè se salta un gran nombre d'instruccions; de manera que, si seguíssim el text, no arribaríem a programar l'enregistrament. Això és una característica dels textos d'instruccions dels manuals d'aparells, en els quals hem de fer servir estratègies lectores per interpretar el que diuen i inferir la informació que no es dona.

3. Producció

3.1 Negociació

Els alumnes, amb el vídeo ja arreglat, decideixen programar l'enregistrament. Uns llegiran en veu alta les instruccions del manual i els altres es disposaran a seguir les instruccions.

3.2 Practica

La lectura en veu alta es pot preparar, controlant el ritme, l'entonació, les pauses i la pronunciació d'alguns sons o d'algunes paraules que puguin tenir dificultats.

3.3 Producció en fase de treball

Els alumnes es disposen a enregistrar el vídeo, mentre un llegeix, els altres aniran realitzant les operacions. Aquí es produirà un intercanvi lingüístic natural, no controlat, ja que segon les dificultats en què es trobin sorgiran preguntes i respostes del tipus:

- Això no surt...
- Vols dir que diu això?
- Em sembla que no funciona.
- Aquestes instruccions no estan bé.
- Sí, pitja el botó...
- Ara, mira, has de tornar a pitjar...

3.4 Producte final

El professor pot remarcar els intercanvis lingüístics i extralingüístics que els alumnes han fet servir per arribar a programar el vídeo. També els pot fer adonar de les estratègies lectores que han utilitzat per suplir les deficiències del text: extreure informació específica, demostrar comprensió puntual del text, reconèixer elements puntuals, seguir instruccions i indicacions, deduir significat a partir del context, inferir a partir de la informació que es dona en el text, fer ús d'indicis com subtítols, il·lustracions, tipologia...

4. Opcions addicionals

4.1 Tasques derivades

Com a suggeriment addicional proposem que els alumnes vegin el reportatge enregistrat, que podria versar sobre temes referents al manteniment de l'habitatge: mobles, terres... i a la prevenció de desperfectes (per concloure el treball d'aquesta tasca), o que presentés un tema nou (com a *input* d'un proper treball).

4.2 Tasques d'aprenentatge: mostra d'exercicis per reforçar alguns punts treballats a la tasca

4.2.1 Exercicis orals

Sents que una persona parla per telèfon. Imagina què li contesta el seu interlocutor.

Clienta: Bon dia.

Venedor: _____

Clienta: Miri, sóc l'Anna Boix. Ahir van venir a casa meva a arreglar l'antena de la tele...

Venedor: _____

Clienta: Sí, va venir un xicot que s'hi va passar quatre hores, va intentar arreglar-la i no se'n va sortir. Com que era molt tard i jo no em podia esperar més, vam quedar que tornaria a la tarda, que a casa hi hauria algú.

Venedor: _____

Clienta: Home, vella, no! La casa es va estrenar encara no fa un any...

Venedor: _____

Clienta: Què li vol preguntar? Més val que passi a veure com ha quedat. Continua sense veure's bé.

Venedor: _____

Clienta: No senyor... I... estic una mica empipada...

Venedor: _____

Clienta: Quan passaran? Aquesta tarda?

Venedor: _____

Clienta: Això espero. Adéu.

Venedor: _____

Has mantingut un diàleg semblant a l'anterior amb un tècnic d'un servei de reparacions. Explica'l a un company i fes-ne valoracions

Una persona estrangera ve a viure un temps a casa teva. Dóna-li les instruccions perquè pugui fer funcionar un aparell domèstic: la rentadora, l'escalfador... i/o alguns serveis urbans: aparcament en zona blava, caixer automàtic: per fer operacions bancàries o per treure entrades ...

4.2.2 Exercicis escrits

Ordena les paraules de manera que en resultin frases per donar instruccions.

1. humitat / exposi / l' / aparell / a / pluja / No / la / o / a / /la

Frase: .....

2. /...

Les frases anteriors estan redactades tractant el destinatari de "vostè", torna-les a escriure canviant el tractament: tu, vosaltres, vostès.

1. No exposi l'aparell a la pluja o a la humitat

1.a (TU) _____

1.b (VOSALTRES) _____

1.c (VOSTÈS) _____

Aquest text s'ha volgut redactar tractant el destinatari de "vostè", però s'han comès uns quants errors. Detecta'ls i corregeix-los.

El botó O.K. PROG. us facilita l'ajustament del temporitzador. Quan polsi aquest botó una primera vegada apareixerà la programació a la pantalla. Espera fins que dos guions (- -) comencin a llampeguejar sota de "PR". A continuació polsa el botó O.K. PROG. tantes vegades com calgui fins que surti el canal desitjat. Espera uns quants segons fins que llampeguegin els guions que hi ha sota de "DATA". Polsea novament el botó O.K. PROG. fins que surti el dia desitjat. Espera quatre segons i introduïu els temps de començament i de finalització de l'enregistrament. Al final de la línia de programa, hi apareixeran les lletres "SP" (velocitat de cinta normal). Aquestes dades es poden canviar. Després de seleccionar la velocitat de la cinta sortirà el missatge "CONFIRMACIÓ" a la part inferior del menú. Comprova llavors si les dades introduïdes són correctes. Si ho són, confirma-ho polsant O.K. PROG.

Completa els diàlegs a partir dels verbs que hi ha en el requadre.

1. -Quan _____ l'antena de la televisió?
-Ahir.
2. -Quan _____ l'aixeta?
-Aquest matí.
3. -Quan _____ la bombeta?
-La setmana passada.
4. -Quan _____ la pota de la cadira?
-Aquesta setmana.
5. /...

començar a degotar, espatllar-se, fondre's, trencar-se/...

Omple els buits del text amb articles (precedits o no de preposicions), preposició "de" i pronoms febles, per tal de treballar l'apostrofació d'aquests elements.

1. No exposi ... aparell a ... pluja o a ... humitat (risc de curtcircuit i descàrrega elèctrica) ni a les característiques ambientals ... taller (pols, vibracions i perturbacions per camps magnètics). Mantingui ... lluny de fonts de calor (radiadors, llum solar directa) i ... equips ... aire condicionat.
2. No obstrueixi els orificis de ventilació ... aparell. No ... instal·li en un espai tancat. Si ... instal·la en un calaix, asseguri ... que hi ha prou ventilació. ... excés de calor pot fer malbé ... aparell o pot fer que duri menys. Col·loqui ... en una superfície sòlida i sense vibracions.
3. Eviti grans variacions ambientals de temperatura i ... humitat. En cas contrari les cintes i ... mecanisme de transport es podran fer malbé a causa ... condensació ... aigua. En cas que ... hora ... instal·lar ... vídeo ... veies sotmès a un canvi considerable de temperatura ambiental, engegui ... , però no ... faci servir durant unes dues hores; així, ... aparell ... anirà escalfant gradualment.
4. /...

Deixa una nota per a una persona estrangera que ve a viure un temps a casa teva. Dóna-li les instruccions perquè pugui fer funcionar un aparell domèstic: la rentadora, l'escalfador... i/o alguns serveis urbans: aparcament en zona blava, caixer automàtic: per fer operacions bancàries o per treure entrades ...

3. Bibliografia

- MARTÍN, E. (2001), "Què vol dir treballar a classe amb tasques comunicatives? (I)" dins *Llengua i ús*, num. 21. Revista tècnica de Política lingüística.
- MARTÍN, E. (1992), "L'ensenyament d'idiomes mitjançant tasques comunicatives" dins *COM*, núm. 27. Publicació del Gabinet de Didàctica. Departament de Cultura.
- ZANÓN, J. (1990). "Los enfoques por tareas para la enseñanza de lenguas extranjeras" dins *Cable*, núm.5.
- ZANÓN, J. (1993). *Claves (para enseñar en lengua extranjera entre los 8-10 años)*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia

Conclusions

Des dels anys setanta les consignes del Consell d'Europa anaven en el sentit que calia considerar com objectiu principal dels ensenyaments de llengües l'assoliment d'un cert grau de competència comunicativa. Va ser amb l'aparició del *Threshold Level* que es van assentar les bases d'aquesta metodologia d'ensenyament de llengües. Jan A. van Ek, director de l'Institut de Lingüística Aplicada de la Universitat d'Utrecht, va rebre l'encàrrec, de part del Consell de la Cooperació Cultural del Consell d'Europa, de definir els objectius i els components d'aquest nivell.

La importància del model dissenyat per van Ek rau en el fet que no es limita a inventariar les estructures lingüístiques i el vocabulari que es considera essencial en un primer estadi de domini general d'un idioma, sinó que es planteja en termes de comportament comunicatiu, és a dir, en termes d'allò que l'aprenent haurà de ser capaç de fer, lingüísticament parlant, en determinades situacions i per realitzar determinats actes de parla, i per això té en consideració, més enllà d'elements estrictament lingüístics, un seguit de components extralingüístics o paralingüístics que intervenen -o poden intervenir- a l'hora de donar significat a un acte de parla.

Aquest enfocament ha tingut un efecte de gran magnitud en la manera de programar cursos, elaborar materials didàctics i establir sistemes d'avaluació. Sens dubte, l'aportació més visible d'aquest enfocament ha estat la modificació dels punts d'atenció sobre els quals s'articula la programació d'un curs o d'un material d'aprenentatge. Les unitats didàctiques d'abans s'articulaven al voltant de punts gramaticals, d'estructures lingüístiques o d'àrees lèxiques, ara les trobem articulades al voltant d'objectius comunicatius.

El *Threshold Level* es va publicar el 1975 (posteriorment hi ha hagut altres versions: 1980, 1990). Ben aviat es va definir aquest mateix model per a altres idiomes: francès, *Un niveau-seuil* (1976); espanyol, *Un nivel umbral* (1979); alemany, *Kontaktschwelle* (1980); italià, *Livello soglia* (1981); català, *Nivell Llindar* (versió provisional:1983) (posteriorment hi ha hagut altres versions: 1992 i 1999); i una mica més tard per al danès, l'holandès, el noruec o el portuguès.

Vistos els avantatges que aquest marc lingüístic ofería al món de l'ensenyament de llengües es va veure la necessitat de definir un nivell superior que, amb el mateix objectiu que l'anterior, servís de guia per programar cursos, elaborar materials didàctics i establir sistemes d'avaluació. També per encàrrec del Consell d'Europa Jan A. van Ek i John L.M. Trim. va elaborar el 1996 el *Vantage level*, nivell avançat que defineix el comportament lingüístic d'un usuari independent.

El fet d'haver treballat en les successives versions del *Nivell Llindar per a la llengua catalana*, i veure les aplicacions que se n'han dut a terme, m'ha portat a reflexionar sobre la necessitat de definir, en català, aquest nivell per sobre del primer estadi de domini general d'un idioma.

La meva intenció ha estat elaborar un document útil, per possibilitar la concreció de programacions, la creació de materials didàctics i l'elaboració de proves de llengua catalana, amb l'objectiu d'ensenyar-aprendre aquesta llengua amb una finalitat comunicativa. Fóra molt pretensions per part meva dir que els materials que s'han presentat en la primera part del treball conformen un *Nivell de suficiència*, perquè per fer tota la descripció d'un nivell de llengua cal alguna cosa més que una sèrie de descripcions i d'inventaris, que és el que s'ha fet en aquesta part del treball (i que és l'únic que se'm permetia de fer amb el temps dedicat a l'elaboració del projecte).

Quan he explicat els objectius d'aquest treball no he concretat en cap moment si considerava que els destinataris *del Nivell de Suficiència* eren adults o estudiants en edat d'escolarització, i no ho he fet a posta, perquè, a risc de voler abraçar un ventall massa ampli de destinataris, crec que aquesta definició és prou àmplia perquè se'n pugui confeccionar programacions per a qualsevol tipus de destinatari, sempre, però, que hagi superat el *Nivell Llindar*. Hauran de ser els professionals de cada àmbit de l'ensenyament que hauran de triar d'entre tots els continguts quins els seran més necessaris a fi que els seus aprenents arribin a assolir les competències en llengua catalana que el marc del seu sistema educatiu concreti.

Prenent com a base els inventaris de la primera part s'han muntat unes graelles de continguts com a programacions de cursos adreçats a aprenents adults que hagin superat el Nivell Llindar. Aquestes graelles permetran l'elaboració tant de materials tradicionals (amb llibres, cassets, vídeos) com de materials més innovadors, si es té el suport informàtic necessari. Fins i tot es podria pensar a organitzar cursos a distància, adreçats a públic adult en general o a públic amb necessitats específiques diverses.

Aquest treball s'ha pensat, sobretot, com un pas necessari per a l'elaboració de materials didàctics, absolutament necessaris per a l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana, un cop haver superat un primer estadi de domini general del català. Aquesta tasca, però, és molt més laboriosa i caldria desplegar una gran infraestructura per poder-la realitzar. Des d'aquí, em permeto de suggerir a les administracions públiques que vetllen per l'ensenyament i la cultura del català que facin el pas perquè aquests materials puguin veure's publicats.

Bibliografia General

- ADAM, M. (1984), *Le récit*. UPF, París.
- ADAM, M. (1985), *Les texte narratif*. Nathan, París.
- ADAM, M. (1987), "Approche linguistique de la séquence descriptive" dins *Pratiques*, núm. 5.
- ADAM, M. (1987), "Types de séquences textuelles élémentaires" dins *Pratiques*, núm. 56.
- ADAM, M. (1991), "Cadre théorique d'une typologie séquentielle" dins *E.L.A.*, núm. 83.
- ADAM, M. (1992), *Les textes: types et prototypes*. Nathan, París.
- ADAM, M. i PETITJEAN, A. (1989), *Le texte descriptif*. Nathan, París.
- AUGER, P, ROUSSEAU, L (1964), *Metodologia de la recerca terminològica*. Departament de Cultura de la Generalitat.
- BADIA, A.M. (1994), *Gramàtica de la llengua catalana*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- BARTHES, R. (1966), "Introduction à l'analyse structurelle du récit" dins *Communications*, núm. 8
- BARTHES, R. (1973), *Le Plaisir du Texte*. Le Seuil, París.
- BASSOLS, M. (1994), "Els malentesos. Una explicació pragmàtica" dins *Llenguatges Naturals i Llenguatges Formals X*. Universitat de Barcelona, Barcelona.
- BASSOLS, M. i TORRENT, A.M. (1996), *Models textuels. Teoria i pràctica*. Eumo Editorial, Vic.
- BELLÉS, J. (1995), "Preguntar no ofèn. La modalitat interrogativa com a recurs polivalent en la comunicació" dins *Jornades sobre llengua i ensenyament*. Vol II. Generalitat de Catalunya, Barcelona.
- BENOIT i FAYOL (1989) "Le développement de la catégorisation des types de textes", dins *Pratiques*, num. 62.
- BERNÁNDEZ, E. (1982), *Introducción a la lingüística del texto*. Espasa. Madrid.
- BORDONS, G., MONNÉ, O. CASTELLÀ, J.M. (1990), *Trèvol 2*. Teide, Barcelona.
- BREMOND, C. (1973), *Logique du récit*. Le Seuil, París.
- CASTELLÀ, J.M. (1992), *De la frase al text*. Empúries, Barcelona.
- COMBETTES, B. (1986), "Le text explicatif: Aspects linguistiques" dins *Pratiques*, núm. 51.
- COMBETTES, B. (1987), "Types de textes et faits de langue" dins *Pratiques*, núm. 56.
- *Currículum batxillerat. Matèries comunes. Llengua catalana i literatura*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Barcelona, 1999.
- *Currículum del cicle superior dels ensenyaments d'idiomes a Catalunya, secció català*. DOGC, Decret 312/1997, de 9 de desembre de 1997.
- *Currículum Educació Secundària Obligatòria. Llengua*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Barcelona, 1993.
- FOWLER, A. (1993), *Linguistic Criticism*. OUP, Oxford.
- GENETTE, G. (1980), *Narrative Discourse*. Cornell University Press, Nova York.
- GRICE, H.P. (1975), "Logic and Conversation", dins *Syntax and Semantics 3. Speech Acts*. Col&Morgan.

- GRIZE, J.B. (1990), *Logique et language*. Ophrys, París.
- HALLIDAY, M.A.K. (1978), *Language as social semiotic*. Fondo de Cultura Económica, Mèxic.
- HALLIDAY, M.A.K., HASAN, R (1976), *Cohesion in English*. Logman, Londres, Nova York.
- HALTÉ, J.F. (1988), "Trois punts de vue pour enseigner les discours explicatifs", dins *Pratiques*, núm. 58.
- JAKOBSON, R. (1981), *Lingüística y poética*. Cátedra, Madrid.
- KANE, T.S., Peters, L.J., *Writing Prose. Techniques and Purposes*. OUP, Oxford.
- KERBART - ORECCHIONI, C. (1990), *L'interaction verbale*. Publicacions de la Universitat de Lió. Lió.
- MAINGUENEAU, D. (1990), *Pragmatique pour le discours littéraire*. Bordas, París.
- MARTÍN, E. (1992), "L'ensenyament d'idiomes mitjançant tasques comunicatives" dins *COM*, núm. 27. Publicació del Gabinet de Didàctica. Departament de Cultura.
- MARTÍN, E. (2001), "Què vol dir treballar a classe amb tasques comunicatives? (I)" dins *Llengua i ús*, num. 21. Revista tècnica de Política lingüística.
- MARTÍN, M. "El text instructiu" dins *Llengua i ús*, núm. 5.
- MAS, M. et al. (1983), *Nivell llindar per a la llengua catalana (versió provisional)*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, Barcelona.
- MAS, M. et al. (1984), *Digui, digui...*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Enciclopèdia Catalana S.A., Barcelona (1a. edició)
- MAS, M., MELCION, J. (1999), *Nivell llindar per a la llengua catalana*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, Barcelona.
- MESTRES, COSTA, OLIVA I FITÉ (1995), *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Eumo Editorial, Universitat de Barcelona, UPF, Associació de Mestres Rosa Sensat.
- *Modern Languages: Learning, Teaching and Assessment. A Common European Framework of Reference*. Council for Cultural Co-operation. Education Committe. Council of Europe. Strasbourg, 1996
- MOESCHLER, J., de SPENGLER, N., (1982), "La concession on la refusation interdite, approche argument atue et conversationnelle", dins *Cahiers de linguistique Française*, núm. 7.
- *Nivell de Suficiència: graus S1, S2, S3, S4, S5 i S6*. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Direcció general de Política Lingüística. Barcelona, 1997.
- OLIVA, L. i SITJÀ, X. (1990), *Les notícies a la televisió*. Instituto Oficial de Radio y Televisión.
- PETITJEAN, A. (1987), "Execices: Analyses et productions de textes descriptifs" dins *Pratiques*, núm. 56.
- PLANTIN, C. (1990), *Essais sur l'argumentation*. Kimé, París.
- PUJOL i SOLÀ (1995), *Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Columna, Barcelona.
- REVAZ, F. (1987), "Du descriptif au narratif et à injonctif" dins *Pratiques*, núm. 56.
- RICOEUR, P. (1983), *Temps et récit*. Le Seuil, París.
- RIFFATERRE, M. (1979), *La production du texte*. Le Seuil, París.

- RIGAU, G. (1981). *Gramàtica del discurs*. UAB, Bellaterra.
- ROULET, E. (1988), *De la structure de la conversation a la structure d'autres types de discours*. Cret-Berard, Berna.
- ROULET, E. (1989), "Des dimensions argumentatives du récit et de la description dans le discours" dins *Argumentation*, núm. 3.
- ROULET, E. (1989), "Des dimensions argumentatives du récit et de la description dans le discours" dins *Argumentation*, núm. 3.
- ROULET, E. (1991), "Une approche discursive de l'hétérogénéité discursive" dins *E.L.A.*, núm. 83.
- ROULET, EDDY et al. (1985), *L'articulation du discours français contemporain*. Lang, Berna.
- SCARINO et al. (1988), *Australian Language Levels Guidelines. Book 2*. Woden: Curriculum Development Centre.
- SCHNEDECKER, C. (1990), "Un genre descriptif: le portrait" dins *Pratiques*, núm. 66.
- SCOLLON, R. (1982), "The rhythmic integration of ordinary talk" dins *Analyzing discourse: Text and Talk...* Georgetown University Press. Washington.
- SEARLE, J. (1969), *Speech Acts*. CUP, Cambridge.
- SEARLE, J. (1975), "A Taxonomy of Illocutinary Acts" dins *Language Mind and Knowledge*. University of Minnesota Press, Minneapolis.
- TANNEN, D. (1989), *Talking Voices*. CUP, Cambridge.
- TODOROV, T. (1968), "La grammaire du récit" dins *Langages*, núm. 12.
- TODOROV, T. (1973), *Poétique*. Le Seuil, Paris.
- TUSON, A. (1985), *La conversa*. Empúries, Barcelona.
- VAN DIJK, T. (1978), *La ciencia del texto*. Paidós, Barcelona
- VAN EK J. A., Trim, J.L.M. (1990), *Threshold Level*. Council of Europe Press, Strasbourg.
- VAN EK J. A., Trim, J.L.M. (1996), *Vantage level*. Council for Cultural Cooperation. Education Committee. Council of Europe, Strasbourg.
- VIANA, A. (1989), "Sintaxi i planificació del discurs" dins *Caplletra*, núm. 7.
- WERLICH, E. (1976), *Typologie der texte*. Quelle&Meyer. Heilderberg.
- ZANÓN, J. (1990). "Los enfoques por tareas para la enseñanza de lenguas extranjeras" dins *Cable*, núm.5.
- ZANÓN, J. (1993). *Claves (para enseñar en lengua extranjera entre los 8-10 años)*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia